

43201

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İSTANBUL İLİNDE GENEL LİSELERE VE
ANADOLU LİSELERİNE DEVAM EDEN
ÖĞRENCİLERİN VELİLERİNİN,
BU OKULLARA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE
BEKLENTİLERİNİN,
KARŞILAŞTIRILMASI**

43201

**EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS BİTİRME TEZİ**

Figen NAS

TEZ DANIŞMANI : Prof. Dr. Lütfi ÖZBİLGİN

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
İÇİNDEKİLER	i
TABLOLAR LİSTESİ	iv
ÇİZELGELER LİSTESİ	xii
I. BÖLÜM	1
1. Giriş	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	16
1.3. Alt Problemler	16
1.4. Önem	17
1.5. Sayıtlılar	19
1.6. Sınırlılıklar	19
1.7. Tanımlar	19
II. BÖLÜM	21
2. Konu ile İlgili Araştırmalar	21
2.1. Türkiye'de Yapılan Araştırmalar	21
2.2. Yabancı Ülkelerde Yapılan Araştırmalar	32
III. BÖLÜM	37
3. Yöntem	37
3.1. Araştırma Modeli	37
3.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi	37
3.3. Veriler ve Toplanması	38
IV. BÖLÜM	40
4. Bulgular ve Yorumlar	40
4.1. Velilerin Sosyo-Ekonomik Durumu	40
4.2. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Amaç ve Programları Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	44

4.3. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Fiziki Mekan Olanakları İle Okuldaki Araç-Gereçler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	58
4.4. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Öğretmen ve Yöneticiler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	64
4.5. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Okul-Aile Birliği Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	72
4.6. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Rehberlik Hizmetleri Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	78
4.7. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Disiplin Uygulamaları ve Olayları Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	82
4.8. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulları Kendileri İçin Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul Etmelerine İlişkin Görüş ve Beklentileri	85
V. BÖLÜM	89
5. Özet, Yargılar ve Öneriler	89
5.1. Özet	89
5.2. Yargılar	92
5.2.1. Velilerin Sosyo-Ekonomik Durumuna İlişkin Yargılar	92
5.2.2. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Amaç ve Programları Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	93
5.2.3. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Fiziki Mekan Olanakları ile Okuldaki Araç-Gereçler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	96

5.2.4. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lise- sinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Öğretmen ve Yöneticiler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	98
5.2.5. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lise- sinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Okul-Aile Birliği Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	100
5.2.6. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lise- sinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Rehberlik Hizmetleri Hakkındaki Görüş ve Beklentileri	102
5.2.7. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesin- de Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Di- siplin Uygulamaları ve Olayları Hakkında- ki Görüş ve Beklentileri	103
5.2.8. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulları Kendileri İçin Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul Et- melerine İlişkin Görüş ve Beklentileri	103
5.3. Öneriler	104
5.3.1. Araştırmacılara Öneriler	107
EK 1. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	108
EK 2. Okul-Aile Birliklerinin Görevleri	109
EK 3. Anket	110
KAYNAKÇA	117
ARAŞTIRMACININ ÖZGEÇMİŞİ	122

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa No
TABLO 1. Annenin Tahsil Durumu	40
TABLO 2. Babanın Tahsil Durumu	41
TABLO 3. Annenin Görevi	41
TABLO 4. Babanın Görevi	42
TABLO 5. Ailenin Ortalama Aylık Geliri	42
TABLO 6. Ailenin İstanbul'da Yaşama Süresi	43
TABLO 7. Ailenin Çocuk Sayısı	44
TABLO 8. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Öğrenim Gören Velilerin, Bu Okulları Seçmesinde Etkili Olan En Önemli Nedenler	45
TABLO 9. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Öğrenim Gören Velilerin, Okulda Uygulanan "Ders Geçme ve Kredi Sistemi" İle İlgili Bilgiyi Aldıkları Kaynaklar	46
TABLO 10. Yükseköğretime Hazırlanan Öğrencinin Yararlandığı Ek Eğitim Olanakları	47
TABLO 11. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onları Yükseköğretime Hazırlayıp Hazırlamadığı Hakkındaki Görüşleri	48
TABLO 12. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onların Sorumluluk Duygularının Gelişimine Katkıda Bulunup Bulunmadığı Hakkındaki Görüşleri	48
TABLO 13. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onların Farklı Görüş ve Düşünceler Karşısında Hoşgörülü Olmalarına Katkıda Bulunup Bulunmadığı Hakkındaki Görüşleri	49

TABLO 14. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onlara Genel Kültür Kazandırıp Kazandırmadığı Hakkındaki Görüşleri	50
TABLO 15. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onları Doğal Çevresine Karşı Duyarlı Bir Vatandaş Olarak Yetiştirip Yetiştirmedikleri Hakkındaki Görüşleri	50
TABLO 16. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuldaki Derslerinin Yoğun ve Ağır Olduğundan Sürekli Yakınıp Yakınmadığı Hakkındaki Görüşleri	51
TABLO 17. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Sınıfındaki Öğrenci Sayısının Eğitim, Öğretim ve Disiplini Sağlamaya Olanak Verecek Sayıda Olup Olmadığı Hakkındaki Görüşleri	52
TABLO 18. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Seçtiği Seçmeli Derslerin Onun Başarısına ve İlgisine Uygun Olup Olmadığı Hakkındaki Görüşleri	53
TABLO 19. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Okullarda Uygulanan Ders Geçme ve Kredi Sistemini Uygun Bulup Bulmadıkları Hakkındaki Görüşleri	54
TABLO 20. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Sınıf Geçme Sistemine Geri Dönülmesini İsteyip İstemedikleri Hakkındaki Görüşleri	54
TABLO 21. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Onlara Bilgisayar Kullanma Becerisi Kazandırıp Kazandırmadığı Hakkındaki Görüşleri	55

TABLO 22. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Seçmeli Derslerin Seçimi Konusunda Çocuklarının Okulundaki Rehberlik Servisinin, Velilere Yardımcı Olup Olmadığı Hakkındaki Görüşleri	56
TABLO 23. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Yabancı Dil Öğretimi Hakkındaki Görüşleri	56
TABLO 24. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Derslerin İşlenişinde Bilgisayardan Yararlanmanın Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	57
TABLO 25. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Bina ve Derslikleri, Temizlik ve Isınma Bakımından Yeterli Bulup Bulmadıkları Hakkındaki Görüşleri	58
TABLO 26. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Ders Kitaplarını ve Diğer Ders Araçlarını Bulmada Güçlük Çekip Çekmedikleri Hakkındaki Görüşleri	59
TABLO 27. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Sosyal Etkinlikler İçin Ayrılan Mekanların Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	59
TABLO 28. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Fen Derslerinde Kullanılan Laboratuvarlardaki Araç-Gereçlerin Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	60
TABLO 29. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Yabancı Dil Laboratuvarında Bulunan Araç-Gereçlerin Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	61

TABLO 30. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Bilgisayar Laboratuvarında Bulunan Araç-Gereçlerin Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	62
TABLO 31. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Kütüphane ve Okuma Salomunda Bulunan Kaynakların Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	63
TABLO 32. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Spor Yapma Olanaklarının Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	64
TABLO 33. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Geçen Öğretim Yılında Öğretmenler veya Okul Yöneticileri ile Görüşmek Maksadıyla Çocuklarının Okulunu Ziyaret Etme Durumları	65
TABLO 34. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Öğretmen Sayısını Yeterli Bulup Bulmadıkları Hakkındaki Görüşleri	66
TABLO 35. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Bir Öğretmene Düşen Öğrenci Sayısını Normal Bulup Bulmadıkları Hakkındaki Görüşleri	66
TABLO 36. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Öğretmenlerin Verdikleri Ödevleri Hazırlarken Çocuklarının Kaynak Bulmada Güçlük Çekip Çekmedikleri Hakkındaki Görüşleri	67
TABLO 37. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Öğretmenlerin, Davranışları ile Onlara İyi Bir Örnek Olup Olmadıkları Hakkındaki Görüşleri	68

TABLO 38. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Öğretmenlerin Demokratik ve Çağdaş Bir Anlayışa Sahip Olup Olmadıkları Hakkındaki Görüşleri	68
TABLO 39. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Yöneticilerin, Demokratik ve Çağdaş Bir Anlayışa Sahip Olup Olmadıkları Hakkındaki Görüşleri	69
TABLO 40. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okuldaki Öğretmenleri Adı, Soyadı ve Branşı ile Tanıyıp Tanımadıkları	70
TABLO 41. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuldaki Öğretmenlerinden Sürekli Şikayet Edip Etmedikleri Hakkındaki Görüşleri	70
TABLO 42. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Okul Yönetiminin Öğrencilerin Devamsızlık ve Başarısızlık Sorunlarıyla Yakından İlgilenip İlgilenmedikleri Hakkındaki Görüşleri	71
TABLO 43. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Okuldaki Yöneticilerle Olan Diyaloglarının Yeterlik Durumu	72
TABLO 44. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Okul-Aile Birliğinin Aldığı Kararların Uygulanıp Uygulanmadığı Hakkındaki Görüşleri	72
TABLO 45. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Okul-Aile Birliğinin, Öğrencilerin Başarılarını Teşvik Etmek Amacıyla Sergiler ve Yarışmalar Düzenleyip Düzenlemediği Hakkındaki Görüşleri	73

TABLO 46. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Okul Koruma Derneğince, Velilerden Kayıt Sırasında Bağış Olarak Yardım Talep Edilmesini Gerekli Görüp Görmedikleri Hakkındaki Görüşleri	74
TABLO 47. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Veli Toplantılarında Görüşlerini Özgürce Dile Getirip Getirmedikleri Hakkındaki Görüşleri	75
TABLO 48. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Kayıt, Katkı Payı ve Diğer Masraflar İçin Okula Her Yıl Ödedikleri Paranın Yeterliği Hakkındaki Görüşleri	75
TABLO 49. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Lise Düzeyindeki Okulların Paralı Olmasını Uygun Bulup Bulmadıkları Hakkındaki Görüşleri	76
TABLO 50. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Okul-Aile Birliği ve Okul Yönetiminin Düzenlediği Veli Toplantılarına Katılma Durumları	77
TABLO 51. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Okul-Aile Birliğinin, Okulun Amaç ve İlkeleri Konusunda Velileri Aydınlatıp Aydınlatmadığı Hakkındaki Görüşleri	78
TABLO 52. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Rehberlik Servisi Tarafından Ergenlik Çağı ve Sorunları Hakkında Bilgi Veren Konferanslar Düzenlenip Düzenlenmediği Hakkındaki Görüşleri	78
TABLO 53. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Rehberlik Hizmetinden Yararlanma Konusunda Önceden Bilgi Alıp Almadıkları Hakkındaki Görüşleri	79

TABLO 54. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarını Üniversitedeki Çeşitli Programlara Yöneltilme Konusunda Okuldaki Rehberlik Servisinden Yardım Alıp Almadıkları Hakkındaki Görüşleri	80
TABLO 55. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin İhtiyaç Duyduklarında Çocuklarının Okulundaki Rehberlik Servisine Başvuruda Bulunup Bulunmadıkları Hakkındaki Görüşleri	81
TABLO 56. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okulundaki Rehberlik Servisinin Velilere Yönelik Hizmetleriyle, Çocuklarını Daha İyi Tanımalarına ve Anlamalarına Yardımcı Olup Olmadığı Hakkındaki Görüşleri	81
TABLO 57. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin Çocuklarının Okulunda Öğrencilere Verilen Disiplin Cezalarının İşlenen Suçlara Uygun Olup Olmadığı Hakkındaki Görüşleri	82
TABLO 58. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Okullardaki Disiplin Kurullarında Velilerin de Temsil Edilmesine İlişkin Görüşleri	83
TABLO 59. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Disiplin Sağlama Amacıyla Fiziksel Cezalar Verilip Verilemeyeceği Hakkındaki Görüşleri	84
TABLO 60. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulda Fiziksel Ceza Uygulandığını Duyup Duymadıkları Hakkındaki Görüşleri	84
TABLO 61. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Çocuklarının Okuduğu Okulun Çevresine Yönelik Kültürel ve Sportif Faaliyetler Düzenleyip Düzenlemediği Hakkındaki Görüşleri	85

TABLO 62. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Öğrencilere Geçici İş Bulma, Veliler-arası Dayanışma Toplantıları Düzenleme, Mezun-larla Haberleşme Gibi Konularda Gönüllü Olarak Çalışmayı İsteyip İstemedikleri Hakkındaki Görüşleri	86
TABLO 63. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin, Kitaplık, Spor Tesisleri, Yabancı Dil veya Bilgisayar Laboratuvarı Gibi Okula Ait Yer-lerden Yararlanmayı İsteyip İstemediği Hakkındaki Görüşleri	87
TABLO 64. Genel Lise ve Anadolu Lisesi Değişkenine Göre Velilerin,Çocuklarının Okuduğu Okulda Velilere Yönelik Açılan veya Açılması Düşünülen Eğitici Veya Gelir Getirici Kurslara Katılmayı İsteyip İstemedikleri Hakkındaki Görüşleri	87

ÇİZELGELER LİSTESİ

	Sayfa No
ÇİZELGE 1. Örneklemi Oluşturan Genel ve Anadolu Liseleri	37
ÇİZELGE 2. Geriye Dönen Anket Sayısı	38

ÖZET

Araştırmada; İstanbul ilinde genel liseler ve Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, bu okullar hakkındaki görüş ve beklentileri değişik boyutlara göre saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan ve "Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın 1994 yılı Kurum Listesi"nde belirlenen 150 genel lise ile "1994 Anadolu Liseleri Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Kılavuzu"nda belirlenen 23 Anadolu Lisesine devam eden öğrencilerin velileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise, İstanbul'un her iki yakasında belirlenen 6 genel lise ile 6 Anadolu Lisesine devam eden son dönem öğrencilerinden 352 tanesinin velileridir.

Örneklemin seçiminde, tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın verileri, geçerlik ve güvenirlik ölçümleri yapıldıktan sonra son şeklini alan anket aracılığı ile toplanmıştır. 65 soru içeren anket, 8 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar, 1) Velilerin sosyo-Ekonomik Durumu, 2) Okulun Amacı ve Programları, 3) Okulun Fiziki Mekan Olanakları ve Okuldaki Araç-Gereçler, 4) Okuldaki Öğretmen ve Yöneticiler, 5) Okullardaki Okul-Aile Birlikleri, 6) Okullardaki Rehberlik Hizmetleri, 7) Okullardaki Disiplin Uygulamaları ve Olayları, 8) Velilerin, Bu Okulları Kendileri İçin Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul Etmeleridir.

I. BÖLÜM

1. Giriş

1.1. Problem Durumu

Eğitim, doğumla başlayan bir süreç olarak kabul edilmektedir. Çocuk, içinde bulunduğu ilk temel kurum olan ailede, temel güven duygusunu geliştirmekte, özerk ve girişimci bir birey olma yolunda ilk adımlarını atmaktadır, (Ekşi, 1990, ss.54-69). Bunun yanısıra aile, çocuğun fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılayan, çocuğun kişiliğini organize ederek onu bir "birey"den bir "kişi" haline dönüştüren ve onu "kültürleyen" ilk önemli araçtır, (Piaton, 1977, ss.73-78).

Özellikle, Türkiye gibi okulöncesi eğitimin henüz tam olarak yerleşmediği (1991-92 öğretim yılı itibarıyla okulöncesi okullaşma oranı % 4'tür) ülkelerde, aile, insan yaşamının önemli bir devresi olan ilk 6 yılda tek başına okul öncesi bir eğitim kurumudur ve çocuğu okula başlamaya hazır hale getirdiği kabul edilmektedir, (Akyüz, 1993, ss.242-300).

Okula başlayan çocuğun hayatında aile, hala önemli bir yer tutmaktadır. Okulda, çocuğun zaten başlamış olan eğitimine planlı ve programlı olarak devam edilir (Varış, 1991, s.102). Planlı ve programlı bu eğitimde gösterilen başarı, ailenin eğitici etkisine bağlıdır; yani, okul, ancak, eğitilmiş insanlara öğretebilir, çocuğun okulöncesi eğitimi ile ilgili bazı önşartların (sosyalizasyon, kendi kendini doğru ve düzgün bir dille ifade edebilme gibi) gerçekleşmiş olması beklenmektedir, (Glasman, 1992, s.105).

Ailenin çocuğun eğitim ve öğretim faaliyetleri içindeki bu yeri ve etkisi, yeni eğitim anlayışı ile birlikte önemini arttırmıştır. Fransız Sosyoloji Ekolünün kurucusu E.Durkheim tarafından "sosyal hayat

için henüz yeterince olgunlaşmamış bireyler üzerinde daha önceki kuşaklar tarafından uygulanan bir eylem" olarak tarif edilen geleneksel eğitim, sadece, bilgi, teknik ve görgü kurallarının öğretilmesine önem vermektedir, otoriter ve katıdır, (Berthelot, 1993, ss.47-48).

Buna karşılık, Parker, Dewey, Claparede gibi eğitimciler tarafından tanımlanan yeni eğitim anlayışının amacı, çocuk ve gencin sahip olduğu bilgi, beceri ve kazandığı istendik davranışları, yeni karşılaştığı durumlara uyarlayabilme özelliği kazanması, çocuk ve gencin her durum için o duruma uygun tavır geliştirmesidir. Bu yeni anlayışta akademik bilginin edinilmesi kadar bireysel özgürlük, hoşgörü, insana saygı ve demokratik bir tavır önem kazanmaktadır, (De Landsheere, 1992, s.17).

Yeni eğitim anlayışının odak noktası, öğrenci ve öğrencinin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları olarak kabul edilmiş, akademik bilginin yanısıra üyesi olduğu topluma katılmaya ve onu sosyal bir varlık yapmaya verilen değer ön plana çıkmıştır, (De Landsheere, 1992, s.90).

Aileler, öğrenciyi merkez alan bu yeni eğitim anlayışına çocuklarını hazırlarken, içinde bulundukları sosyal çevrenin sunduğu olanaklardan yola çıkarak bireysel bir davranış bütünü geliştirmekte, farklı eğitim hedefleri ve metotlarından hareket etmektedirler. Buna karşılık, okulun öğrencilere kazandıracak istendik davranışları saptarken temel aldığı hedefler, önceden bazı değişkenler tarafından belirlenmektedir. Bu değişkenler, hiyerarşik bir yapı oluşturmaktadırlar. Toplumun erişmek istediği genel idealler; yani, "uzak hedef veya amaçlar" ölçü ve doğrultusunda eğitimin genel amaçları ortaya çıkmaktadır. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları, 14574 Sayılı ve 24.6.1973 tarihli Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer almaktadır, (Ek 1). Bu amaçlar, bir okulun, o okulda okutulan derslerin ve o dersleri oluşturan konu veya ünitelerin eğitsel açıdan ulaşmak istedikleri hedefleri belirlemektedir; yani, eğitim sisteminin bireye kazandırmak istediği istendik davranışlar, böyle bir hiyerarşik yapı tarafından etkilenmekte ve seçilmektedir, (Hesapçıoğlu, 1992, ss.40-41).

Okul, bu amaçları gerçekleştirebilmek için bir sistem bütünlüğüne kavuşmalı, birbirini düzenli biçimde etkileyen, birbirine dayanan alt ve üst sistemlerinin koordinasyonunu sağlamalı, diğer toplumsal sistemler (aile, hukuk, ekonomi, vb.) ile iletişim ve etkileşime dayalı bir ilişki içinde olmalıdır. İşte okul, bu nedenle, kasıtlı olarak organize olmuş formel bir örgüttür, (Başaran, 1993, ss.17-18; Aydın, 1991, s.192).

Okul örgütü, açık bir sistem olarak düşünülmektedir. Bu sistemin girdileri, öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyi, ailenin hazırbulunuşluk düzeyi ve yapısı, eğitim ve öğretim için yapılan yatırımların tümü için harcanan emek ve para, sisteme giren emir, yasa, yönetmelik, eleştiri, görüş gibi bilgiler, eğitim işgörenleri ve okulun donanımıdır, (Sönmez, 1993, ss.8-9; Başaran, 1993, s.18). Okula yeni başlayan bir çocuğun hazırbulunuşluk düzeyi, yani; bilişsel, duyuşsal ve deyimşel alanlardaki şimdiye kadarki kazanımları, ailenin eğitimsel gücü ile doğru orantılıdır. Bu düzey, işlemi, dolayısıyla, çıktıları etkilemekte ve belirlemektedir. Daha ileriki eğitim kademelerinde öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi, aile ve önceki kademelerdeki okul türlerinin eğitimsel gücünün bileşkesi ile doğru orantılıdır. Ailenin hazırbulunuşluk düzeyi, çocuğun okula başladığı sıralarda, anne-babanın eğitimi, geliri, işi, ait olduğu sosyal sınıf gibi değişkenler tarafından belirlenmektedir. Takip eden eğitim kademelerinde, ailelerin hazırbulunuşluk düzeyi, önceki kademelerde okulun aileye sunduğu veya aile için ürettiği hizmetin kalitesinin göstergesidir. Gerek aile gerek devlet, eğitim ve öğretim faaliyetleri için para harcamakta, söz konusu paranın başka bir işe yatırılması sonucu elde edilebilecek kazançtan vazgeçmekte, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin eğitim hedeflerine uygun bir biçimde yürütülmesi amacıyla hazırlanması zaman ve emek alan yasa, yönetmelik gibi bilgiler sisteme sunulmakta, eğitim işgörenleri, değişen ve gelişen bilgiye entegrasyonu azami seviyeye yükseltebilecek uygun araç ve gereçler sistemin emrine verilmektedir. Ancak, sisteme giren öğrenci sayısının her geçen gün artmasına karşılık ülkemizde eğitime harcanan paranın Gayri Safi Milli Hasıladaki oranının % 5.4 gibi çok düşük bir oran olması, eğitime

yapılması gereken yatırımın nitelik ve niceliğini olumsuz yönde etkilemektedir, (Orhaner, Çağdaş Eğitim, Sayı 199, 1994, s.12). Ulusal bütçeden eğitime ayrılan payın az olması, eğitimde özelleştirmeyi ve ortaöğretim kurumlarının paralı olmasını gündeme getirmiştir, (Milliyet, 20.12.1994, s.15; Yeni Yüzyıl, 5.5.1995, s.3). Ders geçme ve kredi sisteminde olduğu gibi, alt yapı eksiklikleri nedeniyle istenilen başarı sağlanamamıştır. Bu durumda, devletin özellikle sosyo-ekonomik açıdan avantajsız ailelere burs imkanlarını yaratabilecek fonlar oluşturması ve aileleri böyle bir önerinin gerekçeleri ve mevcut eğitim sisteminin maddi yetersizliklere bağlı sorunları hakkında bilgilendirmesi ve daha sonra bu öneriyi uygulamaya koyması beklenmelidir.

Eğitim sistemine giren bilgiler, çağın değişen koşullarına göre farklılık göstermektedir. Temel zorunlu eğitimin kademeli olarak 8 ve 11 yıla çıkarılması söz konusudur. 8.Milli Eğitim Şurasında gündeme gelen ve 1974-1975 öğretim yılından itibaren deneme niteliğinde ortaöğretim kurumlarında uygulanması öngörülen ve geleneksel ders geçme sisteminin yerine getirilen ders geçme ve kredi sisteminin de modern eğitim standartlarının yakalanabileceği yeni bir anlayış olduğu düşünülmektedir. Bu anlayışın getirdiği yenilikler arasında öğrenciyi merkez alması, ölçme ve değerlendirmeye yeni bir düzen getirmesi, ortaöğretimdeki başarı seviyesine göre yöneltme ile yüksek öğretime giriş arasında ilgi kurması, öğrencinin başarısızlığını değil başarısının ölçülmesi gibi hususlar yer almaktadır, (Yüksel, Milli Eğitim Mevzuatı, Cilt 4, ss.4130-4131). Sistemin diğer bir özelliği ise, çocuklarının eğitim hayatına velileri de katması, öğrencilerin seçecekleri "seçmeli dersleri" kararlaştırmalarında onların da karara ortak olmasını sağlamasıdır. Ancak, söz konusu sistemin henüz tam olarak oturmaması, okullarda işlevsel bir uygulamanın geçerlik kazanamaması, öğretmen kadrosunun nicelik ve nitelik yönünden yetersizliği nedeniyle seçmeli derslerin gelişmekte olan ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanda ve nitelikte olmaması, verimli bir eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, bu sistemin öğrenciye fazla boş zaman bırakması ve okulun öğretim faaliyetleri dışında kalan eğitsel kol faaliyetlerine gereken değeri vermemesi nedeniyle çekiciliğinin olmaması, öğrencinin

okul ve ev dışında geçirdiği zaman diliminin takibini güçleştirmektedir. Bu konuda, okul-aile işbirliğinin sağlanamaması, öğrencilerin okula devamı konusunda sorunlar yaratmakta, okula devamsızlık beraberinde başarısızlığı getirmektedir. Maalesef, sistemin bu özelliği ön plana çıkmış, beklenen yararları gözardı edilmiştir. Bunun yanı sıra, eğitim sistemimize böylesine kökten bir sistem değişikliği sunarken gerekli alt yapının hazırlanmaması, rehberlik hizmetleri, eğitimsel kol etkinlikleri, okul-aile birliği gibi alt sistemlerin işlerliğinin arttırılamaması, sistemi başarısız kılıyor görünmektedir. Mevcut bu durum, eğitim sisteminin işlem, çıktı ve dönütlerini direkt olarak etkileyebilecek bir güce sahiptir. Ülkemizde, mesleki ve teknik öğretime gereken önemin verilmemesi, genel liseleri neredeyse alternatifsiz bırakmakta, yaşanan tüm sorunlara rağmen bu kurumlara öğrenci girdisi devam etmektedir. Sistemdeki işlemlerin yeniden gözden geçirilmemesi ve koşulların iyileştirilmemesi sonucu ortaya çıkan eğitim kalitesindeki bu düşüş, özel dershaneler veya özel öğretmenler kanalıyla giderilmeye çalışılmıştır. Eğitimde istenilen kalite sağlanıncaya kadar bu kurumların yaşaması kaçınılmaz olacaktır.

Eğitimin amacı, öğrenciye bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarla ilgili istendik davranışlar kazandırmaktır. Özçelik (1992, s.73)'e göre; bir öğrenciye bir bilişsel yeterlik veya duyuşsal özelliği kazandırmak demek, ona bu yeterlik veya özelliğe sahip olduğu kabul edilen kişileri diğerlerinden ayıran hedef davranışları kazandırmak demektir. Hedef davranışlar, öğrencinin belli bir özel hedefe ulaştığını gösteren davranışlarıdır. Öğrencinin hedef davranışlara ulaşabilmesi, belli bir zaman süresi içinde belli koşulları bulunan bir çevre ile etkileşimde bulunmasına bağlıdır. Bu etkileşim sonucunda bireyde kalan içerik, yani; yaşantı, belli bir hedef davranışı kazandırıyorsa, bu yaşantı, eğitim yaşantısıdır. Bireyin bir eğitim yaşantısını kazanmasını sağlamak üzere düzenlenen çevre ise eğitim durumudur. Eğitim durumu; öğrenci açısından öğrenme, öğretmen açısından; öğretme durumu olarak ifade edilmektedir, (Çilenti, 1991, s.17). İşte, eğitim sistemindeki işlem süreci, eğitim durumunun düzenlenmesi ve eğitim yaşantılarının kazandırılmasıdır. Bir hedef davranışın

öğrenciye kazandırılmasında en etkili olabileceği düşünülen eğitim durumları, o hedef davranışın ne derecede kazanıldığını ölçen sınav durumları saptanmaktadır. Bir bakıma öğretmenler, öğrencilere kazandırmak istedikleri hedef davranışların kalıcılığını sağlayabilmek için öğretme durumlarının nitelik ve niceliğini arttıracak en temel çevre ayarlayıcılarıdır. Eğer öğretmen, iyi bir çevre ayarlayıcısı ise, hedef davranışların kalıcılığı artacak, yani; kalıcı bir öğrenme sağlanmış olacaktır. Eğitim durumlarının düzenlenmesinde, sadece, ders kitaplarının yeterli olabileceği düşünülemez. Ders kitaplarının yanısıra özellikle fen bilgisi ve yabancı dil öğretiminde laboratuvarların yeri ve önemi bugün yatsınamaz bir biçimde kabul edilmiştir. Fen bilgisi derslerinde, laboratuvarların varlığı, öğretmenlerin çeşitli öğretim metotları kullanmalarına izin verecektir; öğrencilerin kendilerinin deneyler yaparak "yaşayarak" öğrenmeleri, demonstrasyon yoluyla deneylere tanık olmaları veya gözlemlenmek istenen olayın büyüteç, mikroskop gibi araçlarla gözlemlenmesi, laboratuvar ortamında mümkün olabilecektir. Laboratuvarların benzer etkisi, yabancı dil öğretiminde de söz konusudur. İyi bir dil laboratuvarı, "ilgi çekici ve her düzeyde hazırlanmış kitaplar, teyp kasetleri ve video, her düzeyde yabancı dilde hazırlanmış filmlerle dolu video kasetleri" içermelidir, (Kaya, 1989, s.113). Öğrencinin okuyacağı, özellikle, dinleyeceği yabancı dil içerikli program ve kitaplar, telaffuz ve konuşma becerisini kazandıracak zengin yaşantılar olarak görülmektedir. Laboratuvarların yanısıra okullarımızda yer alması gereken bir teknolojik yenilik, öğretmene yardımcı olarak kullanabilecek bilgisayardır. Bilgisayarların yaygınlaşması sonucunda, öğretmenin sınıfta bilgi sunma ve bilgi kaynağı olma görevi, yerini öğretimi örgütleme, planlama, yönetme ve öğrenciye rehberlik gibi görevlere bırakmaktadır, (Erden, Çağdaş Eğitim, Sayı 33, 1994, ss.4-5). Bilgisayarların eğitim hayatına girmesi, öğrencilerin bilgisayar iletişim ağları sayesinde dünyadaki önemli bilgi merkezleriyle (kütüphaneler, eğitim kurumla vb.) iletişim kurumları, öğretim faaliyetinin okul dışına taşmasına yol açacaktır. Bu teknoloji, ayrıca, çocuklarının okuldaki devam ve başarı durumunu öğrenmek isteyen ailelere de yardımcı olabilmektedir. ABD'nin bazı bölgelerinde, ailelere telefon edebilecekleri ve o günkü ev ödevleri ile diğer gerekli bilgileri alabilecekleri

ri ses postası sistemleri kurulmuştur, (Erdoğan, 1995, ss.35-36). Bu sistem, ülkemizdeki bazı özel okullarda uygulanmaktadır.

Laboratuvarların bu önemlerine karşın okullarımızda yeterli sayı ve donanımda laboratuvar yoktur ve öğretmenler, bilgi eksikliği nedeniyle laboratuvarları kullanmayı tercih etmemektedirler, (Çepni, Akdeniz ve Ayas, Çağdaş Eğitim, Sayı 206, 1995, s.27). Bugün çağdaş bir eğitim verdikleri öne sürülen Özel ve Anadolu Liselerinde bile yeterli sayıda öğretmen olmadığı ve araç-gereç eksikliği nedeniyle laboratuvarlar etkili olarak kullanılamamakta ve bu okulların varlık nedeni olan yabancı dil öğretiminde istenen başarı sağlanamamaktadır, (Kaya, 1989, ss.109-113). Bu durum, öğrencilere sunulan eğitim yaşantılarının fakirleşmesine neden olmaktadır. Bu olumsuz durumları önlemenin bir yolu, öğrenciye öğrenme yaşantıları sağlamada, eğitim ve öğretimi okul dışına kaydırarak, kendi kendine öğrenme alışkanlığını kazandırabilecek ödev ve görevler verilmesi olabilir. Ödevlerin amacı, derslere hazırlığın yanı sıra öğrencide sorumluluk duygusu, yaratıcılık ve bağımsız düşünme alışkanlığı kazandırmasıdır. Öğrencilerin ödevlerini hazırlarken yararlanabilecekleri bir kütüphanenin okullarda bulunması ve ders kitapları dışında gereken tüm kaynak kitapların temin edilmesi gerekmektedir.

Düzgün (Çağdaş Eğitim, Sayı 196, 1994, s.40), okul ve sınıfın donanım özellikleri kadar öğrenmede sınıftaki ortamın kalitesinin önemini vurgulayan araştırmalardan söz etmektedir. Karar ve ilkeleri öğrencilerle birlikte almaya özen gösteren, eleştiriye açık olan, bilimsel gelişmelerden haberdar olan ve bunları kullanan, öğrencilerinin kişiliklerine saygılı olan, öğrencilerine eşit ve adil davranan, onları yönlendirip motive edebilen, bağımsız düşünebilen, sabırlı ve özgün bir kişiliğe sahip olan demokrat ve çağdaş tavırlı öğretmenler, sınıfta demokratik bir hava yaratmada başarılı olacaklardır. Demokratik bir ortamda, öğrencilerin tüm duyu organlarını kullanarak geçirecekleri öğrenme yaşantılarının daha etkili bir öğrenmeyi gerçekleştireceği ileri sürülmektedir.

Demokratik ortamın sadece sınıfta öğretmenler tarafından değil, ama, okul çapında okul yöneticileri tarafından da yaratılması, demokrasi ile yönetilmekte olan ülkemizin uzak hedeflerini gerçekleştirebilecek insan tipinin gelişebileceği en uygun eğitimsel ortamdır. Demokratik okul ortamı, yönetici, öğretmen ve öğrencilerle birlikte velileri de okul hayatıyla ilgili önemli kararların alınmasına katılma imkanı yaratırken öte yandan onlara çalışma isteği ve moral kazandırmaktadır.

Bir sistem olarak okulun etkili olabilmesi için okulun öğretim işleri ile yönetim işleri ve okulun genel hizmetlerinin bütünleştirilmesi ve okul örgütüne çevre desteğinin sağlanması gerekmektedir.

Öğrencilerin sadece akademik gelişimlerine değer veren bir okulun toplumun arzu ettiği çıktıyı vermesi beklenemez. Böyle bir sistemin negatif dönüt alması kaçınılmazdır. Bu nedenle, öğrencilerin öğretim faaliyetlerine katılımları kadar okulun eğitimsel etkinliklerine katılımları sağlanmalı ve desteklenmelidir. Bu süreçte yaşanabilecek herhangi bir sorunun çözümü, koordinasyonu tamamlanmış alt sistemlerin çabası ile mümkün olabilecektir. Örneğin; bir öğrencinin disiplin suçu işleme nedenleri okul rehberlik bürosu tarafından araştırılmadan öğrencinin disiplin kuruluna sevk edilmesi, etkin bir eğitim ve öğretim uygulaması değildir.

Öğrenciye ve ailesine yardımcı hedef alan okulun iki alt sistemi, Okul-Aile Birliği ve okul rehberlik bürosunun hizmetleri, bu hizmetlerin gerek kendi gerek diğer alt ve toplumsal sistemlerle iletişimi, eğitim sisteminin işlem basamağında yer alan öğretim faaliyetlerinin verimini ve etkililiğini arttıracak en önemli ve değerli katkılardır. İlk kez II.Milli Eğitim Şurasında kurulmaları öngörülen Okul-Aile Birlikleri, aileleri çocuklarının eğitim ve öğretim faaliyetlerinde etkin bir rol almaya iten, okul-aile işbirliğini sağlayan kuruluşlardır. Okul müdürü, öğretmenler ve öğrenci velileri, bu birliğin doğal üyesidirler. 2141 Sayılı ve 23.6.1983 tarihli "Milli Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği"nde,Okul-Aile Birliklerinin görevleri

açıklanmıştır, (Ek 2). Fransa'da yapılan bir çalışma, Okul-Aile Birliklerine verilen görevlerin, okul ve eğitim hayatı üzerinde etkili olduklarını ortaya koymuştur.

"Bireyin en verimli bir şekilde gelişmesi ve tatminkar uyumlar sağlamasında gerekli olan seçimleri, yorumları, planları yapmasına ve kararları vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazanması ve ulaştığı bu seçme ve kararları uygulaması için kişiye yapılan sistemli ve profesyonel yardım" olarak tanımlanan **rehberlik**, **okullarımıza** ilk kez 1950'lerde girmiş, 1970-71 öğretim yılından itibaren pilot olarak seçilen okullarda, bu hizmetler başlatılmıştır, (Gül, Eğitim ve Bilim, Sayı 65, 1987, s.61; Pişkin, 1989, s.3; Tan, 1992, s.18).

Bakırcıoğlu (1994, s.22), rehberliğin iki işlevi olduğundan söz etmektedir. Rehberliğin birinci işlevi, kişinin kendini tanımasına yardım etmektir. İkinci işlevi ise, bilgi verme (kişinin kişisel ve toplumsal uyumuna yardım etmek), yerleştirme (bir okula, bir programa veya bir mesleğe girmek üzere kararlar alabilmesi ve uygulayabilmesi için kişiye yardım etmek) ve izleme (kişinin aldığı kararların sonuçlarını değerlendirmek)'dir.

Bir rehberlik sistemi, "öğrencide kendini tanıma ve uyum yeteneklerini geliştirir mahiyette" olmalı, bu sistemin etkinliği için toplum, aile ve okul üçlüsünün koordinasyonuna önem vermelidir, (Ortaöğretimde Mesleğe ve Eğitime Yönlendirme Koloku, 1993, ss.7-8). Ayrıca, rehberlik hizmetlerinin verimli sonuçlar vermesi için; iyi bilgilendirilmiş aile + rehberlik hizmetleri ile donatılmış okul + yöntem üçlüsünün altı çizilmiştir; yani, alanda çalışan uzmanlar, o ülkenin gelişmişlik seviyesi ile ulusal ve yerel olanakları ölçüsünde hazırlanan rehberlik modeli ve okul yönetimi, öğrenci ve velilerin ihtiyaç ve isteklerini karşılayabilecek yöntemler kullanarak bu hizmeti vermelidir.

Öğrencinin okula başlamasıyla birlikte her velinin programlı bir toplantıya davet edildiği rehberlik sistemi, ideal olarak kabul edilmektedir. Brown (Bergstein, 1963, s.246)'a göre, böyle bir programın

amaçları, rehberlik programının hedefleri konusunda velileri bilgilendirmek, rehberlik uzmanının veliler ile tanışmasını, ev ortamı ve ailelerin çocuklarından beklentileri hakkında bilgilenmek, öğrenciyi daha gerçekçi bir gözle görmek, okul-aile arasında daha iyi ilişkiler kurulmasını sağlamaktır. Bu amaçlara; velilere okul binasını tanıtmak, çocuğun veya gencin gelişimi ve psikolojisi hakkında bilgi vermek, çocuklarının ilgi, istek ve ihtiyaçları hakkında bilgi vermek, okuldaki eğitim ve öğretim etkinliklerinin evdeki eğitim ile desteklenmesi gereği ve bilincini geliştirmek, okul yönetimi ile ailenin görüş ve düşüncelerini birbirlerine aktarmak gibi amaçlar da eklenebilir.

Ortaöğretim kurumlarında ders geçme ve kredi sisteminin uygulanmaya başlamasıyla rehberlik hizmetlerinin önemi artmıştır. Öğrenci, öğretmen, yönetim ve veli arasında ölçme, değerlendirme ve yönlendirme ile ilgili hizmetleri yürütmekle, rehberlik birimi görevlendirilmiştir. Bunun yanı sıra sosyal açıdan avantajsız çevrelerdeki okulların rehberlik hizmetleri büroları, gençlerin sağlıklı gelişmeleri için ailelerin genel uyumlarını kolaylaştırıcı rehberlik hizmeti vermelidir. Özellikle, köyden kente göç eden ve gecekondu kültürü denen ara kültürü oluşturan kişiler, şehir kültürüne tam olarak entegre olamamış, şehirleşme ile sanayileşme hızının paralel yürümemesi sonucu şehirde beklentilerini bulamamış kişilerdir. Bunun sonucu olarak, anomi ve yabancılaşıma, adi ve siyasal suçlar, fuhuş, alkol ve uyuşturucu alışkanlığı, nevroz, psikoz gibi psikolojik rahatsızlıklar görülmektedir, (Görmez, 1991, s.96). Kültürel ve ekonomik güçlükleri olan bu kişilere yardım götürmenin önemi açıktır; çünkü; kendi sorunlarını çözmekte zorlanan ailelerin, çocuklarının eğitim hayatına ilgi göstermeleri beklenemez.

Okulun öğrenci ve ailesini hedef alan çabalarının, okuldaki disiplin olaylarında da azalmaya yol açacağı ileri sürülmektedir. Hesapçıoğlu (1992, s.316), etkin bir okul aile işbirliğinin okullardaki disiplin sorunlarını azaltıcı etkisinden söz etmektedir. Bu konuda, aile ve okulun aynı değer yargılarına sahip olması, disiplin kurullarının ve cezalarının etkisini arttırıcı niteliktedir. Bunun yanı sıra disiplin,

cezaya veya bir takım kuru ve sıkı prensiplere dayandırılmamalıdır, (Oktay, 1976, s.76).

"Temel Eğitim II.Kademe ile Ortaöğretim Disiplin Yönetmeliği"nde belirtildiği gibi; disiplin kuralları, öğrencilere, sınıfta, törenlerde, toplantılarda, rehberlik çalışmalarında, okul içi sosyal, kültürel ve benzeri tüm eğitsel etkinliklerde "davranış" olarak kazandırılmalıdır, (Milli Eğitim Mevzuatı, Madde 4, s.3831).

Görüldüğü gibi; okulun öğrenciye yönelik tüm hizmetleri, öğrenci üzerindeki etkisi nedeniyle çevreye taşmakta, öğrencinin ailesini de kapsamaktadır. Bununla birlikte, yetişkinlerin eğitimi ve boş zamanlarının değerlendirilmesi görevi de günümüzde ortaöğretim kurumlarına verilmiştir, (Hesapçıoğlu, 1992).

Güvenç (1994, s.307)'in de belirttiği gibi, insan ömrünün yalnızca % 1'inin örgün eğitim ile geçiyor olması, ülkemizde yetişkinlerin örgün eğitim yıllarının yetersizliği, ortaöğretim kurumlarının bu görevini daha önemli bir hale getirmektedir. Eğitim işgörenlerinin velilerle iletişim kurmakta başarılı olması, velilerin çocuklarının eğitim hayatına ilgi duymalarını sağlayacaktır. Ailenin eğitime önem veren ulusal veya yerel kuruluş ve devletler, bu noktadan hareketle, çocuğun eğitim ihtiyaçlarına dikkat çekmişler, bu ihtiyaçlarla ilgilenmeye başlayan ailelerin kendi eğitim ihtiyaçlarına da önem verdiklerini görmüşlerdir, (L'Education Des Filles, ss.20-23).

Toplumun, dar anlamıyla, çevrenin lideri olma özelliğini taşıması gereken ortaöğretim kurumlarımızın, yetişkinler için eğitici bir merkez olarak algılanmayı başarmaları ve çevre için "değişme ajanı" rolü oynamaları ile toplum kalkınmasında gereken yerlerini alacakları düşünülmektedir.

Özetle, eğitim **sisteminin** işlem basamağı, okulun alt ve üst sistemlerinin koordineli çabaları ile öğrenciye ve çevreye eğitim ve öğretim hizmetleri sunmaktır.

Eğitimin bu hedeflere ulaşma derecesi, yani; öğrenci, veli ve çevre üzerinde başta saptadığı hedeflerle tutarlı davranış değişiklikleri oluşturma derecesi, ortaya çıkabilecek beklenmedik yan ürünler, yeni para ve deneyimler, sistemin çıktılarıdır. Eğer çıktılar, hedef davranışlarla örtüşüyorsa, sistem, tutarlı, etkili ve verimlidir, (Sönmez, 1993, s.10). Okulun mal, eğitim hizmeti ve düşünce çıktılarının değeri, toplumca bunlara biçilen fiyatla doğru orantılıdır; bu fiyat, velilerin çocuklarını okula göndermek için doğrudan ödedikleri para veya verdikleri verginin toplamıdır, (Başaran, 1993, s.18). Okulun ürettiği hizmetin toplumca satın alınması, sisteme pozitif bir dönüt olarak geri dönecektir. Ülkemizde, yükseköğretime girmeyi başaran mezun öğrencilerin sayısı, bir okulun hedef davranışlara ulaştığının bir kanıtı sayılmakta, yeterli dönüt olarak kabul edilmektedir. Bu sonuç, okulun öğretim işlerinin toplum tarafından birinci planda kabul edildiğini, eğitim işlerinin ise toplumca fazla sorgulanmadığını göstermektedir. Öğrenciye yeterli akademik bilgi kazandırdığı düşünülen okulların, aynı zamanda, "iyi bir vatandaş", "kişilikli" ve "sosyal" bir birey yetiştirmekteki çaba ve başarısı üzerinde yeterince düşünülmemektedir. Eğitim kurumları, öğrenci, veli veya çevreden negatif enformasyon almaya da hazır olmalıdır. Bu enformasyonu, asgari düzeye indirebilmek için işlem basamağında öğrenci, veli ve çevre ile kurulan ilişkinin kalitesine önem verilmelidir. Ayrıca okul, okuldan mezun olan öğrencilerini izlemeli, onların karşılaştığı güçlük veya sorunlardan haberdar olmalıdır. Bu bilgi, eğitimin işlem basamağındaki çalışmaların yeniden düzenlenmesine yarayacak, öğrencilerin karşılaştığı sorun ve güçlükleri çözmeye yarayacak bilgi, beceri ve tutumlar, eğitim programlarına eklenebilecektir, (Başaran, 1993, s.19).

Okulun hem öğrenci hem de çevreyi hedef alan eğitim ve öğretim faaliyetleri, eğitim kurumlarının öğrenci aileleri ile yakınlaşması gerekliliğini ortaya koymaktadır, yani; okul ile aile, sürekli işbirliği yapan iki kurum olmak durumundadır, Üçüncü Milli Eğitim Şurası (1991, s.62)'nda, aile ve okul bir yönde kuvvetler olarak tanımlanmıştır. Burada dikkat çekilmek istenen nokta, aile ve okulun çocuk ve gencin

eğitim ve öğretiminde aynı anlayışa sahip olmalarıdır. Bu amaçla her iki kurum arasında kurulması öngörülen işbirliği, karşılıklı ve sürekli bir iletişim ve etkileşim ortamıdır, yalnız ailelerin okulun içine çekilmesi değil okulun da aile içine çekilmesidir.

Bu anlamda, okulun, aileyi eğitimin içine çekmesinin nedenlerini şöyle özetlemek mümkündür ;

1. Çocuğun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişiminde, ailenin desteklenmesi gerekmektedir.
2. Çocuğu yetiştirme sorumluluğunu üzerine almış olan okul, bu işe kendisinden önce başlamış olan ailenin ne yaptığını, nerelere kadar geldiğini bilmek zorundadır.
3. Bir çok araştırma bulgusu, ailenin sosyo-ekonomik seviyesi, içinde yer aldığı sosyal sınıf, eğitim düzeyi gibi etkenlerin çocuğun ve gencin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini etkilediğini ortaya koymaktadır, (Kağıtçıbaşı, 1991, s.49; Çağlar, 1989, ss.18-23; Başaran, 1993, s.108; Tezcan, 1992, s.149; Kasatura, 1991, s.99; Kağıtçıbaşı, 1993, ss.28-31). Özellikle, sosyo-ekonomik açıdan avantajsız ailelerin çocuklarını yetiştirirken yaptıkları hataların, eksikliklerin bilinmesi, bunların düzeltilmesi için gereklidir.
4. Sosyal bir olgu olan okul başarısızlığında, aileden kaynaklanan nedenler araştırılmalıdır. 1986-87 öğretim yılı itibarıyla; okul başarısızlığının, toplumumuza, maliyetinin 120 milyar lira olması, konunun önemini ortaya koyan çarpıcı bir örnektir, (Kaya, 1989, s.100).
5. Aileye, çocuğa uygun bir çalışma ortamı sağlaması ve çalışma alışkanlıkları kazandırmasının gerekliliği anlatılmalıdır. De Landsheere (1992, ss.554-555)'e göre, çocuk ve gencin çalışma alışkanlığı kazanmasında ailelerin üzerinde durmaları gereken üç nokta; zamanı titiz kullanmayı öğretmek, bazı ailevi alışkanlıkların varlığını sağlamak (birarada yemek yemek, birlikte tatile gitmek gibi) daha fazla zaman ayırmaktır.

6. Aileye çocuğun eğitimi ve öğretimi için zaman, emek ve para harcaması gerektiği anlatılmalıdır.
7. Ülkemizde şehirli nüfus oranı düşük olmasına rağmen hızlı bir şehirleşme vardır, (Görmez, 1991, ss.5-24). Bu hızlı hareket, kırsal kesimde görülen geniş aile tipi ile şehirlerde görülen çekirdek aile tipine köyden şehre göç eden ve ara bir kültür tipi oluşturan aile tipinin eklenmesine yol açmıştır. Bir çok araştırma bulgusu, her üç tür aile tipinde de aile içi ilişkilerde **bağıllık ve bağımlılığın** en önemli değerler olduğunu ortaya koymuştur, (Kağıtçıbaşı, 1991, ss.51-58). Bu tür bir anlayışın,öğrenciyi merkez alan eğitim ile bağdaşmayacağı, çocuğun kendi kendine özgür kararlar alabilen, ilgi, istek ve yeteneklerinin farkında olan bireyler olarak yetiştirilmesinin, aile ocağında başlayan bir süreç olduğu konusunda aileler aydınlatılmalıdır.
8. Haberleşme ve ulaştırma teknolojilerindeki gelişim sayesinde ekonomik, siyasal ve kültürel alanlarda küreselleşmeye giden dünyaya entegre olabilmek için örgün eğitim yılları sona ermiş yetişkinler için de kendi kendilerini eğitmek bir zorunluluk olarak görülmektedir.
- 1985 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre; ülkemizde, 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun (43.112.337) % 45.55'i ilkokul mezunudur, bu nüfus içinde sadece % 2.21'lik bir bölüm yüksek öğrenim yapmıştır, (Okur-Yazarlık ve Temel Öğretim İhtiyaçları, 1990, s.28). Örgün eğitim yılları sınırlı olan bu yetişkinler için yaşam boyu eğitimin faydaları sonsuzdur. Bu nedenle, eğitim kurumları,yaşam boyu eğitim kavramını çocuklarının eğitim hayatına ilgilerini sağlayarak, ifade edilen bir ihtiyaç haline getirebilmelidirler.
9. Özellikle, sosyo-ekonomik açıdan avantajsız bölgelerde, ailelere, uyumlarını kolaylaştırıcı rehberlik hizmetleri verilmelidir.
10. Eğitim kurumlarının içinde bulundukları bazı imkansızlıklar (ikili veya üçlü eğitim, kalabalık sınıflar, nicelik ve nitelik açısından yetersiz öğretmen kadrosu, teknik olanaksızlıklar, donatım yetersizliği vb.) eğitim kalitesini düşürmekte, hızla değişen ve artan bilginin öğretimi güçleşmektedir. Bu nedenle, eğitim ve öğretimin

okul ile sınırlandırılması düşünülmemeli, ailenin eğitime katkısı arttırılmalıdır.

Yukarıda özetlenen nedenlerle gerçekleşmesi beklenen okul-aile işbirliğinin istenilen düzeye ulaşması ve ailelerin okul içine çekilmesi; okulun, ailelerin okulla ilgili görüş ve beklentilerini bilmesini zorunlu kılmaktadır. Ailelerin okula ve eğitime verdikleri istendik veya istenmedik özelliklerden haberdar olmanın, okulun çevrenin istek ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden yapılanmasını gerektireceği düşünülmektedir. Velilerin görüş ve beklentileri, okulun yeniden yapılanırken referans aldığı noktaların en önemlilerinden biridir, ancak, tek referans noktası değildir. O nedenle, okul, velilerin tüm beklentilerini karşılayamayabilir. Bu noktada, eğitim kurumları, Türk Milli Eğitiminin genel ve özel amaçları doğrultusunda ve ölçüsünde yeniden yapılanma olabileceğini velilere anlatmak ve beklentileri rasyonel bir düzeye çekmek durumundadırlar.

Velilerin okulu ve eğitim hayatını algılayış biçimleri, velilerin bilgilendirilmesi açısından son derece önemlidir. Velilerin görüş ve beklentilerini öğrenmeye yönelik istekli bir çaba, velilerin okula, eğitim işgörenlerine ve eğitime güven duymalarını sağlayacaktır. Okul hayatı konusunda bilgilendirilen ve okula güven geliştiren velilerin okul ile ilgili etkinliklere katılmaları beklenen bir durum olacaktır. Burada unutulmaması gereken bir nokta, okul etkinliklerine katılımın dinamik bir süreç olabilmesi için eğitim kurumlarının veli görüş ve beklentilerine duyarlılığı, sürekli olmalıdır. Kişilerin önemsendiklerini hissetmeleri, her zaman doyurulması gereken bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacı doyurulan bireyler, grubu benimseyecekler, diğer üyelerle de işbirliği yapacaklardır. Bunun yanı sıra, okulun velilere ulaşmakta kararlı tutumu, eğitim ve öğretim etkinliklerinin aile ve okulun ortak çabası ile arzu edilen kaliteyi yakalayabileceği konusunda veliye verilen en açık mesajdır.

Özetle, veliler, eğitim kurumlarının yeniden yapılanmalarında görüş ve beklentilerinin değerlendirildiğini ve önemsendiklerini hissetmelidirler; eğitimin amaç ve ilkeleri konusunda görüş ve beklentilerini

uzlaştırma ihtiyaçlarını gidermelidirler; eğitim kurumları ve eğitim işgörenlerine güven duymalıdır; eğitim ve öğretim etkinliklerinde okul ile dayanışma içinde olmaları gerekliliğinin farkına varmalıdır. Bu koşulların eğitim kurumları tarafından sağlanması, ailelerin çocuklarının eğitim hayatına ilgi göstermeleri, okul ile işbirliğine gönüllü olmaları ve okulun kendileri için eğitici bir merkez olarak algılanmaları gibi çok önemli işlevleri gerçekleştirmelerinde etkili olacaktır.

Okul-aile işbirliğinin çocuk, okul hayatına adımını attığı andan itibaren başlaması ve değişik eğitim kademelerinde pekiştirilerek sürdürülmesi, en ideal yöntem olarak görülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu çalışmamızda, araştırmanın problemi, "İstanbul ilinde genel liselere ve Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, bu okullara ilişkin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark olup olmadığının değerlendirilmesi" olarak saptanmıştır.

1.3. Alt Problemler

1. Genel liselere devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları nasıldır ?
2. Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları nasıldır ?
3. Genel liseler ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları arasında fark var mıdır ?
4. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okulun amaç ve programları ile ilgili** görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?
5. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okulun fiziki mekan**

olanakları ve okuldaki araç-gereçlerle ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

6. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okuldaki öğretmen ve yöneticilerle ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?**
7. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okuldaki okul-aile birliği ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?**
8. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okuldaki rehberlik hizmetleri ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?**
9. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okuldaki disiplin uygulamaları ve olayları ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?**
10. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, **okulu kendileri için eğitici bir merkez olarak kabul etme ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?**

1.4. Önem

Araştırmada, İstanbul ilinde genel liseler ve Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, bu okullar hakkındaki görüş ve beklentileri saptanacak, sonra da bu her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında bir fark olup olmadığı test edilecektir.

Son yıllarda, ailenin eğitimsel gücünün farkına varılmasıyla, bu kuruma verilen değerin arttığı görülmektedir. 1994 yılı, ONU tarafından "Uluslararası Aile Yılı" olarak ilan edilmiştir. Aynı kuruluş, her

yılın 15 Mart gününün "Uluslararası Aile Günü" olarak kutlanmasını kararlaştırmıştır. Böyle bir kararın amacı, toplumun en küçük demok-rasi birimi olan aileye ve onun işlevlerine dikkat çekmek, karşılaş-tığı sorunlara çözümler üretmek ve ailevi sorumlulukların anne-baba arasında eşit paylaşımını sağlamaktır, (Le Monde de L'Education, Mayıs 1994, s.36). Milli Eğitim Bakanı Nevzat Ayaz, 22-27 Ağustos 1994 tarihleri arasında, Ankara'da yapılan İl Milli Eğitim Müdürleri Eğitim Yönetimi Semineri'nin açılış konuşmasında, okul-aile işbirli-ğine değinerek, bu konuda şunları söylemiştir ;

"Okul-aile", "okul-çevre" ilişkilerine önem veriniz. Eğiti-min öğretmen-öğrenci-veli üçgeninde gerçekleştiğini dikka-te alınız. Okullarımızda her dönemin sonlarına doğru bir gü-nü, "Veliler Günü" olarak değerlendiriniz. Okullarımızı ve sınıflarımızı velilere daime açık tutunuz.

Milli Eğitim Bakanı Nevzat Ayaz, basına yaptığı bir açıklamada da, 1995 yılının, "Veli Yılı" olarak ilan edildiğini belirtmiştir.

Gerçekten de ailenin, çocuklarının eğitim hayatında aktif, sorumlu ve katılımcı bir rol üstlenmesinin gereği ve önemi açıktır. Bu araş-tırma sonunda elde edilecek bulgular, velilerin okul ile ilgili 8 alanda eksik, hatalı, yetersiz veya tam tersine yeterli ve mükemmel gördüğü yönleri ortaya çıkarmaya olanak verecektir. Bu sonuçların, eğitim kurumlarındaki yöneticilere ve öğretmenlere olduğu kadar öğ-renci velilerine de ışık tutacağı, okul-aile ilişkilerindeki yeterli ve yetersiz durumları ortaya koyacağı beklenmektedir.

Önceden yapılan çoğu araştırmada, velilerin görüş ve beklentilerinin eğitim kurumları ile ilgili bir veya bir kaç alanda değerlendirildi-ği görülmektedir. Ayrıca, okul-aile işbirliği konusunda yapılan araş-tırmalar, çocukları okulöncesi bir eğitim kurumunda veya ilkokulda öğrenim gören velileri kapsamaktadır. Söz konusu araştırmaların sayı-sı, çocukları ortaokul veya lisede öğrenim gören veliler düzeyinde azalmaktadır. Velilerin görüş ve beklentilerinin, 8 farklı alana yö-nelik olarak ele alındığı bu araştırmanın kapsamının, önceden yapılan araştırmalara göre daha geniş olması ve lise düzeyindeki okullarda

gerçekleştirilmesi, bu alandaki boşluğu giderici nitelikte bir araştırma olduğunu göstermektedir.

1.5. Sayıtlılar

1. Velilerin anket sorularına verdikleri cevapların, gerçek görüş ve beklentilerini yansıttığı kabul edilmiştir.
2. Örneklemin, evreni temsil edici nitelikte olduğu kabul edilmiştir.

1.6. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, İstanbul ilinde bulunan genel ve Anadolu Liseleriyle sınırlıdır.
2. Ankette yer alan sorular, velilerin okulda gözlemleyebileceği veya bilgi sahibi olabileceği türden davranış ve rollerle sınırlıdır.
3. Velilerin toplanan görüş ve beklentileri, ölçme aracında (ankette) yer alan sorularla sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Genel Lise : Öğrencilerini yüksek öğrenime hazırlayan ve ortaokul üzerine 3 yıllık eğitim veren okullardır.

Anadolu Lisesi : Ortaokul öncesi hazırlık sınıfı bulunan ve bazı derslerin öğretimini yabancı dille yapan okullardır.

Veli : Genel veya Anadolu Liselerinde çocukları öğrenim gören anne ve babalardır.

Dönem : En az 90 iş gününü kapsayan eğitim ve öğretim süresidir.

Ortak Dersler : Bir öğrencinin okulu bitirinceye kadar almakla yükümlü olduğu derslerdir.

Seçmeli Dersler : Ortak dersler dışında belirlenen, öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri ölçüsünde ve doğrultusunda yönelecekleri çeşitli programlarda ilerlemelerini ve kişisel yeteneklerini geliştirmelerini sağlayıcı derslerdir.

Hissedilen İhtiyaç : Kişiler tarafından gereklilik olarak görülen ihtiyaçtır.

İfade Edilen İhtiyaç : Hissedilen ihtiyacın eyleme dönüştürülmesidir.

II. BÖLÜM

2. Konu İle İlgili Araştırmalar

2.1. Türkiye'de Yapılan Araştırmalar

Aksu ve Akarsu, 1983-1984 öğretim yılında İngilizce öğretim yapan tüm Anadolu Liselerinde görevli toplam 311 (evrenin % 61'i) fen, matematik ve İngilizce öğretmenine Bilgi Toplama Formu uygulamışlardır. Bu formun sonuçlarına göre, öğretmenlerin sadece % 54'ü üniversite mezundur. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, yabancı dili, yüksek öğrenimleri sırasında öğrendiklerini belirtmişlerdir, (Aksu, 1990, s.6)

Orta Öğretim Genel Müdürlüğü'nün üç genel lise ve üç Anadolu Lisesinde yaptığı araştırmada, velilerin meslekleri karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçları, Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin % 42'sinin mühendis, doktor, hakim, avukat, subay, öğretmen mesleklerinden olmasına karşılık bu oranın diğer liselerde % 8 olduğunu ortaya koymuştur, (Aksu, 1990, s.7).

Paykoç ve Cochran'ın araştırmasına göre, velilerin Anadolu Liselerini tercih etme nedenleri, temelde bir yabancı dilin daha iyi öğrenilmesi ve üniversite giriş sınavlarında daha başarılı olunmasıdır, (Aksu, 1990, s.8).

Aksu ve Akarsu'nun "ODTÜ Eğitim Fakültesi Anadolu Liseleri İnceleme Projesi" çerçevesinde, 311 Anadolu Lisesi öğretmenini (evrenin % 61'i) kapsayan araştırmaları ile ilgili bulguları, şöyle özetlenebilir, (1985, ss.12-25).

- 311 öğretmenin 194'ü kadın, 177'si erkektir.
- Öğretmenlerin % 76'sı, 35 ve daha genç yaşlardadır.
- Öğretmenlerin % 72'sinin öğretmenlik süresi, 10 yıldan azdır.

- Öğretmenler, Anadolu Liselerinin amaçlarını, önem sırasıyla, her alanda üstün nitelikli öğrenci yetiştirilmesi, mezunların daha yüksek oranda yüksek öğrenim kurumuna girmesi, yabancı dil yardımıyla öğrencilerin yabancı kaynaklara ulaşabilmesi, yabancı takviyeli öğretim ile öğrencilerin İngilizceyi daha iyi öğrenebilmesi gelmektedir. Öğretmenler, son olarak, Anadolu Liselerinin diğer orta öğretim kurumlarından farklı amaçları olmadığını belirtmişlerdir.

- Öğretmenlerin % 45'i, öğretimi tamamen İngilizce olarak yapmaktadırlar. Öğretimi tamamen İngilizce olarak yapmayan öğretmenler, buna gerekçe olarak, önem sırasıyla, yabancı bir dille eğitim yapmanın iletişimi güçleştirdiğini, öğrencilerin İngilizce düzeylerinin dersi izlemeye yeterli olmadığını, dersin Türkçe yapılması konusunda öğrencilerin ısrarını, yabancı bir dille ders anlatma güçlüğü, ders kitaplarının Türkçe olmasını ve öğrenci başarı düzeyinin düşüklüğünü göstermektedirler.

- Öğretmenlerin % 44'ü, okullarında ders dışında İngilizce kullanma olanağının olmadığını ifade etmişlerdir.

- Toplam 24 Anadolu Lisesinin 20'si kütüphaneye; 5'i Gör-İşit Araçları Merkezine; 7'si Rehberlik Merkezine; 22'si Fen Laboratuvarına; 17'si ise, Dil Laboratuvarına sahiptir. Test Bürosu, matematik, fotoğraf ve film laboratuvarı, hiç bir okulda bulunmamaktadır.

- Yönetici-öğretmen-yardımcı personel işbirliğinin, öğretmenlerin % 29'u "çok", % 34'ü "oldukça", % 30'u "biraz", % 7'si "hiç" olarak derecelendirmişlerdir.

- Okul-veli işbirliğini, öğretmenlerin % 19'u "çok", % 47'si "oldukça", % 29'u "biraz", % 5'i "hiç" olarak derecelendirmişlerdir.

- Öğretmenler, okulla ilgili sorunlarda kendilerine yardımcı olanları, sırasıyla, yöneticiler, diğer öğretmenler, öğrenciler ve veliler olarak görmektedirler.

- Öğretmenler, üç önemli sorun olarak, kaynak sorununu (araç-gereç, yabancı yayın vb.), maddi sorunları ve öğretmen azlığını,

ders saati fazlalığını ve kalabalık sınıfları göstermektedirler.

- İngilizce öğretmenlerinin yaklaşık 2/3'ü, öğretim programlarını kapsam açısından yeterli bulurken, fen ve matematik öğretmenlerinin 2/3'ünden fazlası, programların yeterli olmadığı kanısında birleşmektedirler.

- Öğretmenler, öğretimde bireysel farklılıkları dikkate alıp almadıkları konusunda, % 41 "sık sık ve oldukça sık", % 53'ü "arasıra", % 6'sı "hiç" olarak bir derecelendirme yapmışlardır.

- Öğretmenlerin % 64'ü, hizmet-içi eğitime ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Ağdemir'in Anadolu Liselerinde okuyan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarını saptadığı araştırmasında, Anadolu Liselerinde okuyan öğrencilerin genellikle 2 veya 3 kardeşli oldukları, babalarının % 51.20'sinin üniversite veya yüksek okul, % 21.74'ünün lise, % 15.24'ünün ilkokul mezunu olduğu; annelerin ise, % 32.72'sinin lise, % 25.07'sinin ilkokul, % 21.59'unun üniversite veya yüksek okul, % 11.56'sinin ortaokul mezunu olduğu ortaya çıkmıştır. Aynı araştırmada, bu okullarda, başta yabancı dil bilen fen grubu öğretmenleri olmak üzere laboratuvar araç ve gereçleri ile diğer donatım malzemesi açığı bulunduğu saptanmıştır, (Çağdaş Eğitim, Sayı 171, ss.12-14; Sayı 172, ss.20-22; Sayı 175, ss.24-25).

Açıkalın'ın Özel Lise velilerinin kişilik özellikleri, okuldan beklentileri, öğretmen-okul ilişkileri, devlet lisesi velilerinden farklı olduğu yargısını sınıadığı araştırması, Özel Liselerden 56 veli, 38 sınıf öğretmeni, devlet liselerinden 96 veli ve 151 öğretmeni kapsamaktadır. Bu araştırmanın sonuçları, şöyle özetlenebilir, (1989, ss.85-94).

- Meslek grupları yönünden, Özel ve devlet liselerinde, ev kadını veliler birinci sırayı, serbest meslek sahibi veliler, ikinci sırayı almaktadır.
- Öğrenim düzeyleri yönünden, her iki grup velide benzer özellikler görülmektedir.

- Velilerin çocuklarının okuduğu okulla ilgili beklentileri, sırasıyla, daha iyi bir eğitim-öğretim, çocuğu ile daha sık ilgilenilmesi, çağdaş bir eğitim-öğretim, veli ile daha sık iletişim kurulmasıdır. Her iki grup veli arasında bu beklentiler açısından farklılık görülmektedir. "Çağdaş bir eğitim-öğretimin" ortak bir beklenti olmasına karşın diğer üç beklenti, devlet lisesi velileri tarafından daha çok önemsenmektedir. Bu fark, Özel Lise velilerinin beklentilerinin karşılanıyor olması veya velilerce öyle algılanmasıyla açıklanabilir.
- Her iki grup veli de okulla iletişim kurmaya istekli olmalarına rağmen okul ile ilişkileri seyrektiler.
- Her iki grup veliye göre, okulun beklentilerine cevap verme düzeyi ortadır.

Yine, bu araştırmanın bulgularına göre, veliler, iyi bir öğretmeni tanımlamak için 54 sıfat kullanmışlardır. Her iki grup velinin de en çok kullandığı sıfatlar, "alanında bilgili", "bildiğini aktarabilen", "veli ve öğrenciye karşı hoşgörülü", "mesleğini seven", "tatlı sert" tir. Devlet lisesi velileri, öğretmenler için "ilgisiz", "kaprisli", "çok bilmiş" sıfatlarını kullanırken Özel Lise velileri bu sıfatları kullanmamışlardır. "Öğretmenlerin sınıf içi davranışları", her iki grup veli için de şikayet konusudur. Her iki grup veli arasında öğretmenlerden beklentiler yönünden anlamlı bir fark görülmemektedir. Her iki grup veli de okul-aile birliğine katılım açısından isteksiz bulunmuşlardır. Ayrıca, devlet lisesi velilerinin para yardımı sağlamayı kabullenmelerine karşılık Özel Lise velileri böyle bir ödemeyi hiç kabullenmemektedirler.

Koçak, 65 genel lise yöneticisi, 90 genel lise öğretmeni ve 163 genel lise öğrenci velisi üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında, okul-aile iletişiminin engellerini araştırmıştır. Araştırmanın sonuçları, şöyle özetlenebilir, (1991, ss.129-133).

1. Yönetici ve öğretmenlerin okul-aile iletişimde etkili olduğunu ileri sürdükleri engeller :

- a. Okul ve öğrenciyle ilgili bilgilerin ana-babalara geç gitmesi,
- b. Sınıflardaki öğrenci sayısının çokluğu,
- c. Ana-babaların işlerinin çokluğu,
- d. Ana-babaların çocuklarıyla ilgili olumsuz şeyler duymaktan hoşlanmamaları,
- e. Okulla ilgili bilgileri ana-babalara öğrencilerin iletmesi,

- f. Yönetici ve öğretmenlerle ana-babaların birbirlerini tanımamaları,
 - g. Okuldaki öğretmenlerle yöneticilere kıyasla daha rahat iletişim kurulması,
 - h. Ana-babaların eğitim ve okulla ilgili konularda çok az bilgiye sahip olması,
 - ı. Yönetici ve öğretmenlerin ana-babalarla para söz konusu olduğunda görüşmek istemeleri.
2. Ana-babaların okul-aile iletişiminin engelleri arasında algıladıkları engeller :
- a. Sınıflardaki öğrenci sayısının çokluğu,
 - b. Ana-babaların işlerinin çok olması,
 - c. Yönetici ve öğretmenlerle ana-babaların birbirlerini tanımamaları,
 - d. Ana-babaların öğretmenlerle yöneticilere kıyasla daha rahat iletişim kurmaları.
3. Okul-aile iletişiminin engelleri konusunda yönetici ve öğretmenler ile ana-babaların görüşleri arasındaki farkın anlamlı bulunduğu engeller :
- a. Evin okula uzaklığı,
 - b. Okul-veli toplantılarının gürültülü olması,
 - c. Bilgilerin ana-babaya geç ulaşması,
 - d. Sınıftaki öğrenci sayısının çokluğu,
 - e. Ana-babaların işlerinin çok olması,
 - f. Ana-babanın çocuğu hakkında olumsuz şeyler duymaktan hoşlanmaması,
 - g. Ana-babaya bilginin öğrencilerce iletilmesi,
 - h. Ana-babaya yakın ve ilgili davranmama,
 - ı. Okul yöneticileri ve öğretmenler ile ana-babalarının birbirlerini tanımamaları,
 - i. Ana-babaların okul yönetimini kendilerinden alt düzeyde görmesi,
 - j. Ana-babanın çocuğunun eğitimine önem vermemesi,
 - k. Ana-babaların okuldan gönderilen yazıları anlamakta güçlük çekmesi,
 - l. Ana-babaların okul yönetimi ile konuşurken kullanılan kelimeleri anlamakta güçlük çekmesi,
 - m. Bilgi ve haberlere yeterince dikkat etmeme,
 - n. Ana-babaların eğitim ve okulla ilgili konularda az bilgiye sahip olması,
 - o. Ana-babaların para söz konusu olduğunda görüşülmek istenmesi,
 - ö. Bilgi gizleme,
4. Yönetici-öğretmen grubu ile ana-baba grubunun görüşleri arasında anlamlı bir farkın bulunmadığı engeller :
- a. Ana-babaların okula ilişkin işlerin yapılmasında bir engel olarak görülmesi,
 - b. Okul yönetiminin eleştirileri memnuniyetle dinlemesi,

- c. Ana-babaların öğretmenlerle yöneticilere kıyasla daha rahat iletişim kurmaları,
- d. Okul yönetiminin ana-babalara otoriter davranması,
- e. Yöneticilerin ayrı, öğretmenlerin ayrı şeyler söylemesi.

Battal'ın 252 yönetici ve öğretmen ile 1669 veli üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında, Ankara Merkez ilçelerinde Temel Eğitim Birinci Kademe düzeyinde okul-aile ilişkileri saptanmıştır. Bu araştırmanın sonuçları şunlardır, (Battal, 1984, ss.211-212).

1. Yöneticiler ve öğretmenlerle veliler arasında planlı ve programlı bir ilişkiden söz edilemez. İlişkiler, rastlantılara dayalıdır.
2. Okullarda, öğretmen-veli görüşmesi için uygun ortam hazırlanmamıştır. Böyle bir ortamın olmamasına karşın, veliler öğretmenlerle görüşme fırsatları yaratabilmektedirler.
3. Veliler çoğunlukla öğretmen ve yöneticilerle tanışmaktadırlar. Öğretmen ve yöneticileri tanımayan velilerin sayısı da ihmal edilmeyecek niceliktedir.
4. Velilerin çoğunluğunun okuldaki eğitimsel etkinliklerden haberleri yoktur. Bu durum, okul ile aile arasında sağlıklı bir iletişimin bulunmadığını yansıtmaktadır.
5. Genelde, öğretmenler ve veliler okul ve öğrenci sorunları ile ilgilenmektedirler.
6. Velilerin çoğunluğu, Okul-Aile Birliklerine ilgi göstermemektedirler. Yönetici ve öğretmenlerin ilgilerinin de içten olmadığı, benimsenerek ilgilenilmediği anlaşılmaktadır.
7. Okul Koruma Derneklerinin, amaçlarından birini oluşturan, çevreden okula maddi destek sağlamada başarılı olmaktadır. Buna karşılık, çevre okul yönetimine katılamamaktadır.
8. Okul-aile işbirliğinin öğrenci başarısı açısından önemi konusunda taraflar işbirliği içindedir.
9. Okul-aile ilişkilerinde etkin görev almaya isteklilik konusunda gruplar arası ve gruplar içi farklılıklar bulunmaktadır.
10. Taraflar birbirlerinin rollerini farklı algılamaktadır. Öğretmen ve yöneticilerde velilere güven eksikliği vardır. Veliler ise, yönetici ve öğretmenlere güvenir görünmektedir.
11. Sıkı mevzuat kuralları ve merkezi yönetim konusunda taraflar farklı düşünmektedir.
12. Engeller konusunda, taraflar kendi içlerinde de farklılık göstermektedirler.
13. Eğitim ve meslek, okul-aile ilişkilerinde farklılık yaratmaktadır.
14. Kadınlar, okul-aile ilişkilerinde daha içten ve daha duyarlıdır.

15. Mevcut ilişkiler velilere göre yeterli, yönetici ve öğretmenlere göre yetersizdir.

Yılmaz'ın orta öğretim kurumlarında çocuğu öğrenci olan 615 öğrenci velisi üzerinde yaptığı araştırmada, velilerin okul ve öğretmenlerle ilgili tutum ve düşünceleri saptanmıştır. Bu tutum ve düşünceler, şunlardır, (1994, ss.7-11).

1. Okul müdürü ve öğretmenler arasında görüşüp konuşmada ve fikir alış-verişinde samimi olanların çok az olduğuna inanma,
2. Okullara ilişkin sorumluluklarını yerine getirmede kendini genellikle pasif olarak görme,
3. Öğretmen ve okul yöneticilerinin çevrelerindeki insanlara mesafeli davrandıklarını düşünme,
4. Okullara ve genel olarak eğitime ilişkin sorumluluklarının ne olduğunu tam olarak bilememe,
5. Öğretmen ve okul yöneticilerinin, eğitim süreci ve okul yönetimine ilişkin konularda görüşlerine önem veremeyeceklerini düşünme,
6. Bir eğitim probleminin, okul yetkilileri ile mesleği eğitimci olmayan diğer kişiler arasında tartışılmasını doğru bulmama,
7. Okul müdürü ve öğretmenlerin, çağdaş eğitim, öğretim anlayışlarını yeterince bilmedikleri ve uygulamadıklarına inanma,
8. Kendisinin daha bilgili olduğu bir konuda dahi okul yöneticileri ve öğretmenlerden yardım talebinin gelmeyeceğine inanma,
9. Okul müdürü ve öğretmenlerin çoğunun bilgiçlik tasladığına inanma,
10. Okul müdürleri ve öğretmenlerin görevleri konusunda bilinçli bir sorumluluk hissi taşımadıkları düşüncesinde olma,
11. Eğitim-öğretim süreci ve okul yönetimine ilişkin, konular ile toplumdaki herkesin ilgilenmesi gerekmez düşüncesine katılma,
12. Öğretmen ve okul yöneticilerinin eğitim-öğretime ilişkin her şeyi en iyi bildiklerini kabul edip işlerine karışmamak gerek düşüncesine katılma,
13. Öğretmen ve okul yöneticilerinin, eğitim-öğretime ilişkin çabalarının yüzeysel ve yapmacık olduğuna inanma,
14. Öğretmen ve okul yöneticileri isteseler de, okula ilişkin konularda onlara yardımcı olmak için kendini yeterli görmeme,
15. Bir okulu içinden gelerek ve isteyerek ziyaret etme arzusu duymama,

- 16.Okulun sıkça ziyaret edilmesinin eğitim-öğretim çalışmalarını olumsuz yönde etkileyeceğini düşünme,
- 17.Öğretmen ve okul yöneticilerinin ev ziyaretleri yoluyla öğrenci sorunlarını araştırmalarını ve velilerin görüşlerini almalarını doğru bulmama,
- 18.Okul yöneticileri ve öğretmenlerin çoğunun toplumun genelinden kopuk insanlar olduklarına inanma,
- 19.Okul-Aile Birliği veya Okul Koruma Derneklerinde aktif görev almanın ve çalışmanın sıkıcı olacağını düşünme,
- 20.Okul yöneticisi ve öğretmenlerin çoğunun diyalog kurulması zor, içine kapanık insanlar olduklarını düşünme,

Araştırmanın sonuçları, şöyle özetlenebilir :

1. Okul veli işbirliğinin sınırlı olması,
2. Okul-veli iletişiminin kapsam olarak dar, yöntem olarak dolaylı olması,
3. Ana-babaların okullar ile ilgilenme düzeyinin düşük, ilgilenilen konuların ise sınırlı oluşu,
4. Okul-veli ilişkilerinin biçimsel ve ön şartlara bağlı oluşu,
5. Velilerin okula karşı görevlerinin neler olduğunu ve bunları ne şekilde yerine getirecekleri konusundaki bilgisizlikleri,
6. Okul-aile ilişkilerinde kurumsal ve sosyo-ekonomik engellerin ağır basması,
7. Okulların, öğrencileri dışında çevreye ilişkin görevlerini yeterince yerine getirememeleri.

Ana-babaların Anaokulundan beklentilerini konu alan ve 90 çocuğun ana-babası üzerinde yapılan bir araştırmada, annelerin % 36.7'sinin, babaların % 35.6'sının öncelikle eğitimin kalitesi ve eğitimcilerin özelliklerini gözönünde tuttuğu ortaya çıkmıştır, (9. YA PA Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, 1993, s.97).

Bilgin (1990)'in 52 yönetmen, 436 öğretmen ve 1037 veli üzerinde gerçekleştirdiği araştırmasında, Ankara Merkez ilçelerindeki Ortaokullarda okul ile ailenin işbirliği ve sorunları saptanmıştır. Bu araştırmanın bulguları şunlardır :

1. Denek gruplarının tümünün görüşlerine göre, yönetmelikte yer alan Okul-Aile Birliği görevleri gereklidir.
2. Okul-Aile Birliği görevleri, yönetmen ve ana-baba gruplarının görüşlerine göre uygulanmakta, öğretmen grubunun görüşüne göre uygulanmamaktadır.

3. Okul-Aile Birliği görevlerinin gereklilik ve uygulanma düzeyleri arasında olumlu bir ilişki bulunmaktadır.
4. Yönetmenler, okul-aile işbirliğine ilişkin yönetsel görevlerde, denek gruplarının tümünün görüşlerine göre yeterlidir.
5. Öğretmenler, okul-aile işbirliğine ilişkin eğitsel görevlerde, denek gruplarının tümünün görüşlerine göre yeterlidir.
6. Ana babalar, okul-aile işbirliğinde kendilerine düşen görevlerde, yönetmen ve ana-baba gruplarının görüşlerine göre yeterli, öğretmen grubunun görüşüne göre yetersizdir.

Tunç (1986)'un 150 ilkokul öğrencisi, 32 öğretmen ve 73 veli üzerinde gerçekleştirdiği araştırmada, ilköğretimde velilerin eğitim programlarının geliştirilmesindeki rolü araştırılmıştır. Bu araştırmanın bazı bulguları aşağıdadır :

1. Veliler, öğrencilerin tüm sorunlarıyla ilgilenmeye gayret göstermektedirler.
2. Velilerin tamamına yakını, öğretmenle görüşmeler yaptığını belirtmişler, öğretmenler, velilerin hemen hemen yarısının bu görüşmelere katılmadığı görüşünde birleşmişlerdir.
3. Velilerin yarıdan fazlası, Okul-Aile Birliği toplantılarının önemine ve yararına inanmamaktadırlar.
4. Veli-öğretmen görüşmelerinde daha çok öğrencinin derslerdeki başarı ve başarısızlığı konusu ağırlık taşımakta, veliler, öğrencilerin oyundan çok derse yönelmeleri için öğretmenlerden yardım istemektedirler.

Tunç'un getirdiği bazı öneriler aşağıdadır :

1. Veliler, okul-aile işbirliğinin gerekliliği konusunda okul idaresi veya öğretmenler tarafından aydınlatılmalı, veli-öğretmen görüşmeleri eğitim programlarının devamlı bir parçası haline getirilmelidir.
2. Veli-öğretmen görüşmeleri için veliler, öğretmenin kendisini çağırmasını beklememeli, zaman zaman okula giderek öğrencinin tüm durumlarını daha sık görüşmelidir.
3. Okullarımız yalnızca öğrencilere ders okutan birer bina olmaktan ileri gitmelidir. Velilerin program geliştirme faaliyetlerine katılımı sağlanmalı, onlara çocuk gelişimi ile ilgili bilgiler aktarılmalı, konferans, film, slayt gibi etkinliklerle okul-aile işbirliği güçlendirilmelidir.

Şişman (1986)'ın ortadereceli okullardaki Okul-Aile Birliklerinin görevlerini ne ölçüde yerine getirdiklerini saptadığı araştırma, 134 yönetici-öğretmen ve 332 veli üzerinde yapılmıştır. Bu araştırmaya ilişkin bazı yargılar aşağıdadır :

1. Okul-Aile Birliğini, okulun amacı ve eğitim etkinlikleri konusunda velileri aydınlatması genel olarak yönetici-öğretmen grubu tarafından yetersiz bulunmaktadır. Velilerin ise, yarıya yakın bir kısmı, bu konuda olumlu bir görüş belirtirken yarıdan fazlası, yönetici-öğretmen grubuyla aynı görüşleri paylaşmaktadır.
- Okul-Aile Birliklerinin, okulun program ve eğitimle ilgili yönetmelikleri konusunda velileri aydınlatma görevini de grupların çoğunluğu yetersiz bulmaktadırlar. Okul-Aile Birlikleri, yine grupların büyük çoğunluğu tarafından belirtildiği gibi, çocuk gelişimi ve eğitimi konularında da velileri aydınlatacak araç ve yayınlara sahip olmadıkları gibi, bu konularda velileri aydınlatıcı konferans vb. toplantılar da düzenlememektedirler.
2. Okul-Aile Birlikleri, öğretmen ve velilerin karşılıklı olarak birbirlerini ziyaret etmelerini yeterli ölçüde teşvik etmemekte, öğretmen ve velilerin tanışıp görüşmeleri için de uygun ortamlar hazırlamamaktadırlar. Bu konuda, genel olarak yönetici-öğretmen ve veliler görüş birliği içindedirler.
3. Öğrencilere her yönden eğitsel ve istendik davranışlar kazandırma konusunda, yönetici ve öğretmenlere göre Okul-Aile Birlikleri yeteri kadar etkin olamamaktadırlar. Velilerin yarıya yakın bir kısmı, öğrenciye olan duygusal yakınlıklarından dolayı daha öznel düşünerek Okul-Aile Birliklerinin konuya ilişkin etkinliklerini yeterli bulma eğilimindedirler.
4. Okul-Aile Birlikleri, bireysel nitelikler yönünden farklı, belirli konularda yetenekli öğrencilerle çeşitli yönlerden özürlü öğrenciler için okul içinde ve dışında gerekli eğitsel ortamlar hazırlamamaktadırlar. Bu konuda yönetici-öğretmen ve veliler farklı biçimlerde değerlendirilmektedirler.
5. Okul-Aile Birliği, okulun her türlü olanaklarından velilerin de yararlanmasını sağlayacak etkinliklerden genel olarak uzak kalmaktadırlar. Bu durum, birliklerin yeterli bir etkinlik göstermemeleri yanında, okulların da konuya ilişkin olanaklarının sınırlı olmasının da bir sonucudur. Okullarda genel olarak yetişkinlere yönelik olarak bir etkinlik yapılmamaktadır. Genel yargı olarak, Okul-Aile Birliklerinin orta dereceli okullarda görevlerini büyük ölçüde yapmadıkları ve fonksiyonel olmaktan uzak oldukları söylenebilir.

Ülker'in araştırması, velilerin Okul-Aile Birliklerinin yararına inanmasına rağmen bu konuya gereken ilgili göstermediklerini ortaya koymuştur, (Şişman, 1986, ss.13-14).

Canpolat (1987)'in orta öğretim düzeyindeki bir grup öğrenci ve bu öğrencilerin velilerinin öğretmenlerden beklentilerini konu alan araştırmasında; öğrenci ve velilerin öğretmenlerden gördükleri hizmetlerin, öğretmenlerden bekledikleri hizmetlere oranla daha düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Algan (1990); Askeri Liseler ve Anadolu Liseleri veli ve yöneticilerinin birbirlerinden beklentileri ve bu beklentiler arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmıştır. Bu araştırma ile ilgili bazı bulgular şunlardır :

1. Askeri Lise velilerinin Anadolu Lise velilerine göre okul yöneticilerinden; çocuklarına karşı ilgisiz kaldıklarında kendilerini uyarmaları, çocuklarının geleceklerine ilişkin isteklerini belirtmeleri, çocuklardan beklentilerinin bilinmesi, okulda velilerle yapılacak faaliyetlere kendilerinin de dahil edilmesi, öğretmenlerle olan anlaşmazlıkların çözümüne yardımcı olmaları, kendilerine karşı eşit davranmaları, okulla ilgili sorunların çözümünde kendilerinden yardım istenmesi, okulun amaçlarını çevreye daha iyi tanıtmaları beklentileri anlamlı farklılık göstermektedir.
2. Anadolu Lisesi velilerinin, Askeri Lise velilerine göre okul yöneticilerinden; kendilerini ilgilendiren istekleri daha açık ortaya koymaları, okulu tüm yönleri ile daha yakından tanıtmaları, okulla ilgili görevlerini yerine getirmeleri, okulda toplanan yardımların kullanım alanlarına ilişkin yazılı veya sözlü açıklamalar yapmaları beklentileri anlamlı farklılık göstermektedir.

Tatlıcan (1990)'ın araştırması, sorunlarını anne-babalarına açamayan öğrencilerin başarılarının düştüğünü, okul sorunları ile ilgilenilmeyen öğrencilerin olumsuz etkilendiğini ortaya koymuştur.

Akkoyun (1993)'un 100.Yıl Kız Meslek Lisesi öğrenci velilerine yönelik araştırmasında, öğrenci velilerine rehberlik hizmetlerinin tanıtılmasının (velilere uygulanan 1,5 saatlik eğitim metodu ile), velilerin beklentilerine etkisi deneysel olarak test edilmiş ve rehberlik

hizmetlerinin tanıtılmasının velilerin, rehber öğretmenin görevi olmayan hizmetleri beklemelerinde bir azalmaya neden olduğu ortaya çıkmıştır.

2.2. Yabancı Ülkelerde Yapılan Araştırmalar

Fransa'da 0-24 yaşları arasında en az 1 çocuğu bulunan 1192 aile üzerinde yapılan araştırmada, ailelerin okul ve eğitim sistemine ilişkin beklentileri saptanmıştır, (Le Monde de L'Education, 1994, ss.22-25). Bu araştırma sonuçlarına göre; ailelerin çoğu, okuldan ve eğitim sisteminden memnundur ve öğretmenlere güvenmektedir. Aileler, ailelerin ve diğer toplumsal kurumların eğitim sistemine karışmasını istememektedirler. Eğitim sistemindeki hata, eksiklik veya sorunlardan, sırasıyla, çok sık yapılan eğitimsel reformlar, aileler ve öğretmenler sorumludurlar. Ailelerin çoğunun, eğitim sisteminden memnun olduklarını ifade etmelerine karşın beklentilerinin de oldukça fazla olduğu görülmektedir. Ailelerin en önemli beklentileri, okulda veya eğitim sisteminde olan değişiklikler, okulda "olup bitenler" konusunda bilgilendirilmek, Okul-Aile Birliği toplantılarında fikirlerini söylemektir. Öğretmenleri eğitim sisteminin temeli olarak gören veliler, onlarla yakınlaşmak istemektedirler. Ailelerin sayıları her geçen sene artan yerel ebeveyn derneklerine girmek isteme nedenleri; diğer aileler, okul yönetimi ve öğretmenler arasında bir yer edinmek, çocuklarının eğitimini izlemek, iyi bir ebeveyn olduklarına kani olmaktır. Aileler için okuldaki en önemli bilgi kaynakları, sırasıyla, veli toplantıları, öğretmenler, çocukları Okul-Aile Birliği, konu ile ilgili dokümanlar, diğer veliler ve arkadaşlarıdır.

Fransa'da iki kuruluş (INSEE-INED) tarafından 5300 aile üzerinde yapılan bir araştırmaya göre; öğretmenlerle veliler arasındaki ilişkilerin kurulması, annelerin işi olarak görülmektedir. Ailelerin % 55'inde, bu görevi annenin üstlenmesine karşılık babaların bu görevi üstlendiği aile oranı % 5'dir. Babaların aktif olduğu durumlarda, öğretmenlerle kurulan ilişkinin niteliği azalmaktadır. Ailelerin % 35'i için okul seçimi tesadüfi bir seçim değildir. Her 6 aileden biri, Özel Okulu, 1'inin ise Devlet Okulunu tercih etmektedir, (Le Monde De L'Education, 1994, ss.26-27).

Fransa'da CREDOC (Centre de Recherche Pour L'Etude et L'Observation des Conditions de Vie) tarafından 25 yaşından küçük en az 1 çocuğu olan 810 aile üzerinde yapılan araştırma, Denise Bauer tarafından "Aile Tarafından Değerler Nasıl Çocuklara Geçiriliyor?" adı altında raporlaştırılmıştır, (Le Monde de L'Education, 1994, ss.78). Bu araştırma sonuçlarına göre; aileler "dürüstlük", "sorumluluk duygusu" gibi bazı değerlerin çocuğa aktarılmasında, okulu daha etkili görmektedirler.

Sonstegard, araştırmasında, grup rehberliği çalışmalarına katılan ebeveynlerin çocuklarının katılmayanlara oranla okumada önemli ölçüde ilerleme kaydettiğini saptamıştır, (Bergstein, 1965, s.245).

Bergstein ve Grand'ın yaptıkları araştırmada, ana-babalara göre rehber öğretmenlerin en başarılı oldukları alanın eğitsel ve mesleki danışmanlık olduğu saptanmıştır. Ana-babalar, duygusal problemlerle ilgilenmeyi, danışmanın görevi saymamaktadırlar, (Kuzgun, 1988, s. 160).

Comeau ve Salomon'un 1365 okul öncesi eğitimcisi ve 2897 aile (677 aile, Okul-Aile Birliği üyesidir) üzerinde gerçekleştirdiği ve ailelerin okul ve eğitim hayatı ile ilgili etkinliklere katılımlarını saptadıkları araştırmanın bulguları, şöyle özetlenebilir, (Durning, 1994, ss.206-213).

1. Eğitimcilerin % 33.26'sı ile ailelerin % 37.90'ı, ailelerin katılımının okuldaki pedagojik ortamın kalitesini arttırdığını ileri sürmüşlerdir.
2. Eğitimcilerin % 68.4'ü, Okul-Aile Birliği üyesi velilerin % 74.8'i, Okul-Aile Birliği üyesi olmayan velilerin, % 75.2'si; veli katılımının çocuğun okul dışındaki yaşantısı ile ilgili bilgilenmeyi sağladığını belirtmişlerdir.
3. Eğitimcilerin % 77.6'sı, Okul-Aile Birliği üyesi velilerin % 69.6'sı, Okul-Aile Birliği üyesi olmayan velilerin % 68'i, veli katılımının aile ve öğretmenler için ek bir çaba ve çalışmaya neden olacağını belirtmişlerdir.

4. Eğitimcilerin % 49.7'si, Okul-Aile Birliği üyesi velilerin % 84.4'ünün, Okul-Aile Birliği üyesi olmayan velilerin % 70,7'si; veli katılımının aile veya öğretmeni eğiticilik rollerinde güdüleyici etken olduğunu belirtmişlerdir.
5. Eğitimciler için veli katılımının şartları, sırasıyla, ailelerle ilişki kurmak için okulun iletişimde beceri göstermesi, okul yönetiminin Okul-Aile Birliği ile işbirliği yapması, ailelerin vaktinin olması, aile ve eğitimcilerin norm ve değerlerinin çatışmaması, katılım konusunda ailelerin kendilerinin karar vermesidir. Okul-Aile Birliği üyesi veliler için veli katılımının en önemli şartı, müdürün Okul-Aile Birliği ile işbirliği yapmasıdır. Bu nedeni, sırasıyla, velilerin vaktinin olması, katılım konusunda ailelerin kendilerinin karar vermesi, ailelerle ilişki kurmak için okulun iletişimde beceri göstermesi, aile ve eğitimcilerin norm ve değerlerinin çatışmamasıdır. Okul-Aile Birliği üyesi olmayan veliler için de değerler, aynıdır.

Osiek-Parisod'un 10-11 yaşlarında çocukları olan İsviçreli 300 anne üzerinde gerçekleştirdiği araştırmanın bulguları şöyle özetlenebilir, (Durning, 1994, ss.249-258).

1. Annelerin % 74'ü cinsel eğitimin, % 73'ü sigara, alkol, esrar gibi toksik etkisi olan maddeler hakkında okulun çocuklarını bilgilendirmesini istemektedirler.
2. Anneler, çocuklarını bilgilendirme konusunda kendilerini yetkisiz görmektedirler. Annelere göre; bu görev, ailelerden çok okulun görevidir; çünkü, bir konu hakkında bilgi sahibi olmaktan çok o konunun aktarılış şekli önemlidir.
 - Sosyal bilimlerle uğraşan anneler için çocuğun sağlığı ile ilgili konularda bilgilendirilmesi, öncelikli bir konudur.
 - Annelere göre, ailelerin okul karşısındaki avantajlı, çocuğun her zaman yanında olmaları nedeniyle kontrol etme ve uyarma şanslarının fazla olmasıdır.

- Aileler, okulun çocuğu bilgilendirirken, pekiştirici bir rol üstlenmesini ve kendilerini konfirme etmesini istemektedirler.
- Ailelerin çoğu, iyi bir ailenin nasıl olacağı, çocuğa iyi bir eğitim nasıl verilebileceği gibi konularda tereddütler yaşadıklarını belirtmektedir.

Hanson'un ana-babaların danışmanı nasıl gördüklerini konu alan araştırmasında, ana-babaların çocuklarının problemlerinin grupla danışma oturumlarında tartışılmasını istemediklerini ileri sürmektedir, (Pişkin, 1989, s.52).

Hamre'nin yaptığı araştırma, öğrencilerin disipline edilmeleri konusunda okul yönetimi ile ana-baba arasında görüşbirliği olduğunu göstermiştir, (Aslan, 1984, s.17).

Chaney tarafından disiplin konusunda yapılan araştırmanın sonuçları şöyledir, (Aslan, 1984, s.18) :

- Öğrenciler, ana-baba ve öğretmenler, baskın disiplin davranışları üzerinde genel bir algıyı paylaşmıyorlar, ana-baba ve öğretmenler ise aynı algıları paylaşıyorlar.
- Öğrenciler ve ana-babalar, okul çevresinde hap ve alkol kullanımını, öğretmenlerine ve idarecilere yönelik uygunsuz ve terbiyesizce hareketleri, en sıkıcı problemler olarak gösteriyorlar.

Kellerhals ve Montandon'un farklı sosyo-ekonomik seviyedeki 205 aile üzerinde yaptıkları araştırmada, şu sonuçlar elde edilmiştir, (Durning, 1991, ss.39-180).

Okulun akademik bilgi vermesi, okula yüklenen en önemli misyondur. Ailelerin % 83'ü, randevu alarak öğretmenlerle görüşmüş, % 87'si veli toplantılarına katılmış, % 52'si, bir akademik yıl boyunca 3 kez öğretmenlerle görüşmüş (öğretmenlerle görüşme sıklığında ebeveynlerin sosyal kimliği önemli değildir, sanıldığı gibi; sosyo-ekonomik seviyesi yüksek aileler, diğerlerine göre daha titiz değildir). Ailelerin çocuklarına desteği, heyecan vericidir, ailelerin % 92'si çocuklarına

derslerinde yardım etmekte, bu görev için haftada ortalama 2,5 saat harcamaktadırlar.

Kohn ve arkadaşlarının Paris'in Kuzey banliyölerinde yaşayan ve değişik etnik gruplara mensup 15 aile üzerinde gerçekleştirdiği araştırmalarında, çocuğu hakkında nihai kararları veren bir kurum olan ailenin bu kararlarının temelleri araştırılmıştır. Araştırma, ailelerin kararları ile sosyal hayatın onlara sunduğu olanaklar arasında bir ilişki olduğunu ortaya çıkarmıştır, (Durning, 1994, ss.163-188).

Batı Virginia okul sisteminde, ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin ana-babalarıyla yapılan bir araştırma sonucunda okul-aile bağlantısı için "zamanında ve düzenli olarak okul etkinliklerine ilişkin mektuplar gönderme" ve "çocuğun güçlüklerle karşılaşarak, yardım ve düzeltmeye gereksinim duyduğu durumlarda aileye bildirme", en çok tercih edilen yollar olarak görülmüştür, (Bilgin, 1990, s.45).

Dornbusch ve Ritter'in San Fransisco'da 6 lisede okuyan öğrencilerin ana-babalarıyla yaptığı araştırmadan şu bulgular elde edilmiştir, (Bilgin, 1990, ss.37-38).

1. Ana-babalar için planlanan okul etkinliklerine katılan ebeveynlerin çocuklarının notları yükselmektedir.
2. Öğretmenler, daha çok disiplin sorunu olan çocukların ana-babalarıyla iletişim kurmaktadır.

III. BÖLÜM

3. Yöntem

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve işlenmesi açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli, genel tarama modeli (Sürvey)'dir..

3.2. Araştırma Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan ve "Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın 1994 Yılı Kurum Listesi"nce belirlenen 150 genel lise ile "1994 Anadolu Liseleri öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Kılavuzu"nda belirlenen 23 Anadolu Lisesine devam eden öğrencilerin velileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise, 6 genel lise ve 6 Anadolu Lisesine devam eder öğrenci velilerinden 352'si oluşturmaktadır.

ÇİZELGE 1

ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN GENEL VE ANADOLU LİSELERİ

Anadolu Liseleri	Genel Liseler
Adnan Menderes Anadolu Lisesi (Bahçelievler)	Bahçelievler Lisesi (Bahçelievler)
Cağaloğlu Anadolu Lisesi (Eminönü)	Vatan Lisesi (Eminönü)
Nişantaşı Anadolu Lisesi (Şişli)	Etiler Lisesi (Beşiktaş)
Kartal Anadolu Lisesi (Kartal)	Kartal Lisesi (Kartal)
Kadıköy Anadolu Lisesi (Kadıköy)	Fenerbahçe Lisesi (Kadıköy)
H.Avni Sözen Anadolu Lisesi (Üsküdar)	Burhan Felek Lisesi (Üsküdar)

Yukarıda yer alan 6 genel ve 6 Anadolu Lisesinin her birinden çocukları son sınıf öğrencisi olan 352 veli tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilmiş ve anketler, uygulanmak üzere ilgililere bırakılmıştır. Ancak, verilen anketlerin tümü, geriye dönmemiştir. Her okuldan geriye dönen anket sayısı, aşağıdaki çizelgede belirtilmiştir.

ÇİZELGE 2
GERİYE DÖNEN ANKET SAYISI

Okul Türü	Gönderilen Anket Sayısı	Geriye Dönen Anket Sayısı
Bahçelievler Lisesi	53	26
Vatan Lisesi	53	36
B.Felek Lisesi	53	34
Etiler Lisesi	53	19
Kartal Lisesi	53	22
Fenerbahçe	53	39
Toplam	318	176
A.Menderes Anadolu Lisesi	53	30
Nişantaşı Anadolu Lisesi	53	27
Cağaloğlu Anadolu Lisesi	53	15
Kadıköy Anadolu Lisesi	53	16
Kartal Anadolu Lisesi	53	46
H.A.Sözen Anadolu Lisesi	53	42
Toplam	318	176

3.3. Veriler ve Toplanması

Velilerin okula yönelik görüş ve beklentilerinin belirlenmesi amacıyla anket hazırlanmıştır. Ankette, velilerin sosyo-ekonomik profillerinin dışında, velilerin okula yönelik görüş ve beklentilerini belirtmeleri istenen 8 alan yer almaktadır. Ankette, çoğunlukla, kapalı uçlu sorulara yer verilmiştir.

Anket, geçerlik ve güvenilirlik ölçümleri yapıldıktan sonra örneklem grubuna uygulanmıştır. Anketin güvenilirliğini ölçmek amacıyla anket soruları, bir grup veliye birer hafta ara ile iki kez uygulanmış ve sonuçların aynı olduğu görülmüştür. Ankette yer alan soruların, bilgi toplamak istenen alanları temsil edip etmediğini saptamak amacıyla içerik geçerliği araştırılmış, bu amaçla bir grup uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen uyarılar doğrultusunda ankette gerekli değişiklikler yapılmıştır. Son şeklini alan anket, fotokopi yoluyla çoğaltılmıştır.

Anketlerin seçilen örneklem grubuna uygulanabilmesi için İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izin alındıktan sonra 6 genel ve 6 Anadolu Lisesinin müdürleri ile görüşülmüş ve anketlerin velilere nasıl ulaştırılacağı saptanmıştır. Bahçelievler Lisesi ve Etiler Lisesinde anketler, müdür yardımcıları tarafından velilerine ulaştırılmak üzere öğrencilere verilmiştir. Vatan Lisesinde, lise müdürü, anketleri velilerine ulaştırmak üzere öğrencilere vermeyi bizzat üstlenmiştir. Anketlerin velilere ulaştırılmak üzere öğrencilere dağıtım işi, Cağaloğlu Anadolu Lisesi, Nişantaşı Anadolu Lisesi, Kartal Anadolu Lisesi, Fenerbahçe Lisesi ve Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesi'nde, müdürler aracılığıyla okulun rehberlik servisine havale edilmiştir. Adnan Menderes Anadolu Lisesi ile Kartal Lisesinde, anketler, araştırmacı tarafından son dönem sınıflarına girilerek, tesadüfi örneklem yöntemi ile öğrencilere verilmiştir. Burhan Felek Lisesinde, veli toplantısının olduğu gün okula gidilmiş, velilerden anketleri hemen doldurmaları istenmiş ve sonuçlar aynı gün alınmıştır. Diğer liselerdeyse, anketlerin öğrenciler tarafından velilerine ulaştırılması, yanıtlanan anketlerin yine öğrenciler tarafından okuldaki ilgili kişilere geri dönüşü için makul bir süre tanınmıştır. Araştırmacının tüm okullara ikinci kez giderek anketleri toplaması, yaklaşık 1,5 aylık bir süreyi almıştır.

IV. BÖLÜM

4. Bulgular ve Yorumlar

4.1. Velilerin Sosyo-Ekonomik Durumu

TABLO 1. ANNENİN TAHSİL DURUMU

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Oku.yaz.Bilmiyor	10	5,68	1	0,57	11	3.15
Okur-Yazar	39	22.16	2	1,15	41	11.71
İlkokul Mezunu	63	35.80	19	10.92	82	23.42
Ortaokul Mezunu	29	16.48	9	5.17	38	10.86
Lise Mezunu	21	11.93	57	32.76	78	22.29
Üniversite Mezunu	13	7.39	82	47.13	95	27.15
Lisansüstü	1	0.56	4	2.30	5	1.42
TOPLAM	176	100	174	100	350	100

Annenin üniversite mezunu olması açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören annelerin oranı % 7, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören annelerin oranı ise % 47'dir. İlkokul mezunu olma açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören annelerin oranının % 36 olmasına karşılık çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören annelerin oranı % 11'dir, (Tablo 1).

Yüksek öğrenim gören babaların oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim görenlerde (% 54), çocukları genel lisede öğrenim görenlere (% 18) oranla daha fazladır. Buna karşılık, ilkokul mezunu babaların oranı, çocukları genel lisede öğrenim görenlerde % 35, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim görenlerde % 8 olarak saptanmıştır, (Tablo 2).

TABLO 2. BABANIN TAHSİL DURUMU

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Oku.Yaz.Bilmiyor	4	2.35	-	-	4	1.16
Okur Yazar	6	3.53	-	-	6	1.74
İlkokul Mezunu	59	34.71	14	8.09	73	21.28
Ortaokul Mezunu	22	12.94	10	5.78	32	9.32
Lise Mezunu	44	25.88	34	19.65	78	22.75
Üniversite Mezunu	30	17.65	94	54.34	124	36.16
Lisansüstü	5	2.94	21	12.14	26	7.59
TOPLAM	170	100	173	100	343	100

TABLO 3. ANNENİN GÖREVİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	%	% f
N = 352						
Ev Hanımı	144	83.72	91	52.31	235	67.92
Serbest	7	4.07	24	13.79	31	8.96
Öğretmen	7	4.07	34	19.54	41	11.84
Memur	7	4.07	6	3.45	13	3.76
İşçi	3	1.74	1	0.57	4	1.16
Emekli	4	2.33	18	10.34	22	6.36
TOPLAM	172	100	174	100	346	100

Çocukları genel lisede öğrenim gören annelerde, ev hanımı olanların oranı % 84 iken, aynı oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören annelerde % 52'dir. Buna karşılık, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören annelerin % 20'si ile çocukları genel lisede öğrenim gören annelerin ise % 4'ü öğretmendir, (Tablo 3).

TABLO 4. BABANIN GÖREVİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Serbest	48	29.44	43	24.57	91	26.92
Emekli	28	17.18	27	15.43	55	16.27
Esnaf	26	15.95	1	0.57	27	7.99
İşçi	8	4.91	1	0.57	9	2.66
Öğretmen	5	3.07	15	8.57	20	5.92
Subay	-	-	5	2.86	5	1.48
Polis	5	3.07	3	1.71	8	2.37
Mühendis	1	0.61	20	11.43	21	6.22
Diğer Memurluklar	29	17.79	50	28.57	79	23.37
Diğer	13	7.98	10	5.72	23	6.80
TOPLAM	163	100	175	100	338	100

TABLO 5. AİLENİN ORTALAMA AYLIK GELİRİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
1-10 Milyon	41	32.8	16	12.90	57	22.89
11-20 Milyon	52	41.6	30	24.19	82	32.94
21-30 Milyon	15	12	28	22.58	43	17.27
31-40 Milyon	7	5.6	15	12.10	22	8.84
41-50 Milyon	7	5.6	11	8.87	18	7.23
51-60 Milyon	-	-	4	3.23	4	1.60
61-70 Milyon	-	-	1	0.81	1	0.40
71-80 Milyon	1	0.8	2	1.61	3	1.20
81-90 Milyon	-	-	1	0.81	1	0.40
91 ve üstü	2	1.6	16	12.90	18	7.23
TOPLAM	125	100	124	100	249	100

Çocukları genel lisede öğrenim gören babaların % 16'sı ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören babaların % 5'i esnaftır. Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören babaların % 9'unun öğretmen olmasına karşılık, çocukları genel lisede okuyan babaların % 3'ü öğretmendir. Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören babaların % 11'inin mühendis olmasına karşılık, çocukları genel lisede öğrenim gören babalardan mühendis olanların oranı, % 6'dır, (Tablo 4).

Çocukları genel Lisede öğrenim gören ailelerin % 33'ünün ortalama aylık geliri, 10 milyon ve altı iken, bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören aileler için % 13'tür. Buna karşılık, çocukları genel lisede öğrenim gören ailelerin yaklaşık 6'sının aylık geliri 31-40 milyon arası iken, bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören ailelerde % 12'dir, (Tablo 5).

TABLO 6. AİLENİN İSTANBUL'DA YAŞAMA SÜRESİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
1-5 Yıl	11	6.47	34	21.12	45	13.60
6-10 Yıl	11	6.47	23	14.29	34	10.28
11-15 Yıl	14	8.24	11	6.83	25	7.55
16-20 Yıl	34	20	24	14.91	58	17.52
20 Yıl ve üstü	84	49.41	57	35.40	141	42.60
Sürekli	16	9.41	12	7.45	28	8.45
TOPLAM	170	100	161	100	329	100

Çocukları genel lisede öğrenim gören ailelerin % 6'sının İstanbul'da yaşama süresi 1-5 yıl arasında değişirken, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören ailelerde bu oran % 21'dir. Sürekli İstanbul'da yaşama açısından, çocukları genel Lisede öğrenim gören ailelerin oranı % 9, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören ailelerin oranı, % 7'dir, (Tablo 6).

TABLO 7. AİLENİN ÇOCUK SAYISI

Çocuk Sayısı	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
1	7	3.98	23	13.07	30	8.52
2	81	46.02	113	64.20	194	55.11
3	47	26.70	29	16.48	76	21.60
4	16	9.09	8	4.55	24	6.81
5	11	6.25	2	1.13	13	3.70
6 ve üstü	14	7.96	1	0.57	15	4.26
TOPLAM	176	100	176	100	352	100

Çocukları genel lisede öğrenim gören ailelerin % 4'ü ile, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören ailelerin % 14'ü tek çocuk sahibidir. Buna karşılık, 6 ve daha fazla sayıda çocuk sahibi olan ailelerin oranı, çocukları genel lisede okuyan ailelerde % 8 iken, aynı oran, çocukları Anadolu Lisesinde okuyan ailelerde % 5'dir, (Tablo 7).

4.2. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Amaç ve Programları Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 36'sı "eve yakınlığı" bu okulu seçmelerinde en önemli neden olarak belirtirken, çocukları Anadolu Lisesinde okuyan velilerin sadece % 4'ü "eve yakınlığı" en önemli neden olarak belirtmişlerdir. Buna karşılık, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin % 38'i okulu seçmelerinde en önemli neden olarak "Lise"yi gösterirken, bu oran, çocukları genel lisede okuyan veliler için % 9'dur, (Tablo 8).

TABLO 8. ÇOCUKLARI GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİNDE ÖĞRENİM GÖREN VELİLERİN, BU OKULLARI SEÇMESİNDE ETKİLİ OLAN EN ÖNEMLİ NEDENLER

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Eve Yakınlığı	55	36.18	4	3.57	61	19.06
İyi Eğitim	27	17.76	49	29.17	76	23.75
Lisan	13	8.55	63	37.5	76	23.75
Tavsiye	11	7.24	8	4.76	19	5.93
Genel Lise Olm.	1	0.66	-	-	1	0.31
Anadolu Lise.Olm.	-	-	21	12.5	21	6.50
Parasız Oluşu	5	3.29	4	2.38	9	2.81
Kendi Tercihi	4	2.63	2	1.19	6	1.87
Disiplin	4	2.63	2	1.19	6	1.87
Nedeni Yok	5	3.29	1	0.60	6	1.87
Mecburi Seçim	5	3.29	1	0.60	6	1.87
Üniversiteye Hazır.	6	3.95	3	1.78	9	2.81
Sosyal Etkinlik.	6	3.95	1	0.60	7	2.18
Diğer	10	6.58	7	4.16	17	5.31
TOPLAM	152	100	168	100	320	100

TABLO 9. ÇOCUKLARI GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİNDE ÖĞRENİM GÖREN VELİLERİN, OKULDA UYGULANAN "DERS GEÇME VE KREDİ SİSTEMİ" İLE İLGİLİ BİLGİYİ ALDIKLARI KAYNAKLAR

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
İlgili Yönetme-						
liği Okuyarak	28	8.41	49	11.14	77	9.97
Veli Toplantı-						
larından	70	21.02	117	26.59	187	24.20
Okul Yönetimi Tara-						
fından Gönderilen						
Mektuptan	11	3.30	41	9.32	52	6.72
Rehberlik Servisinden	9	2.70	23	5.23	32	4.13
Diğer Velilerden	10	3.01	22	5	32	4.13
Basın-Yayın Organ-						
larından	57	17.11	66	15	123	15.92
Çocuklarından	118	35.44	119	27.04	237	30.66
Sistemle İlgili						
Bilgimiz Yok	30	9.01	3	0.68	33	4.27
TOPLAM	333	100	440	100	773	100

Çocukları genel lisede öğrenim gören veliler, ders geçme ve kredi sistemi ile ilgili bilgiyi aldıkları en önemli kaynak olarak veli toplantılarını (% 21), ikinci olarak da çocuklarını (% 35) göstermişlerdir. Çocukları Anadolu Lisesinde okuyan velilerden % 27'si en önemli kaynak olarak veli toplantılarını, ikinci olarak, çocuklarını (% 27) göstermişlerdir, (Tablo 9).

TABLO 10. YÜKSEKÖĞRETİME HAZIRLANAN ÖĞRENCİNİN YARARLANDIĞI EK EĞİTİM OLANAKLARI

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Dershane	37	21.26	35	20.59	72	20.94
Test Kitapları ve dergiler	63	36.21	23	13.53	86	25.00
Özel Öğretmen	-	-	13	7.65	13	3.77
Hiçbiri	64	36.78	12	7.06	76	22.10
Dershane+Test Kitapları ve Dergiler	9	5.17	67	39.41	76	22.10
Dershane+Özel Öğretmen	1	0.58	6	3.53	7	2.03
Dershane+Test Kitapları ve Dergiler + Özel Öğretmen	-	-	14	8.23	14	4.06
TOPLAM	174	100	170	100	344	100

Yükseköğrenime hazırlanan öğrencinin yararlandığı ek eğitim olanakları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 36'sı "test kitapları ve dergileri", % 21'i "dershaneyi" ek olanak olarak belirtmişlerdir. Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin % 39'u "dershane + test kitapları ve dergileri", % 21'i "dershaneyi", % 14'ü de "test kitapları ve dergileri" ek eğitim olanakları olarak ifade etmişlerdir, (Tablo 10).

TABLO 11. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARI YÜKSEKÖĞRETİME HAZIRLAYIP HAZIRLAYAMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	59	33.52	113	64.57	172	49.00
Hayır	96	54.55	45	25.71	141	40.17
Fikrim Yok	21	11.93	17	9.72	38	10.83
TOPLAM	176	100	175	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	35.08	2	P < .05			

Çocuklarının devam ettiği okulun onları yükseköğretime hazırlaması açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 34'ü lisenin çocuklarını yüksek öğretime hazırladığını belirtirken, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin % 65'i Anadolu Liselerinin çocuklarını yükseköğretime hazırladığı görüşünü taşımaktadırlar, (Tablo 11).

TABLO 12. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARIN SORUMLULUK DUYGULARININ GELİŞİMİNE KATKIDA BULUNUP BULUNMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	93	54.07	116	66.29	209	60.23
Hayır	53	30.81	36	20.57	89	25.64
Fikrim Yok	26	15.12	23	13.14	49	14.13
TOPLAM	172	100	175	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.27	.2	P < .05			

Okulun çocukların sorumluluk duygularının gelişimine katkıda bulunma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel Lisede öğrenim gören velilerin % 54'ü, lisenin çocuklarının sorumluluk duygularının gelişimine katkıda bulunduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 66'dır, (Tablo 12).

TABLO 13. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARIN FARKLI GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELER KARŞISINDA HOŞGÖRÜLÜ OLMALARINA KATKIDA BULUNUP BULUNMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	88	51.16	98	55.68	186	53.45
Hayır	49	28.49	46	26.14	95	27.29
Fikrim Yok	35	20.35	32	18.18	67	19.26
TOPLAM	172	100	176	100	348	100
	Kaykare	Sd	P			
	0.73	2	-			

Okulun çocukların farklı görüş ve düşünceler karşısında hoşgörümlü olmalarına katkıda bulunma frekansları açısından, çocukları genel Lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki gruptaki velilerin yarısından fazlası, bu okulların çocuklarını farklı görüşler karşısında hoşgörümlü olmalarına katkıda bulunduğu görüşündedirler, (Tablo 13).

TABLO 14. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARA GENEL KÜLTÜR KAZANDIRIP KAZANDIRMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	100	56.82	97	55.43	197	56.12
Hayır	63	35.80	61	34.86	124	35.33
Fikrim Yok	13	7.38	17	9.71	30	8.55
TOPLAM	176	100	175	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	0.56	2	-			

Okulun çocuklara genel kültür kazandırma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur. Velilerin toplam % 56'sı, bu okulların çocuklarına genel kültür kazandırdığı görüşüne sahiptirler, (Tablo 14).

TABLO 15. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARI DOĞAL ÇEVRESİNE KARŞI DUYARLI BİR VATANDAŞ OLARAK YETİŞTİRİP YETİŞTİREMEDİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	107	61.14	95	53.98	202	57.55
Hayır	37	21.14	45	25.57	82	23.36
Fikrim Yok	31	17.72	36	20.45	67	19.09
TOPLAM	175	100	176	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	1.71	2	-			

Okulun çocukları çevresine karşı duyarlı bir vatandaş olarak yetiştirme frekansları açısından, çocukları genel Lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 15).

TABLO 16. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULDAKİ DERSLERİNİN YOĞUN VE AĞIR OLDUĞUNDAN SÜREKLİ YAKINIP YAKINMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	36	20.81	60	36.14	96	28.32
Hayır	132	76.30	101	60.85	233	68.74
Fikrim Yok	5	2.89	5	3.01	10	2.94
TOPLAM	173	100	166	100	339	100
	Kaykare	Sd	P			
	9.93	2	P < .05			

Çocuklarının okuldaki derslerinin yoğun ve ağır olduğundan sürekli yakınma frekansları açısından, çocukları genel Lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 21'i, çocuklarının okuldaki derslerinin yoğun ve ağır olduğundan sürekli yakındıklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 36'dır, (Tablo 16).

TABLO 17. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ SINIFINDAKİ ÖĞRENCİ SAYISININ EĞİTİM, ÖĞRETİM VE DİSİPLİNİ SAĞLAMAYA OLANAK VERECEK SAYIDA OLUP OLMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	53	30.46	122	69.71	175	50.14
Hayır	105	60.34	46	26.29	151	43.26
Fikrim Yok	16	9.20	7	4.00	23	6.60
TOPLAM	174	100	175	100	349	100
	Kaykare		Sd	P		
	54.60		2	$P < .05$		

Çocuklarının sınıfındaki öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel Lisede öğrenim gören velilerin % 30'u, çocuklarının sınıfındaki öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda olduğunu, % 60'i ise olmadığını belirtmişlerdir. Buna karşılık, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin % 70'i, çocuklarının sınıfındaki öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda olduğunu, % 26'sı ise olmadığını belirtmişlerdir, (Tablo 17).

TABLO 18. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ SEÇTİĞİ SEÇMELİ DERSLERİN- ONUN BAŞARISINA VE İLGİSİNE UYGUN OLUP OLMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	79	46.47	129	75	208	60.81
Hayır	55	32.35	33	19.19	88	25.74
Fikrim Yok	36	21.18	10	5.81	46	13.45
TOPLAM	170	100	172	100	342	100
	Kaykare	Sd	P			
	31.25	2	P < .05			

Seçmeli derslerin çocukların başarısına ve ilgisine uygun olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 46'sı çocuklarının seçtiği seçmeli derslerin onun başarısına ve ilgisine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde okuyan veliler için % 75'dir, (Tablo 18).

TABLO 19. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, OKULLARDA UYGULANAN DERS GEÇME VE KREDİ SİSTEMİNİ UYGUN BULUP BULMAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	36	21.18	63	35.80	99	28.61
Hayır	113	66.47	93	52.84	206	59.54
Fikrim Yok	21	12.35	20	11.36	41	11.85
TOPLAM	170	100	176	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	9.70	2	P < .05			

Okullarda uygulanan ders geçme ve kredi sistemini uygun bulma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 66'sı çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören velilerin % 53'ü, bu sistemi uygun bulmadıklarını belirtmişlerdir. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 21'i ile çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören velilerin % 36'sı, bu sistemi uygun bulduklarını belirtmişlerdir, (Tablo 19).

TABLO 20. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, SINIF GEÇME SİSTEMİNE GERİ DÖNÜLMESİNİ İSTEYİP İSTEMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	132	75.86	87	49.71	219	62.75
Hayır	28	16.09	71	40.57	99	28.36
Fikrim Yok	14	8.05	17	9.72	31	8.89
TOPLAM	174	100	175	100	349	100
	Kaykare	Sd	P			
	27.59	2	P < .05			

Sınıf geçme sistemine geri dnölmesi isteği frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 76'sı, sınıf geçme sistemine geri dönmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler için % 50'dir, (Tablo 20).

TABLO 21. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ONLARA BİLGİSAYAR KULLANMA BECERİSİ KAZANDIRIP KAZANDIRAMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	6	3.45	3	1.70	9	2.57
Hayır	152	87.36	166	94.32	318	90.86
Fikrim Yok	16	9.19	7	3.98	23	6.57
TOPLAM	174	100	176	100	350	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.59	2	$P < .05$			

Okulun çocuklarına bilgisayar becerisi kazandırma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 87'si okulun çocuklarına bilgisayar kullanma becerisi kazandıramadığını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 94'tür, (Tablo 21).

Seçmeli derslerin seçimi konusunda çocuklarının okulundaki rehberlik servisinin, velilere yardımcı olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 20'si, seçmeli derslerin seçimi konusunda rehberlik servisinin velilere yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 32'dir, (Tablo 22).

TABLO 22. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, SEÇMELİ DERSLERİN SEÇİMİ KONUSUNDA ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ REHBERLİK SERVİSİNİN, VELİLERE YARDIMCI OLUP OLMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	33	19.53	55	31.61	88	25.66
Hayır	136	80.47	119	68.39	255	74.34
Fikrim Yok	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	169	100	174	100	343	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.10	1	$P < .05$			

TABLO 23. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	123	69.89	40	22.86	163	46.44
Yeterli	40	22.73	110	62.86	150	42.73
Çok Yeterli	3	1.70	18	10.28	21	5.99
Fikrim Yok	10	5.68	7	4.00	17	4.84
TOPLAM	176	100	175	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	86.32	3	$P < .05$			

Okuldaki yabancı dil öğretiminin yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 70'i, okuldaki yabancı dil öğretiminin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin % 63'ü Anadolu Lisesindeki yabancı dil öğretimini yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir, (Tablo 23).

TABLO 24. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDA DERSLERİN İŞLENİŞİNDE BİLGİSAYARDAN YARARLANMANIN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yok	129	73.71	137	77.84	266	75.78
Yetersiz	21	12.00	20	11.36	41	11.69
Yeterli	4	2.29	2	1.13	6	1.70
Çok Yeterli	-	-	1	0.57	1	0.29
Fikrim Yok	21	12.00	16	9.10	37	10.54
TOPLAM	175	100	176	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	1.96	4	-			

Okulda, derslerin işlenişinde bilgisayardan yararlanmanın yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 24).

4.3. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Fiziki Mekan Olanakları İle Okuldaki Araç-Gereçler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

TABLO 25. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ BİNA VE DERSLİKLERİ, TEMİZLİK VE ISINMA BAKIMINDAN YETERLİ BULUP BULMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	62	35.63	86	49.43	148	42.53
Hayır	100	57.47	79	45.40	179	51.44
Fikrim Yok	12	6.90	9	5.17	21	6.03
TOPLAM	174	100	174	100	348	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.3	2	P < .05			

Okulun bina ve dersliklerinin temizliği ve ısınmasının yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 36'sı okul binası ve derslikleri, temizlik ve ısınma bakımından yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 49'dur, (Tablo 25).

Ders kitapları ve diğer ders araçlarını bulmada güçlük çekme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 34'ü, çocuklarının ders kitapları ve diğer ders araçlarını bulmada güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 21'dir, (Tablo 26).

TABLO 26. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ DERS KİTAPLARINI VE DİĞER DERS ARAÇLARINI BULMADA GÜÇLÜK ÇEKİP ÇEKMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	59	34.30	37	21.02	96	27.59
Hayır	113	65.70	139	78.98	252	72.41
TOPLAM	172	100	176	100	348	100
	Kaykare	Sd	P			
	8.27	1	P < .05			

TABLO 27. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ SOSYAL ETKİNLİKLER İÇİN AYRILAN MEKANLARIN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	102	57.95	121	68.75	223	63.36
Yeterli	42	23.86	36	20.45	78	22.16
Çok Yeterli	1	0.57	6	3.41	7	1.98
Fikrim Yok	31	17.62	13	7.39	44	12.50
TOPLAM	176	100	176	100	352	100
	Kaykare	Sd	P			
	13.97	3	P < .05			

Okuldaki sosyal etkinlikler için ayrılan mekanların yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede okuyan veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde okuyan veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 58'i, sosyal etkinlikler için ayrılan mekanların yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 69'dur, (Tablo 27).

TABLO 28. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ FEN DERSLERİNDE KULLANILAN LABORATUVARLARDAKİ ARAÇ-GEREÇLERİN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	102	58.62	104	60.82	206	59.71
Yeterli	15	8.62	38	22.22	53	15.37
Çok Yeterli	2	1.15	4	2.34	6	1.73
Fikrim Yok	55	31.61	25	14.62	80	23.19
TOPLAM	174	100	171	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	17.58	3	P < .05			

Okuldaki fen derslerinde kullanılan laboratuvarlardaki araç-gereçlerin yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 9'u, çocuklarının okulundaki fen derslerinde kullanılan laboratuvarlardaki araç-gereçlerin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 22'dir, (Tablo 28).

TABLO 29. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ YABANCI DİL LABORATUVARINDA BULUNAN ARAÇ-GEREÇLERİN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Okulda böyle bir laboratuvar yok	76	43.93	74	42.53	150	43.23
Yetersiz	39	22.54	58	33.33	97	27.95
Yeterli	9	5.20	19	10.92	28	8.07
Çok Yeterli	-	-	-	-	-	-
Fikrim Yok	49	28.33	23	13.22	72	20.75
TOPLAM	173	100	174	100	347	100
	Kaykare		Sd	P		
	16.29		4	P < .05		

Okuldaki yabancı dil laboratuvarında bulunan araç-gereçlerin yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 5'i, Yabancı dil laboratuvarında bulunan araç-gereçleri yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 11'dir. Her iki grup veli içinde yabancı dil laboratuvarındaki araç-gereçleri çok yeterli bulan veli yoktur, (Tablo 29).

TABLO 30. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ BİLGİSAYAR LABORATUVARINDA BULUNAN ARAÇ-GEREÇLERİN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Okulda böyle bir laboratuvar yok	76	43.93	74	42.53	150	43.23
Yetersiz	39	22.54	58	33.33	97	27.95
Yeterli	9	5.20	19	10.92	28	8.07
Çok Yeterli	-	-	-	-	-	-
Fikrim Yok	49	28.33	23	13.22	72	20.75
TOPLAM	173	100	174	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	16.29	4	P < 0.5			

Okulun bilgisayar laboratuvarında bulunan araç-gereçlerin yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 5'i, okuldaki bilgisayar laboratuvarında bulunan araç-gereçleri yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 11'dir. Her iki grup veli içinde bilgisayar laboratuvarında bulunan araç-gereçleri çok yeterli bulan veli yoktur, (Tablo 30).

Tablo 31. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ KÜTÜPHANE VE OKUMA SALONUNDA BULUNAN KAYNAKLARIN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Okulda Kütüphane ve Okuma Salonu						
Yok	4	2.30	-	-	4	1.14
Yetersiz	57	32.76	41	23.43	98	28.08
Yeterli	66	37.93	106	60.57	172	49.28
Çok Yeterli	1	0.57	16	9.14	17	4.88
Fikrim Yok	46	26.44	12	6.86	58	16.62
TOPLAM	174	100	175	100	349	100
	Kaykare		Sd	P		
	47.38		4	P < .05		

Okuldaki kütüphane ve okuma salonunda bulunan kaynakların yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 38'i, kütüphane ve okuma salonunda bulunan kaynakların yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 61'dir. Kütüphane ve okuma salonunda bulunan kaynakların çok yeterli olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde % 5, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde % 9'dur, (Tablo 31).

TABLO 32. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKEİNNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ SPOR YAPMA OLANAKLARININ YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	123	70.69	142	81.61	265	76.14
Yeterli	33	18.97	20	11.49	53	15.23
Çok Yeterli	2	1.15	8	4.60	10	2.88
Fikrim Yok	16	9.19	4	2.30	20	5.75
TOPLAM	174	100	174	100	348	100
	Kaykare	Sd	P			
	15.01	3	P < .05			

Okuldaki spor yapma olanaklarının yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır.

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 71'i, okuldaki spor yapma olanaklarının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 82'dir. Okuldaki spor yapma olanaklarını yeterli bulan velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde % 19, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde % 11'dir, (Tablo 32).

4.4. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Öğrenim Gören Velilerin, Bu Okullardaki Öğretmen ve Yöneticiler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

TABLO 33. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, GEÇEN ÖĞRETİM YILINDA ÖĞRETMENLER VEYA OKUL YÖNETİCİLERİ İLE GÖRÜŞMEK MAKSADIYLA ÇOCUKLARININ OKULUNU ZİYARET ETME DURUMLARI

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Hiç	11	6.28	10	5.68	21	5.98
1-2 Kez	82	46.86	84	47.73	166	47.30
3-4 Kez	54	30.86	52	29.55	106	30.20
5 Kez ve üzeri	28	16.00	30	17.04	58	16.52
TOPLAM	175	100	176	100	351	100
	Kaykare	Sd	P			
	0.43	3	-			

Öğretmenler veya okul yöneticileri ile görüşmek amacıyla bir öğretim yılında okulu ziyaret etme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 33).

Okuldaki öğretmen sayısının yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 35'i, çocuklarının okulundaki öğretmen sayısının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 58'dir, (Tablo 34).

TABLO 34. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ ÖĞRETMEN SAYISINI YETERLİ BULUP BULMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	61	35.06	102	57.95	163	46.57
Hayır	79	45.40	54	30.68	133	38.00
Fikrim Yok	34	19.54	20	11.37	54	15.43
TOPLAM	174	100	176	100	350	100
	Kaykare	Sd	P			
	18.5	2	P < .05			

TABLO 35. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ BİR ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISINI NORMAL BULUP BULMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	32	18.50	85	48.57	117	33.62
Hayır	115	66.47	54	30.86	169	48.56
Fikrim Yok	26	15.03	36	20.57	62	17.82
TOPLAM	173	100	175	100	348	100
	Kaykare	Sd	P			
	47.39	2	P < .05			

Bir öğretmene düşen öğrenci sayısını normal bulma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları Genel lisede öğrenim gören velilerin % 19'u çocukları-

nın okulundaki bir öğretmene düşen öğrenci sayısını normal bulduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 49'dur, (Tablo 35).

TABLO 36. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÖĞRETMENLERİN VERDİKLERİ ÖDEVLERİ HAZIRLARKEN ÇOCUKLARININ KAYNAK BULMADA GÜÇLÜK ÇEKİP ÇEKMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	39	22.41	27	15.34	66	18.86
Hayır	118	67.82	133	75.57	251	71.71
Fikrim Yok	17	9.77	16	9.09	33	9.43
TOPLAM	174	100	176	100	350	100

Öğretmenlerin verdikleri ödevleri hazırlarken çocukların kaynak bulmada güçlük çekme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 36).

Öğretmenlerin, davranışları ile çocuklara iyi örnek olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 37).

TABLO 37. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ ÖĞRETMENLERİN, DAVRANIŞLARI İLE ONLARA İYİ BİR ÖRNEK OLUP OLMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	97	55.75	88	50.58	185	53.16
Hayır	44	25.29	43	24.71	87	25.00
Fikrim Yok	33	18.96	43	24.71	76	21.84
TOPLAM	174	100	174	100	348	100
	Kaykare		Sd	P		
	1.64		2	-		

TABLO 38. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ ÖĞRETMENLERİN, DEMOKRATİK VE ÇAĞDAŞ BİR ANLAYIŞA SAHİP OLUP OLMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	90	52.02	101	58.72	191	55.36
Hayır	47	27.17	39	22.67	86	24.93
Fikrim Yok	36	20.81	32	18.61	68	19.71
TOPLAM	173	100	172	100	345	100
	Kaykare		Sd	P		
	1.70		2	-		

Öğretmenlerin demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 38).

TABLO 39. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ YÖNETİCİLERİN, DEMOKRATİK VE ÇAĞDAŞ BİR ANLAYIŞA SAHİP OLUP OLMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	87	50.00	108	61.71	195	55.87
Hayır	46	26.44	36	20.57	82	23.50
Fikrim Yok	41	23.56	31	17.72	72	20.63
TOPLAM	174	100	175	100	349	100
	Kaykare	Sd	P			
	4.63	2	-			

Yöneticilerin, demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 39).

TABLO 40. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULDAKİ ÖĞRETMENLERİ ADI, SOYADI VE BRANŞI İLE TANIYIP TANIMADIKLARI

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	68	39.77	99	56.57	167	48.26
Hayır	103	60.23	76	43.43	179	51.74
TOPLAM	171	100	175	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	10.40	1	P < .05			

Velilerin, öğretmenleri adı, soyadı ve branşı ile tanıma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 40'ı, çocuklarının okulundaki öğretmenleri adı, soyadı ve branşı ile tanıdıklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 57'dir, (Tablo 40).

TABLO 41. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULDAKİ ÖĞRETMENLERİNDEN SÜREKLİ ŞİKAYET EDİP ETMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	34	19.77	47	26.86	81	23.34
Hayır	138	80.23	128	73.14	266	76.66
TOPLAM	172	100	175	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	2.3	1	-			

Çocukların okuldaki öğretmenlerinden sürekli şikayet etme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 41).

TABLO 42. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, OKUL YÖNETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN DEVAMSIZLIK VE BAŞARISIZLIK SORUNLARIYLA YAKINDAN İLGİLENİP İLGİLENMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	121	70.76	114	65.52	235	68.11
Hayır	36	21.05	40	22.99	76	22.03
Fikrim Yok	14	8.19	20	11.49	34	9.86
TOPLAM	171	100	174	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	1.26	2	-			

Okul yönetiminin, öğrencilerin devamsızlık ve başarısızlık sorunlarıyla yakından ilgilenme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 42).

Yöneticilerle olan diyalogun yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin %45'i, çocuklarının okulundaki yöneticilerle olan diyaloglarının yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 57'dir, (Tablo 43).

TABLO 43. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, OKULDAKİ YÖNETİCİLERLE OLAN DİYALOGLARININ YETERLİK DURUMU

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	69	39.66	40	22.86	109	31.24
Yeterli	79	45.40	99	56.57	178	51.00
Çok Yeterli	8	4.60	19	10.86	27	7.73
Fikrim Yok	18	10.34	17	9.71	35	10.03
TOPLAM	174	100	175	100	349	100
	Kaykare	Sd	P			
	14.29	3	P < .05			

4.5. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Okul-Aile Birliği Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

TABLO 44. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ OKUL-AİLE BİRLİĞİNİN ALDIĞI KARARLARIN UYGULANIP UYGULANMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	21	12.14	43	24.71	64	18.44
Hayır	61	35.26	51	29.31	112	32.28
Fikrim Yok	91	52.60	80	45.98	171	49.28
TOPLAM	173	100	174	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	9.27	2	P < .05			

Okul-Aile Birliğinin aldığı kararların uygulanma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 12'si, çocuklarının okulundaki Okul-Aile Birliğinin aldığı kararların uygulandığını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler için % 25'tir, (Tablo 44).

TABLO 45. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ OKUL-AİLE BİRLİĞİNİN, ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARINI TEŞVİK ETMEK AMACIYLA SERGİLER VE YARIŞMALAR DÜZENLEYİP DÜZENLEMEDİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	41	23.70	37	21.39	78	22.54
Hayır	94	54.34	93	53.76	187	54.05
Fikrim Yok	38	21.96	43	24.85	81	23.41
TOPLAM	173	100	173	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	0.63	2	-			

Okul-Aile Birliğinin, ğrencilerin başarılarını teşvik etmek amacıyla sergiler ve yarışmalar düzenleme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde ğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 45).

TABLO 46. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ OKUL KORUMA DERNEĞİNCE, VELİLERDEN KAYIT SIRASINDA BAĞIŞ OLARAK YARDIM TALEP EDİLMESİNİ GEREKLİ GÖRÜP GÖRMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	73	42.69	89	51.15	162	46.96
Hayır	88	51.46	73	41.95	161	46.67
Fikrim Yok	10	5.85	12	6.90	22	6.37
TOPLAM	171	100	174	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	2.97	2	-			

Okul Koruma Derneğince, velilerden kayıt sırasında bağış olarak yardım talep edilmesi gerekliliği frekansları açısından çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 46).

Velilerin, veli toplantılarında görüşlerini özgürce dile getirme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 47).

TABLO 47. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, VELİ TOPLANTILARINDA GÖRÜŞLERİNİ ÖZGÜRCE DİLE GETİRİP GETİRMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	98	56.98	107	61.14	205	59.08
Hayır	59	34.30	49	28.00	108	31.12
Fikrim Yok	15	8.72	19	10.86	34	9.80
TOPLAM	172	100	175	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	1.68	2	-			

TABLO 48. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, KAYIT, KATKI PAYI VE DİĞER MASRAFLAR İÇİN OKULA HER YIL ÖDEDİKLERİ PARANIN YETERLİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Yetersiz	31	17.71	26	14.94	57	16.33
Yeterli	96	54.86	102	58.62	198	56.74
Çok Yeterli	25	14.29	36	20.69	61	17.48
Fikrim Yok	23	13.14	10	5.75	33	9.45
TOPLAM	175	100	174	100	349	100
	Kaykare	Sd	P			
	7.17	3	-			

Velilerin, kayıt, katkı payı ve diğer masraflar için okula her ödedikleri paranın yeterlik frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki gruptaki velilerin % 57'si kayıt, katkı payı ve diğer masraflar için okula her yıl ödedikleri paranın yeterli olduğunu düşünmektedirler, (Tablo 48).

TABLO 49. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, LİSE DÜZEYİNDEKİ OKULLARIN PARALI OLMASINI UYGUN BULUP BULMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	19	10.80	43	24.85	62	17.76
Hayır	146	82.95	119	68.79	265	75.94
Fikrim Yok	11	6.25	11	6.36	22	6.30
TOPLAM	176	100	173	100	349	100
	Kaykare	Sd	P			
	11.44	2	P < .05			

Velilerin, lise düzeyindeki okulların paralı olmasını uygun bulma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Her iki gruptaki velilerin % 76'sı, okulların paralı olmasını uygun bulmadıklarını belirtmişlerdir, (Tablo 49).

TABLO 50. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, OKUL-AİLE BİRLİĞİ VE OKUL YÖNETİMİNİN DÜZENLEDİĞİ VELİ TOPLANTILARINA KATILMA DURUMLARI

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Hiç	19	10.86	4	2.35	23	6.67
Bazen	45	25.71	47	27.65	92	26.67
Genellikle	54	30.86	50	29.41	104	30.14
Sürekli	57	32.57	69	40.59	126	36.52
TOPLAM	175	100	170	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	10.28	3	P < .05			

Velilerin, Okul-Aile Birliği ve okul yönetiminin düzenlediği veli toplantılarına katılma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 33'ü, veli toplantılarına sürekli katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 41'dir, (Tablo 50).

Okul-Aile Birliğinin, okulun amaç ve ilkeleri konusunda velileri aydınlatma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 18'i, çocuklarının okulundaki Okul-Aile Birliğinin, okulun amaç ve ilkeleri konusunda velileri aydınlattığını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 33'tür, (Tablo 51).

TABLO 51. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ OKUL-AİLE BİRLİĞİNİN, OKULUN AMAÇ VE İLKELERİ KONUSUNDA VELİLERİ AYDINLATIP AYDINLATMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	31	18.45	56	32.56	87	25.59
Hayır	137	81.15	116	67.44	253	74.41
TOPLAM	168	100	172	100	340	100
	Kaykare	Sd	P			
	8.88	1	P < .05			

4.6. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Rehberlik Hizmetleri Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

TABLO 52. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ REHBERLİK SERVİSİ TARAFINDAN ERGENLİK ÇAĞI VE SORUNLARI HAKKINDA BİLGİ VEREN KONFERANSLAR DÜZENLENİP DÜZENLENMEDİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	16	9.36	43	24.57	59	17.05
Hayır	127	74.27	109	62.29	236	68.21
Fikrim Yok	28	16.37	23	13.14	51	14.74
TOPLAM	171	100	175	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	13.84	2	P < .05			

Rehberlik servisi tarafından ergenlik çağı ve sorunları hakkında bilgi veren konferanslar düzenlenmesi frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 9'u, çocuklarının okulundaki rehberlik servisi tarafından ergenlik çağı ve sorunları hakkında bilgi veren konferanslar düzenlendiğini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 25'tir, (Tablo 52).

TABLO 53. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ REHBERLİK HİZMETİNDEN YARARLANMA KONUSUNDA ÖNCEDEN BİLGİ ALIP ALMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	33	19.19	45	25.86	78	22.54
Hayır	139	80.81	129	74.14	268	77.46
TOPLAM	172	100	174	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	2.37	1	-			

Velilerin, Rehberlik hizmetinden yararlanma konusunda önceden bilgi alma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 53).

TABLO 54. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARINI ÜNİVERSİTEDEKİ ÇEŞİTLİ PROGRAMLARA YÖNELTME KONUSUNDA OKULDAKİ REHBERLİK SERVİSİNDEN YARDIM ALIP ALMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	19	11.88	49	28.82	68	20.61
Hayır	141	88.12	121	71.18	262	79.39
TOPLAM	160	100	170	100	330	100
	Kaykare	Sd	P			
	14.52	1	P < .05			

Velilerin, çocuklarını üniversitedeki çeşitli programlara yöneltme konusunda okuldaki rehberlik servisinden yardım alma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 12'si, çocuklarını üniversitedeki çeşitli programlara yöneltme konusunda okuldaki rehberlik servisinden yardım aldıklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 29'dur, (Tablo 54).

Velilerin, ihtiyaç duyduklarında çocuklarının okulundaki rehberlik servisine başvuruda bulunma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 55).

TABLO 55. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, İHTİYAÇ DUYDUKLARINDA ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ REHBERLİK SERVİSİNE BAŞVURUDA BULUNUP BULUNMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	70	41.42	90	51.43	160	46.51
Hayır	99	58.58	85	48.57	184	53.49
TOPLAM	169	100	175	100	344	100
	Kaykare	Sd	P			
	3.78	1	-			

TABLO 56. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKULUNDAKİ REHBERLİK SERVİSİNİN VELİLERE YÖNELİK HİZMETLERİYLE, ÇOCUKLARINI DAHA İYİ TANIMALARINA VE ANLAMALARINA YARDIMCI OLUP OLMADIĞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		GENEL LİSE	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	34	20.86	36	20.93	70	20.90
Hayır	129	79.14	136	79.07	265	79.10
TOPLAM	163	100	172	100	335	100
	Kaykare	Sd	P			
	0	1	-			

Velilerin, çocuklarının okulundaki rehberlik servisinin velilere yönelik hizmetleriyle, çocuklarını daha iyi tanımalarına ve anlamalarına yardımcı olma frekansları açısından, oçukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 56).

**4.7. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin,
Bu Okullardaki Disiplin Uygulamaları ve Olayları Hakkındaki
Görüş ve Beklentileri**

**TABLO 57. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN,
ÇOCUKLARININ OKULUNDA ÖĞRENCİLERE VERİLEN DİSİPLİN CEZALA-
LARININ İŞLENEN SUÇLARA UYGUN OLUP OLMADIĞI HAKKINDAKİ
GÖRÜŞLERİ**

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	79	45.66	73	41.71	152	43.68
Hayır	38	21.97	37	21.14	75	21.55
Fikrim Yok	56	32.37	65	37.15	121	34.77
TOPLAM	173	100	175	100	348	100
	Kaykare.	Sd	P			
	0.78	2	-			

Velilerin, çocuklarının okulunda öğrencilere verilen disiplin cezalarının işlenen suçlara uygun olma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 57).

TABLO 58. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, OKULLARDAKİ DİSİPLİN KURULLARINDA VELİLERİN DE TEMSİL EDİLMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	%	% f
N = 352						
Evet	121	71.18	116	66.29	237	68.70
Hayır	18	10.59	42	24.00	60	17.39
Fikrim Yok	31	18.23	17	9.71	48	13.91
TOPLAM	170	100	175	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	13.94	2	P < .05			

Okullardaki disiplin kurullarında, velilerin de temsil edilmesi frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 71'i, okullardaki disiplin kurullarında velilerin de temsil edilmesini istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 66'dır, (Tablo 58).

Disiplin sağlama amacıyla fiziksel cezalar verilme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 85'i, disiplin sağlama amacıyla fiziksel cezalar verilemeyeceğini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 93'tür, (Tablo 59).

TABLO 59. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, DİSİPLİN SAĞLAMA AMACIYLA FİZİKSEL CEZALAR VERİLİP VERİLEMEYECEĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	14	8.14	8	4.60	22	6.36
Hayır	146	84.88	161	92.53	307	88.73
Fikrim Yok	12	6.98	5	2.87	17	4.91
TOPLAM	172	100	174	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.02	2	P < .05			

TABLO 60. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULDA FİZİKSEL CEZA UYGULANDIĞINI DUYUP DUYMADIKLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	30	17.65	51	28.98	81	23.41
Hayır	140	82.35	125	71.02	265	76.59
TOPLAM	170	100	176	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.43	1	P < .05			

Velilerin, çocuklarının okuduğu okulda fiziksel ceza uygulandığını duyma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin 18'i, çocuklarının okuduğu okulda fiziksel ceza uygulandığını duyduklarını belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lise-

sinde öğrenim gören veliler için % 29'dur, (Tablo 60).

4.8. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulları Kendileri için Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul Etmelerine İlişkin Görüş ve Beklentileri

TABLO 61. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULUN ÇEVRESİNE YÖNELİK KÜLTÜREL VE SPORTİF FAALİYETLER DÜZENLEYİP DÜZENLEMEDİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	166	96.52	162	92.57	328	94.52
Hayır	3	1.74	7	4.00	10	2.89
Fikrim Yok	3	1.74	6	3.43	9	2.59
TOPLAM	172	100	175	100	347	100
	Kaykare	Sd	P			
	2.15	2	-			

Velilerin, çocuklarının okuduğu okulun çevresine yönelik kültürel ve sportif faaliyetler düzenleme frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 61).

TABLO 62. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÖĞRENCİLERE GEÇİCİ İŞ BULMA, VELİLERARASI DAYANIŞMA TOPLANTILARI DÜZENLEME, MEZUNLARLA HABERLEŞME GİBİ KONULARDA GÖNÜLLÜ OLARAK ÇALIŞMAYI İSTEYİP İSTEMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	67	39.41	76	43.18	143	41.33
Hayır	103	60.59	100	56.82	203	58.67
TOPLAM	170	100	176	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	0.41	1	-			

Velilerin, öğrencilere geçici iş bulma, velilerarası dayanışma toplantıları düzenleme, mezunlarla haberleşme gibi konularda gönüllü olarak çalışma isteği frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur, (Tablo 62).

Velilerin, kitaplık, spor tesisleri, yabancı dil veya bilgisayar laboratuvarı gibi okula ait yerlerden yararlanma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 88'i, okula ait yerlerden yararlanmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 78'dir, (Tablo 63).

TABLO 63. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, KİTAPLIK, SPOR TESİSLERİ, YABANCI DİL VEYA BİLGİSAYAR LABORATUVARI GİBİ OKULA AİT YERLERDEN YARARLANMAYI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	149	87.65	136	77.71	285	82.61
Hayır	21	12.35	39	22.29	60	17.39
TOPLAM	170	100	175	100	345	100
	Kaykare	Sd	P			
	6.52	1	$P < .05$			

TABLO 64. GENEL LİSE VE ANADOLU LİSESİ DEĞİŞKENİNE GÖRE VELİLERİN, ÇOCUKLARININ OKUDUĞU OKULDA VELİLERE YÖNELİK AÇILAN VEYA AÇILMASI DÜŞÜNÜLEN EĞİTİCİ VEYA GELİR GETİRİCİ KURSLARA KATILMAYI İSTEYİP İSTEMEDİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

	GENEL LİSE		ANADOLU LİSESİ		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
N = 352						
Evet	102	60	69	39.20	171	49.42
Hayır	68	40	107	60.80	175	50.58
TOPLAM	170	100	176	100	346	100
	Kaykare	Sd	P			
	14.97	1	$P < .05$			

Velilerin, çocuklarının okuduğu okulda velilere yönelik açılan veya açılması düşünülen eğitici veya gelir getirici kurslara katılma isteği frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark vardır. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 60'ı, çocuklarının okuduğu okulda velilere yönelik açılan veya açılması düşünülen eğitici veya gelir getirici kurslara katılmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için % 39'dur, (Tablo 64).

V. BÖLÜM

5. Özet, Yargılar ve Öneriler

5.1. Özet

Araştırmada; İstanbul ilinde genel liseler ve Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, bu okullar hakkındaki görüş ve beklentileri değişik boyutlara göre saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan ve "Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon kurulu Başkanlığı'nın 1994 yılı Kurum Listesi"nde belirlenen 150 genel lise ile "1994 Anadolu Liseleri Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Kılavuzu"nda belirlenen 23 Anadolu Lisesine devam eden öğrencilerin velileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme ise, İstanbul'un her iki yakasında belirlenen 6 genel lise ile 6 Anadolu Lisesine devam eden son dönem öğrencilerinden 352 tanesinin velileridir.

Örneklemin seçiminde, tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın verileri, geçerlik ve güvenilirlik ölçümleri yapıldıktan sonra son şeklini alan anket aracılığı ile toplanmıştır. 65 soru içeren anket, 8 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar ve bu boyutlarla ilgili bazı bulgular şunlardır.

1. Velilerin Sosyo-Ekonomik Durumu :

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin sosyo-ekonomik durumları ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin sosyo-ekonomik durumları arasında fark vardır.

2. Okulların Amaç ve Programları :

Bu boyutla ilgili olarak; okulların seçiminde etikli olan en önemli nedenler, yükseköğretime hazırlanan öğrencinin yararlandığı ek eğitim olanakları, okulun çocukları yükseköğretime hazırlama, okulun öğrencilere sorumluluk duygularının gelişimine katkı, çocukların okuldaki derslerinin yoğun ve ağır olduğundan sürekli yakınma, sınıflardaki öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda olma, seçmeli derslerin çocukların başarı ve ilgisine uygun olma, ders geçme ve kredi sistemini uygun bulma, sınıf geçme sistemine geri dönme, okulun çocuklara bilgisayar becerisi kazandırma, seçmeli derslerin seçimi konusunda rehberlik servisinin veliye yardımcı olma, okuldaki yabancı dil öğretimi konularında çocukları genel lisede okuyan veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde okuyan velilerin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Velilerin ders geçme ve kredi sistemiyle ilgili bilgiyi aldıkları kaynaklar, okulun çocukların hoşgörülü olmalarına katkısı, okulun çocuklara genel kültür kazandırma, okulun çocukları doğal çevresine karşı duyarlı olarak yetiştirme, derslerin işlenişinde bilgisayardan yararlanma konularında her iki grubun görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

3. Okulların Fiziki Mekan Olanakları İle Okuldaki Araç-Gereçler :

Bu boyutla ilgili olarak; okulun bina ve dersliklerinin temizlik ve ısınma durumu, velilerin ders kitap ve araçlarını bulmada güçlük çekme durumu, fen, yabancı dil ve bilgisayar laboratuvarlarındaki araç-gereçlerin yeterlik durumu, kütüphane ve okuma salonundaki kaynakların yeterlik durumu, spor yapma olanaklarının yeterlik durumu konularında her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

4. Okullardaki Öğretmen ve Yöneticiler :

Bu boyutla ilgili olarak; okulda bir öğretmene düşen öğrenci sayısı, velilerin öğretmenleri ad, soyad ve branşı ile tanıma, velilerin yöneticilerle diyalog konularında her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Velilerin okulu ziyaret durumu, ödev hazırlarken çocukların kaynak bulmada güçlük çekme durumu, öğretmenlerin çocuklara iyi örnek olma durumu, öğretmen ve yöneticilerin demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olma durumu, çocukların öğretmenlerinden şikayet etme durumu, okul yönetiminin öğrencilerin devamsızlık ve başarısızlık sorunlarıyla ilgilenme durumu alanlarında, her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

5. Okullardaki Okul-Aile Birlikleri :

Bu boyutla ilgili olarak; Okul-Aile Birliğinin aldığı kararların uygulanma durumu, lise düzeyindeki okulların paralı olmasının uygunluk durumu, velilerin veli toplantılarına katılma durumu, Okul-Aile Birliğinin amaç ve ilkeleri konusunda velileri aydınlatma durumu alanlarında, her iki grubun görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Okul-Aile Birliğinin öğrencilere yönelik sergi ve yarışmalar düzenlemesi, velilerden bağış talep edilmesi, veli toplantılarında velilerin görüşlerini dile getirmesi konularında her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir bulunamamıştır.

6. Okullardaki Rehberlik Hizmetleri :

Bu boyutla ilgili olarak; rehberlik servislerinin ergenlik çağı ve sorunları hakkında bilgi verme, velilerin çocuklarını mesleğe yönlendirme, rehberlik servisinden bilgi alma konularında her iki grubun görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Velilerin rehberlik hizmetlerinden yararlanma konusunda bilgi alma durumu, velilerin rehberlik servisine başvurma durumu, rehberlik servislerinin

velilerin çocuklarını daha iyi tanımalarına ve anlamalarına yardımcı olma durumu alanlarında, her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark **bulunmamıştır**.

7. Okullardaki Disiplin Uygulamaları ve Olayları :

Bu boyutla ilgili olarak; disiplin sağlama amacıyla fiziksel cezalar verilebilmesi konusunda, her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark **bulunmuştur**. Disiplin cezalarının işlenen suçlara uygun olma durumu alanında ise, her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark **bulunmamıştır**.

8. Velilerin Bu Okulları Kendileri İçin Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul Etmeleri :

Bu boyutla ilgili olarak; velilerin okula ait yerlerden yararlanma durumu, velilerin okulda açılan eğitici veya gelir getirici kurslara katılma durumu alanlarında, her iki grubun görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark **bulunmuştur**. Okulun çevresine yönelik kültürel ve sportif faaliyetler düzenleme durumu ve velilerin okulla ilgili işlerde gönüllü çalışma durumu alanlarında, her iki grup velinin görüş ve beklentileri arasında bir fark **bulunmamıştır**.

5.2. Yargılar

5.2.1. Velilerin Sosyo-Ekonomik Durumu

Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler, tahsil durumu, meslek, ortalama aylık geliri, çocuk sayısı, değişkenleri arasından, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerden daha yüksek sosyo-ekonomik statüye sahiptirler. İstanbul'da yaşama süresi değişkenine göre, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler, oran bakımından çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerden daha fazladır. Bu sonuç, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören babaların, çocukları genel lisede öğrenim gören babalara oranla daha yüksek sayıda memur

kökenli olmaları nedeniyle sürekli yer değiştirmek zorunda kalmalarıyla açıklanabilir.

5.2.2. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Amaç ve Programları Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin, bu okulu seçmelerinde etkili olan en önemli iki neden, sırasıyla, "eve yakınlık" ve "iyi eğitim"dir. Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler için, en önemli iki neden ise, sırasıyla "lisan" ve "iyi eğitim"dir. Her iki grup velinin de okul seçiminde, bu okullardaki sosyal etkinliklerin kalitesine önem vermedikleri ortaya çıkmaktadır.

Her iki gruptaki velinin, okullarda uygulanan ders geçme ve kredi sistemiyle ilgili bilgiyi aldıkları en önemli kaynak, sırasıyla, "çocukları" ve "veli toplantıları"dır. Okul yönetimi ve okuldaki rehberlik servisinin, velilere, bu konuda bilgi aktarımında ve onları yönlendirmede yetersiz kaldığı görülmektedir.

Çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler, çocukları genel lisede öğrenim gören velilere oranla daha fazla sayıda, yükseköğretim hazırlanan çocukların ek eğitim olanaklarından yararlandığını belirtmişlerdir. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin üçte biri, çocuklarının hiç bir ek eğitim olanağından yararlanmadığını belirtmiştir. Bu sonuç, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin % 75'inin ortalama aylık gelirlerinin 1-20 milyon arasında olmasıyla açıklanabilir.

Okulun çocukların farklı görüş ve düşünceler karşısında hoşgörü olmalarına katkıda bulunma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki gruptaki velinin yarısından fazlasının, okulun çocuklarına farklı görüş ve düşünceler karşısında hoşgörü olmalarına katkıda bulunduğu görüşünü taşıma-

ları, bu okulların öğrencilerin kişisel ve sosyal gelişimlerine yaptığı katkının, velilerce de olumlu algılandığını göstermektedir.

Okulun çocuklara genel kültür kazandırma frekansları açısından, çocukları genel lisede öğrenim gören veliler ile çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veliler arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grup velinin yarısından fazlasının, bu okulların çocuklarına genel kültür kazandırdığı görüşünde olmaları, bu okullarda uygulanan eğitim programının genel kültüre ilişkin içeriğinin velilerce onaylandığını göstermektedir.

Çocuklarının okuldaki derslerinin yoğun ve ağır olduğundan sürekli yakındıklarını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Çocuklarının okuduğu okulun onları yükseköğretime hazırladığı görüşünde olan velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Anadolu Lisesinin, öğrencilerini yükseköğretime hazırlama görevine genel liselerden daha fazla önem vermesi, bu okuldaki derslerin daha ağır ve yoğun olmasına yol açtığı söylenebilir.

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin yarısından fazlasının, çocuklarının sınıfındaki öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak vermeyecek sayıda olduğunu belirtmelerine karşılık çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin yarısından fazlası, öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda olduğunu belirtmektedir. Bu sonuç, Anadolu Liselerinde, sınıfların oluşturulmasında eğitim, öğretim ve disiplini sağlayacak standart sayıda öğrenci alınması kuralıyla açıklanabilir.

Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin yarısına yakınının, çocuklarının seçtiği derslerin onun başarısına ve ilgisine uygun olduğunu belirtmelerine karşılık, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin dörtte üçü, çocuklarının seçtiği derslerin onun başarısına ve ilgisine uygun olduğunu belirtmektedir. Bu fark, Anadolu Lisesindeki seçmeli derslerin nicelik ve niteliğinin daha yüksek ol-

duğuna işaret edebilir. Çocukları genel lisede öğrenim gören velilerin yaklaşık dörtte birinin bu konuda fikirleri olmadığını belirtmeleri, okulun velileri seçmeli dersler konusunda bilgilendirmemesi ile açıklanabilir. Bu sonuç, okul yönetimi ile okuldaki rehberlik servisinin, velileri ders geçme ve kredi sistemi ile ilgili olarak bilgilendirme konusunda yetersiz kalması ile tutarlılık göstermektedir.

Okullarda uygulanan ders geçme ve kredi sistemini uygun bulmayan velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu konuda fikirleri olmadığını belirten velilerin oranı da, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bununla birlikte, her iki grupta da velilerin yarısından çoğu, bu sistemi uygun bulmadıklarını belirtmektedir. Bu sonuç, velilerin ders geçme ve kredi sistemiyle ilgili bilgi eksikliğini göstermektedir.

Sınıf geçme sistemine geri dönülmesini isteyen velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Ders geçme ve kredi sistemini uygun bulmayan velilerin oranının genel lisede daha yüksek olması, bu grup velilerin sınıf geçme sistemine geri dönülmesi isteğini açıklayabilir. Anadolu Lisesi velilerinin sınıf geçme sistemine geri dönme isteklerinin daha düşük olması, bu grup velilerinin eğitimde yeni bir değişiklik istememelerinin ve mevcut sistemi onaylamalarının bir göstergesi olabilir.

Çocuklarının okuduğu okulun onlara bilgisayar kullanma becerisi kazandırmadığını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, bu grup velilerin bu tür okuldan beklentilerinin daha yüksek olmasıyla açıklanabilir.

Seçmeli derslerin seçimi konusunda çocuklarının okulundaki rehberlik servisinin, velilere yardımcı olmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, genel lisedeki rehberlik servislerinin, veliye yönelik hizmetlerinin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Çocuklarının okulundaki yabancı dil öğretimini yetersiz bulan velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Aslında çocukları genel lisede öğrenim gören veliler, bu okulları seçmelerinde etkili olan en önemli iki neden arasında yabancı dil öğretimini belirtmemişlerdir. Bu sonuç, Yabancı dil eğitimi konusunda, velilerin, genel liseye güvenlerinin çok fazla olmadığını göstermektedir.

Çocuklarının okulunda derslerin işlenişinde bilgisayardan yararlanma yeterliği frekansları açısından, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grup velinin, yarıdan fazlası, derslerin işlenişinde bilgisayardan yararlanılmadığını belirtmişlerdir.

5.2.3. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okulların Fiziki Mekan Olanakları İle Okuldaki Araç-Gereçler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

Çocuklarının okulundaki bina ve derslikleri, temizlik ve ısıtma bakımından yeterli bulmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Çocukları genel lise ve Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerden bu konuda fikri olmadığını belirtenlerin, okulu hiç ziyaret etmeyen veliler olduğu ve Anadolu Liselerinin fiziki mekan olanakları bakımından, Genel liselere göre daha avantajlı konumda oldukları söylenebilir.

Çocuklarının ders kitaplarını ve diğer ders araçlarını bulmada güçlük çeken velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonucun ortaya çıkmasında, Anadolu Liselerinde kullanılan kitapların önemli bir bölümünün yurtdışından gelmesi etkili olabilir.

Çocuklarının okulundaki sosyal etkinlikler için ayrılan mekanların yetersiz olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu konuda fikri olmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören

veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuçlar, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin, okuldaki sosyal etkinliklere daha fazla önem verdiğinin bir göstergesi olabilir.

Çocuklarının okulundaki fen derslerinde kullanılan laboratuvarlardaki araç-gereçlerin yetersiz olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, Anadolu Lisesi velilerinin bu okula yönelik beklentilerinin daha yüksek olması ile açıklanabilir.

Çocuklarının okulunda yabancı dil laboratuvarı bulunmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Çocuklarının okulundaki yabancı dil laboratuvarında bulunan araç-gereçlerin yetersiz olduğunu belirten velilerin oranı, Anadolu Lisesi velilerinde daha yüksek; bu konuda fikri olmadığını belirten velilerin oranı ise, genel lise velilerinde daha yüksektir. Bu sonuçlar, genel lise velilerinin Anadolu Lisesi velilerine oranla daha ilgisiz, buna karşılık, Anadolu Lisesi velilerinin genel lise velilerine oranla daha fazla beklentiye sahip olmalarıyla açıklanabilir. Bu sonuçlar, velilerin çocuklarının okulundaki bilgisayar laboratuvarında bulunan araç-gereçlerin yeterliği hakkındaki görüşleri ile paralellik göstermektedir. Okulda böyle bir laboratuvar bulunmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Çocuklarının okulundaki bilgisayar laboratuvarında bulunan araç-gereçlerin yetersiz olduğunu belirten velilerin oranı, Anadolu Lisesi velilerinde daha yüksektir. Bu konu hakkında fikri olmadığını belirten velilerin oranı ise, genel lise velilerinde daha yüksektir.

Çocuklarının okulundaki kütüphane ve okuma salonunda bulunan kaynakların yeterli olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu sonuç, Anadolu Lisesinde, kütüphane ve okuma salonundaki kaynaklara ilişkin olarak velilerin bilgilendirilmesiyle açıklanabilir.

Çocuklarının okulundaki spor yapma olanaklarının yetersiz olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, Anadolu Lisesi velilerinin, çocuklarının daha fazla spor yapmaları konusuna duyarlı olmaları ve bu konuda okulu sorumlu görmeleri ile açıklanabilir.

5.2.4. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Öğretmen ve Yöneticiler Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

Velilerin bir öğretim yılında öğretmenler veya okul yöneticileri ile görüşmek maksadıyla çocuklarının okulunu ziyaret etme frekansları arasında, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin yarısına yakını, okulu yılda 1-2 kez ziyaret ettiklerini belirtmektedirler.

Çocuklarının okulundaki öğretmen sayısını yeterli bulan velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Çocuklarının okulundaki bir öğretmene düşen öğrenci sayısını normal bulduğunu belirten velilerin oranı da, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin yarısından fazlasının, çocuklarının okulundaki sınıflarda bulunan öğrenci sayısının eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda olduğunu belirtmeleri ile tutarlık göstermektedir. Anadolu Lisesi velileri, çocuklarının okulundaki öğretmen sayısını yeterli bulmaktadır.

Öğretmenlerin verdikleri ödevleri hazırlarken çocukların kaynak bulmada güçlük çekme frekansları açısından, her iki grup veli arasında bir fark yoktur. Her iki grupta da, çocuklarının bu konuda güçlük çekmediğini belirten veli sayısı, çoğunluktadır.

Öğretmenlerin, davranışları ile çocuklara iyi örnek olma ve öğretmenler ile yöneticilerin demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olma frekansları açısından, her iki grup arasında anlamlı bir fark yoktur.

Her iki grup velinin yarısından fazlası, öğretmenlerin, çocuklarına iyi bir örnek olduğunu ve öğretmenlerin ve yöneticilerin, demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olduklarını belirtmektedir. Bu sonuç, her iki grup velinin de, okuldaki öğretmen ve yöneticilere güvendiğini ortaya koymaktadır.

Çocuklarının okuduğu okuldaki öğretmenleri adı, soyadı ve branşı ile tanıdığını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören veli grubunda daha yüksektir. Bu sonuç, Anadolu Lisesi velilerinin bu konuda daha bilinçli olduklarını göstermektedir.

Çocukların okulundaki öğretmenlerinden sürekli şikayet etme frekansları açısından, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da, velilerin çoğu, çocuklarının öğretmenlerinden şikayet etmediğini belirtmektedirler.

Okul yönetiminin, öğrencilerin devamsızlık ve başarısızlık sorunlarıyla yakından ilgilenme frekansları açısından, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin çoğu, okul yönetiminin, öğrencilerin devamsızlık ve başarısızlık sorunlarıyla ilgilendiğini belirtmektedirler. Bu sonuç, okul yönetiminin, velileri, çocuklarının devamsızlık ve başarısızlık sorunları ile ilgili olarak bilgilendirdiğini göstermektedir.

Okuldaki yöneticilerle diyaloglarının yeterli olduğunu belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu konuda fikri olmadığını belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu sonuçlar, Anadolu Lisesi yöneticilerinin velilere ulaşmada daha etkili olmaları ile açıklanabilir.

5.2.5. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin, Bu Okullardaki Okul-Aile Birliği Hakkındaki Görüş ve Beklentileri

Çocukların okulundaki Okul-Aile Birliğinin aldığı kararların uygulandığını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Buna karşılık, her iki grupta da velilerin dörtte üçü, Okul-Aile Birliğinin aldığı kararların uygulanmadığını veya bu konuda fikirleri olmadığını belirtmektedir. Bu sonuç, Okul-Aile Birliğinin aldığı kararları velilere bildirmediğini göstermektedir.

Okul-Aile Birliğinin, öğrencilerin başarılarını teşvik etmek amacıyla sergiler ve yarışmalar düzenleme frekansları açısından, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin dörtte üçü, Okul-Aile Birliğinin sergiler ve yarışmalar düzenlemediğini veya bu konu ile ilgili fikirleri olmadığını belirtmektedirler. Bu sonuç, Okul-Aile Birliklerinin öğrencilerin başarılarını toplu şekilde ana-babalara göstermek amacıyla imkanlar yaratma görevini yerine getiremediğine işaret etmektedir, (Ek 3, Okul-Aile Birliklerinin Görevleri).

Çocuklarının okulundaki Okul Koruma Derneğince, velilerden kayıt sırasında bağış olarak yardım talep edilmesini gerekli görme ile velilerin kayıt, katkı payı ve diğer masraflar için okula her yıl ödedikleri paranın yeterlik frekansları açısından, anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin yarıdan fazlası, velilerden yardım talep edilmesini gerekli görmediklerini veya bu konuda fikirlerinin olmadığını belirtmektedirler. Bu sonuç, velilerin her yıl okula ödedikleri paranın yeterliği hakkındaki görüşleri ile tutarlıdır. Bu konuda her iki grup velinin yarıdan fazlası, okula her yıl ödedikleri paranın yeterli olduğunu belirtmektedirler.

Lise düzeyindeki okulların paralı olmasını uygun bulmayan velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir.

Lise düzeyindeki okulların paralı olmasını uygun bulan velilerin oranı ise, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Buna karşılık, her iki gruptaki velilerin % 76'sı, okulların paralı olmasını uygun bulmadıklarını belirtmektedir. Bu sonuç, velilerin, çocuklarının eğitim giderlerine katkıda bulunmaya istekli olmadıklarını göstermektedir.

Velilerin, veli toplantılarında görüşlerini özgürce dile getirme frekansları açısından, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin yarıdan fazlası, görüşlerini dile getirdiklerini ifade etmektedirler. Bu sonuç, velilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin demokratik ve çağdaş olduklarını belirtme oranları ile tutarlılık göstermektedir. Öğretmen ve yöneticilerin demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olarak algılanmaları, velilerin, veli toplantılarında, çekinmeden fikirlerini özgürce dile getirmelerinde etken olduğu söylenebilir.

Veli toplantılarına hiç katılmayan velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Veli toplantılarına sürekli katıldığını belirten velilerin oranı ise, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu sonuç, Anadolu Lisesi velilerinin veli toplantılarını daha fazla önemseyişinin ve yararına inandığının bir göstergesi olabilir.

Çocuklarının okulundaki Okul-Aile Birliğinin, okulun amaç ve ilkeleri konusunda kendilerini aydınlattığını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Buna karşılık, her iki grupta da velilerin yarısından fazlası, Okul-Aile Birliğinin, okulun amaç ve ilkeleri konusunda kendilerini aydınlatmadığını belirtmektedir. Bu sonuç, Okul-Aile Birliklerinin, okulun değişen ve gelişen amaç ve ilkeleri konusunda velileri sürekli bilgilendirme görevlerini yerine getiremediğini göstermektedir.

**5.2.6. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin,
Bu Okullardaki Rehberlik Hizmetleri Hakkındaki Görüş ve
Beklentileri**

Çocuklarının okulundaki rehberlik servisi tarafından ergenlik çağı ve sorunları hakkında bilgi veren konferanslar düzenlendiğini belirten velilerin oranının, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde yüksek olmasına karşılık her iki grupta da velilerin yarıdan fazlası, bu tür konferanslar düzenlenmediğini belirtmektedir. Bu sonuç, her iki gruptaki velilerin yaklaşık dörtte üçü tarafından rehberlik servisinin çocuklarını daha iyi tanımalarına ve anlamalarına yardımcı olmadığını işaret eden görüşleri ile tutarlık göstermektedir.

Çocuklarının okulundaki rehberlik hizmetinden yararlanma konusunda önceden bilgi alma frekansları açısından her iki grup arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin dörtte üçü, bu konuda önceden bilgi almadıklarını belirtmektedirler. Bu sonuç, velilerin, rehberlik hizmetlerinden nasıl yararlanacaklarını bilemediklerine işaret etmektedir.

Çocuklarını üniversitedeki çeşitli programlara yöneltme konusunda okuldaki rehberlik servisinden yardım aldıklarını belirten velilerin oranı, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Buna karşılık, her iki gruptaki velilerin çoğu, böyle bir yardım almadıklarını belirtmektedirler. Bu sonuç öğrencilere yapılan mesleki rehberlik konusunda velilere yeterince bilgi verilmediğini göstermektedir.

Velilerin ihtiyaç duyduklarında çocuklarının okulundaki rehberlik servisine başvuruda bulunma frekansları arasında her iki grup arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin yarısından fazlası, rehberlik servisine başvuruda bulunmadıklarını belirtmektedir. Bu sonuç, velilerin rehberlik servislerinden nasıl yararlanacaklarını bilmemelerinden doğan güvensizlikle açıklanabilir.

**5.2.7. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin,
Bu Okullardaki Disiplin Uygulamaları ve Olayları Hakkındaki
Görüş ve Beklentileri**

Velilerin, çocuklarının okulunda öğrencilere verilen disiplin cezalarının işlenen suçlara uygunluğu frekansları arasında her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin yarısına yakını, verilen cezaların işlenen suçlara uygun olduğunu belirtmektedirler. Velilerin yarısından fazlası ise, verilen cezaların işlenen suçlara uygun olmadığını veya bu konuda fikirleri olmadığını belirtmektedirler. Bu sonuç, her iki gruptaki velilerde, okullardaki disiplinin kurullarında velilerin temsil edilmesi isteklerinin artmasına neden olmaktadır.

Disiplin sağlama amacıyla fiziksel cezalar verilebileceğini belirten velilerin oranı, çocukları genel lisede öğrenim gören velilerde daha yüksektir. Bu sonuç, genel liselerde yaşanan disiplin olaylarının, bu yolla çözülebileceği konusundaki geleneksel inançlardan kaynaklanabilir. Buna rağmen, her iki gruptaki velilerin toplam % 89'u disiplin sağlama amacıyla fiziksel cezalar verilmemesi gerektiğini belirtmektedir. Bu sonuç, disiplini sağlama maksadıyla daha çağdaş yöntemlerin velilerce benimsendiğini ve uygulandığını göstermektedir.

**5.2.8. Çocukları Genel Lise ve Anadolu Lisesinde Okuyan Velilerin,
Bu Okulları Kendileri İçin Eğitici Bir Merkez Olarak Kabul
Etmelerine İlişkin Görüş ve Beklentileri**

Çocuklarının okuduğu okulun çevresine yönelik kültürel ve sportif faaliyetler düzenleme frekansları arasında, her iki grup veli arasında anlamlı bir fark yoktur. Her iki grupta da velilerin tamamına yakını, bu tür faaliyetlerin düzenlenmesine yönelik isteklerini belirtmektedir. Bu sonuç, velilerin, boş zamanların değerlendirilmesi konusunda okulu, bir araç olarak gördüklerine işaret etmektedir.

Öğrencilere geçici iş bulma, velilerarası dayanışma toplantıları düzenleme, mezunlarla haberleşme gibi konularda velilerin gönüllü olarak çalışma isteği frekansları açısından, her iki grup arasında bir fark yoktur. Velilerin yarısından fazlası, bu tür işlerde çalışmaya gönüllü olmadıklarını belirtmektedir. Bu sonuç, velilerin okula çekilmelerinde, okul-aile ilişkilerinin geliştirilmesinde önemli sorunların ve engellerin bulunduğunu göstermektedir.

Velilerin, kitaplık, spor tesisleri, yabancı dil laboratuvarı gibi okula ait yerlerden yararlanma isteği oranı, çocukları genel lisede okuyan velilerde daha yüksektir. Bu velilerin yarısından fazlası, çocuklarının okuduğu okulda velilere yönelik açılan veya açılması düşünülen eğitici veya gelir getirici kurslara katılmayı istediklerini belirtirken, çocukları Anadolu Lisesinde öğrenim gören velilerin yarısından fazlası bu kurslara katılmayı istemediklerini belirtmişlerdir. Bu sonuç, genel lise velilerinin okulu, kültürlerini ve gelirlerini arttırıcı bir araç olarak gördüklerini, Anadolu Lisesi velilerinin ise bu konuda farklı yaklaşımlar izlediklerini ortaya koymaktadır.

5.3. Öneriler

1. Genel Lise ve Anadolu Lisesinde görev yapan eğitim işgörenleri, sosyo-ekonomik durum değişkenine göre velilerin farklılaşan gereksinim ve isteklerini göz önüne alarak, onlara ulaşma yöntemleri geliştirmelidir.
2. Genel Lise ve Anadolu Lisesinde, velileri, "ders geçme ve kredi sistemi" ile ilgili olarak bilgilendirme konusunda, okul yönetimi ile okuldaki rehberlik servisi, daha etkin bir rol üstlenmelidir. "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği"nce, alınacak "seçmeli dersler" in seçiminde, velinin de karar ortak olmasının sağlanması görevini üstlenen rehberlik servisleri, özellikle, genel liselerde bu görevlerini daha fazla önemsemelidirler.

Özellikle, genel liseler, ek eğitim olanaklarından yararlanamayan öğrencileri için ders saatleri dışında kurslar düzenlemeli, seçmeli derslerin nicelik ve niteliğini düzeltme yoluna gitmelidirler. Böylece, velilere göre çocuklarını üniversiteye hazırlamada yetersiz olan genel liseler, bu kanıyı değiştirme olanağına kavuşabilirler.

Genel Lise ve Anadolu Lisesi, öğrencilerine bilgisayar kullanma becerisi kazandırmalıdır.

Özellikle, genel liselerde, sınıflardaki öğrenci sayısı, eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya engel olmayacak bir seviyeye indirilmelidir.

3. Özellikle, genel liselerde, okul binası ve dersliklerin temizlik ve bakımına çok özen gösterilmelidir.

Özellikle, Anadolu Liselerinde, fen derslerinde kullanılan araç-gereçler, sosyal etkinlikler için ayrılan mekanlar ile spor yapma olanakları daha yeterli hale getirilmelidir.

Genel Liseler ve Anadolu Liselerinde, yabancı dil ve bilgisayar laboratuvarları yaygınlaştırılmalı, var olanlar geliştirilmelidir.

Veliler, bu boyutla ilgili olarak saptanan eksikliklerin nedenleri konusunda, genel lise ve Anadolu Lisesi eğitim işgörenleri tarafından aydınlatılmalıdır.

4. Genel ve Anadolu Liselerinde, çocuklarının okuduğu okulu hiç veya çok az ziyaret ettiğini belirten velilere, bu tutumun nedenleri sorulmalı, bu velilere ulaşılmalıdır.

Özellikle, genel liselerde, öğretmen kadrosu, nicelik açısından geliştirilmeli, bir öğretmene düşen öğrenci sayısı azaltılmalıdır.

Her iki grup veli de, genellikle, çocuklarının okuduğu okuldaki öğretmen ve yöneticileri çağdaş ve demokratik bulduğunu, öğretmenlerin çocuklarına iyi bir örnek oluşturduğunu belirtmektedir.

Velilerce öğretmen ve yöneticilere atfedilen bu olumlu değerler, velilerin okul ve eğitim hayatına yakınlaştırılmasında, eğitim işgörenlerince dikkate alınmalıdır.

5. Özellikle, genelliselerde, okul-aile birliğinin aldığı kararlar, okul yönetimi tarafından önemsenmeli ve uygulanmalıdır.

Genel liseler ve Anadolu Liselerinde, Okul-Aile Birliği, öğrencilerin başarılarını teşvik etmek amacıyla sergi ve yarışmalar düzenlemelidir. Okul-Aile Birliğinin bu işlevini yerine getirmesi, velilerin okul ve eğitim hayatı içine çekilmesini arttıracak yöntemlerden biri olarak düşünülmelidir.

Özellikle, genel liselerde, Okul-Aile Birliğinin okulun amaç ve ilkeleri konusunda velileri aydınlatması gerekmektedir. Yine, özellikle, genel liselerde, Okul-Aile Birliğinin düzenlediği veli toplantılarına katılmayan velilere, bu tutumun nedenleri sorulmalıdır.

Her iki grup veli de, kayıt, katkı payı ve diğer masraflar için okula her yıl ödedikleri parayı yeterli bulmaktadır. Özellikle, genel liselerde, veliler, okulların parasız olmasını istediklerini belirtmektedirler. Bu durum, sistemin çıktısında bazı problemler olduğuna işaret etmektedir. Genel Liseler ve Anadolu Liselerine kayıt işlemleri yeniden gözden geçirilmelidir.

6. Genel Lise ve Anadolu Lisesindeki rehberlik servisleri, veliye yönelik hizmetleri, daha etkin bir biçimde yürütülmeli ve bunu sağlayabilecek biçimde donatılmalıdır.

7. Genel Liseler ve Anadolu Liselerinde, veliler de disiplin kurullarında yer almalıdır.

8. Genel ve Anadolu Lisesi velilerinin, genelde, öğrencilere geçici iş bulma, velilerarası dayanışma toplantıları düzenleme, mezunlarla haberleşme gibi konularda gönüllü olarak çalışmayı istemediklerini belirtmeleri, bu okulların veliye ulaşamamış olduğunu, dolayısıyla, çocuklarının okul ve eğitim hayatına karşı velilerin ilgisi ve katılımını sağlayamadıklarını göstermektedir. Velilere yönelik hizmetlerin artması ile bu ilgi ve katılımın sağlanacağı düşünülmelidir.

5.3.1. Araştırmacılara Öneriler

1. Çocukları değişik türde (özel, meslek, vb.) liselere devam eden velilerin bu okullarla ilgili görüş ve beklentileri karşılaştırılabilir.
2. Değişik iki okul türünde çocukları öğrenim gören velilerin görüş ve beklentileri, bu araştırmada yer alan sekiz boyuttan bir veya ikisine ilişkin daha detaylı olarak saptanabilir.
3. Çocukları genel lise, Anadolu Lisesi veya Özel Lisede öğrenim gören annelerin ve babaların, bu okullar hakkındaki görüş ve beklentileri karşılaştırılabilir.
4. Çocukları Temel Eğitimin II.kademesinde (ortaokul) öğrenim gören veliler ile çocukları ortaöğretim kademesindeki okullarda öğrenim gören velilerin, bu okullarla ilgili görüş ve beklentileri karşılaştırılabilir.
5. Değişik okul kademelerinde gerçekleştirilen Okul-aile işbirliğinin, öğrencilerin başarıları üzerine etkileri araştırılabilir.
6. Değişik okul kademelerinde Okul-aile işbirliğini engelleyen faktörler, değişik boyutlarda ve ayrıntılı olarak incelenebilir.
7. Okulun, aile ile yapacağı işbirliğinde etkili olmasında, öğrenci velisinin anne veya baba olmasının etkileri incelenebilir.

EK 1

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

Madde 2- Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

EK 2

OKUL-AİLE BİRLİKLERİNİN GÖREVLERİ

Madde 26- Birliğin görevleri şunlardır :

- a) Her fırsattan faydalanarak öğrencilerin millet, vatan, bayrak ve insanlık sevgilerini, Atatürk ilke ve inkılaplarına, manevi değerlere bağlılıklarını; dayanışma duygularını pekiştirmeleri amacıyla veliler ve okul müdürlüğü ile işbirliği yapmak.
- b) Okulun amaç ve eğitim ilkeleriyle eğitim faaliyetleri hakkında ana ve babaları aydınlatmak,
- c) Okulun programı, eğitimle ilgili yönetmelikleri konusunda öğrenci velilerini aydınlatmak,
- d) Öğrencilerin sorumluluk yüklenmelerine, dürüst, nazik, saygılı, başarılı ve düzenli olmalarına katkıda bulunmak üzere aile ile işbirliği yapmak; öğrencilerin başarılarını toplu şekilde ana ve babalarına göstermek için imkanlar hazırlamak,
- e) Çocukların başarılarının artırılması için ana ve babalarla işbirliği yapmak,
- f) Öğrencilerin zamanında ve düzenli olarak okula devamlarının sağlanmasında veliler ve okul müdürlüğü ile işbirliği yapmak,

Madde 27- Yönetim kurulu çalışmaları sırasında karşılaşılan güçlüklerin giderilmesi konusunda okul müdürlüğü, veliler ve ana-babalarla işbirliği yapar.

EK 3

ANKET

Sayın Veli,

Bu soru listesi, çocuğunuzun okuduğu lise veya Anadolu Lisesiyle ilgili sizin görüş ve beklentilerinizi öğrenmek amacıyla hazırlanmıştır. Anket sonuçları, sadece, yüksek lisans tezinde kullanılacaktır. Ancak, anket sorularının içtenlikle cevaplandırılması, araştırmanın sonuçları açısından büyük önem taşımaktadır. Lütfen, adınızı yazmadan cevaplandırınız ve hiç bir soruyu boş bırakmayınız.

Zaman ayırdığınız için teşekkür eder, saygılar sunarım

Figen Nas
Yıldız Teknik Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

BİRİNCİ BOYUT

VELİLERİN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

PROBLEM : 1. Genel liselere devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları nasıldır ?
2. Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları nasıldır ?
3. Genel liseler ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin sosyo-ekonomik yapıları arasında fark var mıdır ?

1. Lise veya Anadolu Lisesinde okuyan çocuğunuzun yaşı :
2. Bu okulda okuyan çocuğunuzun cinsiyeti : () Kız, () Erkek
3. Anna ve babanın tahsil durumu :

	Anne	Baba
Okuma-yazma bilmiyor	()	()
Okur-yazar	()	()
İlkokul mezunu	()	()
Ortaokul mezunu	()	()
Lise mezunu	()	()
Üniversite mezunu	()	()
Lisansüstü öğrenim görmüş	()	()
4. Annenin şu andaki görevi :
5. Babanın şu andaki görevi :
6. Ailenizin ortalama aylık geliri nedir : TL
7. Aileniz kaç yıldır İstanbul'da yaşamaktadır ? :
8. Kaç çocuğunuz var ? :

İKİNCİ BOYUT

OKULUN AMAÇ VE PROGRAMLARI

PROBLEM : 4. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin okulun amaç ve programları ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

9. Çocuğunuzun okuduğu bu okulu seçmenizde etkili olan en önemli neden, size göre nedir ? :
10. Çocuğunuzun okuduğu okulda uygulanan ders geçme ve kredi sistemi ile ilgili bilgiyi nereden aldınız, (bu soru için birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz) ?
☐ İlgili yönetmeliği okuyarak,
☐ Veli toplantılarından,
☐ Okul yönetimi tarafından gönderilen mektuptan,
☐ Rehberlik servisinden,
☐ Diğer velilerden,
☐ Basın-yayın organlarından,
☐ Çocuklarımızdan,
☐ Bu sistemle ilgili bilğimiz yok.
11. Yükseköğrenime hazırlanan çocuğunuz, aşağıdaki ek eğitim olanaklarının hangisinden yararlanmaktadır ?
☐ Dershane, ☐ Özel öğretmen,
☐ Test kitapları ve dergiler, ☐ Hiç biri.
12. Size göre, bu okul, çocuğunuzun yükseköğrenime hazırlıyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
13. Size göre, bu okul, çocuğunuzun sorumluluk duygularının gelişmesine katkıda bulunuyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
14. Size göre, bu okul, çocuğunuzun farklı görüş ve düşünceler karşısında hoşgörülü olmasına katkıda bulunuyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
15. Size göre, bu okul, çocuğunuza genel kültür kazandırıyor mu ?
☐ Evet. ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
16. Size göre, bu okul, çocuğunuzun doğal çevresine karşı duyarlı bir vatandaş olarak yetiştiriyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
17. Çocuğunuz, okuldaki derslerinin yoğun ve ağır olduğundan sürekli yakınıyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
18. Size göre, çocuğunuzun sınıfındaki öğrenci sayısı, eğitim, öğretim ve disiplini sağlamaya olanak verecek sayıda mıdır ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
19. Çocuğunuzun seçtiği seçmeli derslerin, onun başarısına ve ilgisine uygun olduğunu düşünüyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.

20. Okullarda uygulanan **ders geçme ve kredi sistemini** uygun buluyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
21. Sınıf geçme **sistemine (önceki sisteme)** geri dönülmesini ister misiniz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
22. Size göre, bu okul, çocuğunuza bilgisayar kullanma becerisi kazandırıyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
23. Seçmeli derslerin seçimi konusunda, rehberlik servisi, size yardımcı oldu mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
24. Çocuğunuzun okuduğu bu okulda, yabancı dil öğretimini ne ölçüde yeterli buluyorsunuz ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.
25. Size göre, bu okulda, derslerin işlenişinde bilgisayardan ne ölçüde yararlanılmaktadır ?
☐ Derslerin işlenişinde bilgisayardan yararlanılmamaktadır.
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.

ÜÇÜNCÜ BOYUT

OKULUN FİZİKİ MEKAN OLANAKLARI VE OKULDAKİ ARAÇ-GEREÇLER

- PROBLEM : 5. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin okulun fiziki mekan olanakları ile okuldaki araç-gereçlerle ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?
26. Okul binası ve derslikleri, temizlik ve ısınma bakımından yeterli buluyor musunuz.
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
27. Çocuğunuzun ders kitaplarını ve diğer ders araçlarını bulmada herhangi bir güçlük çekiyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır,
28. Size göre, çocuğunuzun okuduğu bu okulda, sosyal etkinlikler için ayrılan **mekanlar (konferans salonu, kol etkinlikleri, müzik, resim vb.)** ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.

29. Fen dersleri için kullanılan laboratuvarlardaki araç-gereçler, size göre ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.
30. Bu okulda, yabancı dil laboratuvarındaki araç-gereçler size göre, ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Okulda böyle bir laboratuvar yoktur.
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.
31. Bu okulda, bilgisayar laboratuvarındaki araç-gereçler, size göre ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Okulda böyle bir laboratuvar yoktur.
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.
32. Size göre, bu okulda, kütüphane ve okuma salonundaki kaynaklar, ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Okulda kütüphane yoktur.
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.
33. Size göre, bu okulda, spor yapma olanakları (kapalı veya açık spor salonları, basketbol sahası, çim saha vb.) ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OKULDAKİ ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLER

PROBLEM : 6 . Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, okuldaki öğretmen ve yöneticilerle ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

34. Öğretmenler veya okul yöneticileri ile görüşmek amacıyla geçen öğretim yılında, çocuğunuzun okulunu kaç kez ziyaret ettiniz ?
☐ Hiç, ☐ 1-2 kez, ☐ 3-4 kez, ☐ 5 kez ve üzeri.
35. Bu okuldaki öğretmen sayısını yeterli buluyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
36. Bu okulda, bir öğretmene düşen öğrenci sayısını normal buluyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
37. Size göre, öğretmenler, davranışları ile çocuklarınıza iyi bir örnek oluyorlar mı ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.

38. Çocuğunuz, öğretmenlerin verdikleri ödevleri hazırlarken, kaynak bulmada güçlük çekiyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
39. Çocuğunuzun öğretmenlerinin, demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olduklarına inanıyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim Yok.
40. Bu okuldaki yöneticilerin, demokratik ve çağdaş bir anlayışa sahip olduklarına inanıyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
41. Çocuğunuzun öğretmenlerini, adı, soyadı ve branşı ile tanıyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
42. **Çocuğunuz, evde,** öğretmenlerinden, sürekli şikayet ediyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
43. Size göre, okul yönetimi, öğrencilerin devamsızlık ve başarısızlık sorunları ile yakından ilgileniyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
44. Bu okuldaki yöneticiler ile diyalogumuz ne ölçüde yeterlidir ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.

BEŞİNCİ BOYUT

OKULDAKİ OKUL-AİLE BİRLİĞİ

PROBLEM : 7. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin okuldaki Okul-Aile Birliği ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır?

45. Size göre, Okul-aile Birliğinin aldığı kararlar uygulanıyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
46. Okul-Aile Birliği, öğrencilerin başarılarını teşvik etmek amacıyla, sergiler ve yarışmalar düzenliyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
47. Okul Koruma Derneğince, velilerden kayıt sırasında bağış olarak yardım talep edilmesini gerekli görüyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
48. Sizce, veliler, veli toplantılarında görüşlerini özgürce dile getirebiliyorlar mı ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
49. Kayıt, katkı payı ve diğer masraflar için okula her yıl ödediğiniz Parayı yeterli buluyor musunuz ?
☐ Yetersiz, ☐ Yeterli,
☐ Çok yeterli, ☐ Fikrim yok.

50. Lise düzeyindeki okulların paralı olmasını uygun buluyor musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
51. Okul-Aile Birliği ve okul yönetiminin düzenlediği veli toplantılarına ne ölçüde katılıyorsunuz ?
☐ Hiç, ☐ Bazen, ☐ Genellikle, ☐ Sürekli,
52. Okul-Aile Birliği, okulun amaç ve ilkeleri konusunda sizi aydınlatıyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır.

ALTINCI BOYUT

OKULDAKİ REHBERLİK HİZMETLERİ

PROBLEM : 8. Genel Liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin, okuldaki rehberlik hizmetleri ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

53. Rehberlik servisi tarafından ergenlik çağı ve sorunları hakkında bilgi veren konferanslar düzenleniyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
54. Okuldaki rehberlik hizmetlerinden yararlanmanız konusunda size önceden bilgi verildi mi ?
☐ Evet, ☐ Hayır.
55. Çocuğunuzu üniversitedeki çeşitli programlara yöneltme konusunda, rehberlik servisi, size yardımcı oluyor mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır.
56. İhtiyaç duyduğunuz her zaman, rehberlik servisine başvuruda bulunur musunuz ?
☐ Evet, ☐ Hayır.
57. Rehberlik servisi, size yönelik hizmetleriyle, çocuğunuzu daha iyi tanımanıza ve anlamanıza yardımcı oldu mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır.

YEDİNCİ BOYUT

OKULDAKİ DİSİPLİN UYGULAMALARI VE OLAYLARI

PROBLEM : 9. Genel Liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velilerinin okuldaki disiplin uygulamaları ve olayları ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

58. Size göre, öğrencilere verilen disiplin cezaları, işlenen suçlara uygun mudur ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.

59. Size göre, okullardaki disiplin kurullarında veliler de temsil edilmeli mi ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
60. Size göre, disiplin sağlama amacıyla, fiziksel cezalar verilebilir mi ?
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
61. Okulda fiziksel ceza uygulandığını duydunuz mu ?
☐ Evet, ☐ Hayır.

YEDİNCİ BOYUT

VELİLER İÇİN EĞİTİCİ BİR MERKEZ OLARAK OKUL

PROBLEM : 10. Genel liselere devam eden öğrencilerin velileri ile Anadolu Liselerine devam eden öğrencilerin velileri arasında okulu kendileri için eğitici bir merkez olarak kabul etme ile ilgili görüş ve beklentileri arasında bir fark var mıdır ?

62. Bu okulun çevresine yönelik kültürel ve sportif faaliyetler düzenlenmesini ister misiniz.
☐ Evet, ☐ Hayır, ☐ Fikrim yok.
63. Öğrencilere geçici iş bulma, velilerarası dayanışma toplantıları düzenleme, mezunlarla haberleşme gibi konularda gönüllü olarak çalışmak ister misiniz ?
☐ Evet, ☐ Hayır.
64. Kitaplık, spor tesisleri, yabancı dil veya bilgisayar laboratuvarı gibi okula ait yerlerden yararlanmak ister misiniz ?
☐ Evet, ☐ Hayır.
65. Bu okulda açılan veya açılması düşünülen eğitici veya gelir getirici kurslara katılmak ister misiniz ?
☐ Evet, ☐ Hayır.

Teşekkür ederiz.

KAYNAKÇA

- AÇIKALIN, Aytaç. "Özel ve Devlet Liselerinde Veli Beklentilerinin Örgütsel ve Yönetimsel Boyutları", H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 4: 1989.
- AĞDEMİR, Sürmeli. "Anadolu Liselerinde Okuyan Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları", Çağdaş Eğitim, Sayı 171,172,175: Kasım, Aralık,Mart 1991.
- ALGAN, Erhan. Askeri Liseler ve Anadolu Liselerinde Veli-Yönetici Beklentileri. Ankara: H.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü,1990.
- AKKOYUN, Füsün. "Rehberlik Hizmetlerinin Tanıtılmasının Veli Beklentilerine Etkisi", Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 1,4: Aralık 1993.
- AKSU, Meral. "Anadolu Liseleri", Eğitim ve Bilim. 14,75: Ocak 1990.
- AKYÜZ,Yahya. Türk Eğitim Tarihi. Kültür Koleji Yayınları.İstanbul: 1993.
- AYDIN,Gül. "Öğrencilerin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulamalarına İlişkin Algı ve Beklentileri", Eğitim ve Bilim. 12,65: Temmuz 1987.
- AYDOĞAN,Hülya. "Ortaöğretim "Para"lanıyor", Milliyet. 20 Aralık 1994, s.15.
- AYDIN,Mustafa. Eğitim Yönetimi. Genişletilmiş 3.Baskı. Ankara: Hatiboğlu Yayınevi, 1992.
- BAKIRCIOĞLU, Rasim. Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Geliştirilmiş 4.Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi,1994.
- BAŞARAN,İ.Ethem. Eğitim Yönetimi. Kısaltılmış ve Gözden Geçirilmiş 3.Basım. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1993.

- BATTAL, Aslan. Ankara Merkez İlçelerinde Temel Eğitim I. Kademe (İlkokullar) Düzeyinde Okul-Aile İlişkileri. Doktora Tezi. Ankara: H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1984.
- BERGSTEIN, Harry. "The Parent and The School Counselor," The Vocational Guidance. 13,4: 1965.
- BERTHELOT, Jean-Michel. Ecole, Orientation, Société. Paris: Presses Universitaires de France, 1993.
- BİLGİN, Mualla. Ankara Merkez İlçelerindeki Ortaokullarda Okul ve Ailenin İşbirliği ve Sorunları. Ankara: A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.
- CAGLAR, Huguette. La Psychologie Scolaire. 2e Edition Revue et Corrigée. Paris: Presses Universitaires de France, 1989.
- CANPOLAT, Cemal. Ortaöğretimde Öğrenci ve Velilerin Öğretmenlerden Beklentileri. Ankara: A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1987.
- ÇEPNİ, S., A.R. Akdeniz ve A. Ayas. "Fen Bilimleri Eğitiminde Laboratuvarın Yeri ve Önemi", Çağdaş Eğitim. Sayı 206: Ocak 1995.
- ÇİLENTİ, Kamuran. Eğitim Teknolojisi ve Öğretim, Geliştirilmiş 4. Baskı. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1991.
9. YA-PA Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri. Ankara: YA-PA Yayın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti., 1993.
- DURNİNG, Paul. Education et Famille. Gembloux (Belgique): Nouvelle Imprimerie Ducalott S.A., 1994.
- DÜZGÜN, Munise. "Demokratik Okul Ortamında Moral ve Önemi", Çağdaş Eğitim, Sayı: 196: Şubat 1994.
- EKŞİ, Aysel. Çocuk, Genç, Ana Babalar. Birinci Basım. İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1990.

ERDEN,Münire. "Bilgisayar Destekli Öğretimde Öğretmenin Rolü",
Yaşadıkça Eğitim. Sayı 33: Mart,Nisan 1994.

ERDOĞAN,Şamil. "Öğretmenler ve Bugünün Yeni Teknolojisi", Çağdaş Eğitim. Sayı 206: Ocak 1995.

GLASMAN,Dominique. L'Ecole Hors L'Ecole Chateau-Gontier: Presses de
L'Imprimerie de L'Indépendant, 1992.

GÖRMEZ,Kemal. Şehir ve İnsan. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991.

Groupe de Travail de L'Education, Comité des ONG Auprès de L'UNICEF
L'Education des Filles, New York: Maison de L'UNICEF, 21-22
Avril 1992.

GÜVENÇ,Bozkurt. İnsan ve Kültür. 6.Basım. İstanbul: Evrim Matbaacılık,
1994.

HESAPÇIOĞLU,Muhsin. Öğretim İlke ve Yöntemleri. 2.Basım.İstanbul:
Beta Basım A.Ş.,1992.

LANDSHEERE de Viviane. L'Education et la Formation.Paris: Presses
Universitaires de France, 1992.

Le Monde de L'Education. "Les Attentes des Parent d'Elèves", No 215:
Union des Groupements d'Achats Publics, Mai 1994.

Le Monde de L'Education. "Les Mères en Première Ligne", No.215:
Union des Groupements d'Achats Publics, Mai 1994.

KAĞITÇIBAŞI, Çiğdem. İnsan, Aile, Kültür. İkinci Basım. İstanbul:
Evrım Matbaacılık, 1991.

KAPTAN,Saim. Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara:
Tekışık Web Ofset Tesisleri, 1993.

KARASAR, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler,
Teknikler. 4.Basım. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
Şti., 1991.

_____, Araştırmalarda Rapor Hazırlama. 5.Basım.Ankara:
Sanem Matbaacılık San. ve Tic.A.Ş., 1991.

KASATURA, İlkay. Okul Başarısından Hayat Başarısına. İkinci Basım. İstanbul: Altın Kitaplar Basımevi, 1991.

KAYA, Yahya, Kemal. İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış. Ankara: Olguç Matbaası, 1989.

KELLERHALS, Jean ve Cleopatre Montandon. Les Stratégies Educatives des Familles. Neuchatel: Delachaux et Niestlé S.A., 1991.

KOÇAK, Yasemin. "Okul-Aile İletişiminin Engelleri", H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 6: 1991.

KURŞUNCU, Vahit, İbrahim. Okul-Aile Münasebetleri. İstanbul. Bugün Matbaası, 1947.

KUZGUN, Yıldız, Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Ankara. ÖSYM Yayın.

MEB. Okur-Yazarlık ve Temel Öğrenme İhtiyaçları. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Yaygın Eğitim Enstitüsü, 1990.

MEB. Üçüncü Milli Eğitim Şurası. Tıpkı Basım. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1991.

ÖĞÜZKAN, Turhan. Türkiye'de Ortaöğretim ve Sorunları. Hisar Eğitim Vakfı Yayını. İstanbul: Altın Matbaacılık, 1981.

OKTAY, Ayla. Orta Dereceli Okullarda Verilen Disiplin Cezaları Üzerinde Karşılaştırmalı Bir İnceleme. İstanbul: İ.Ü.Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1976.

ORHANER, Emine. "Eğitim Harcamalarının Kamu Harcamaları İçindeki Yeri", Çağdaş Eğitim Sayı 199: Mayıs 1994.

ÖZÇELİK, Durmuş A.. Eğitim Programları ve Öğretim. Üçüncü Baskı. Ankara: ÖSYM Yayınları, 1992.

PIATON, G. Education et Socialisation. Editions Édouard Privat. Toulouse: 1977.

PIŞKIN,M. "Orta Dereceli Okullarda Görevli Yönetici, Öğretmen ve Danışmanların Görev Algıları" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1989.

SAFİ, Asuman. "Ortaöğretimde Rehberlikle İlgili Araştırma" Belçika'nın Ghent Kentinde 7-10 Eylül 1993 tarihleri arasında düzenlenen Ortaöğretimde Mesleğe ve Eğitime Yönlendirme Kollok'una sunulan rapor, Ankara: MEB'nin 1 Kasım 1993 tarih ve 360/616-Av.Kon.93-17584 Sayılı yazısı.

SÖNMEZ, Veysel. Öğretmen El Kitabı. Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 4.Baskı. Ankara; Adım Yayıncılık Ltd.Şti., 1993.

ŞİŞMAN, Mehmet. Orta Dereceli Okullarda Okul-Aile Birliği Çalışmalarının Değerlendirilmesi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986.

TAN, Hasan. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Üçüncü Basım. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1992.

TATLİCAN, Ümit. Orta Öğretimde Başarı, Sosyo-Ekonomik Durum İlişkisi. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

TEZCAN, Mahmut. Eğitim Sosyolojisi. Genişletilmiş 8.Baskı. Ankara: Zirve Ofset, 1992.

TUNÇ, Nuran. İlköğretimde Velilerin Eğitim Programlarının Geliştirilmesindeki Rolü. Ankara: A.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986.

VARIŞ, Fatma. Eğitim Bilimine Giriş, Ankara: A.Ü.Basımevi, 1991.

Yeni Yüzyıl. "Milli Eğitime By-pass", 5 Mayıs 1995.

YILMAZ, Hasan. "Ana-Babaların Okul ve Öğretmenlere Bakışı," Yaşadıkça Eğitim. Sayı 35, Temmuz, Ağustos 1994.

YÜKSEL, Turan. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Mevzuatı. Cilt 1,2,3,4, İstanbul: Kazancı Matbaacılık Sanayi A.Ş., 1993.

ARAşTIRMACININ ÖZGEÇMİşİ

1961 yılında İstanbul'da doğdu. Orta ve lise öğrenimini, Saint Benoit Fransız Kız Lisesinde, yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde tamamladı. Sekiz yıldır Yıldız Teknik Üniversitesinde psikolog olarak görev yapmaktadır.

